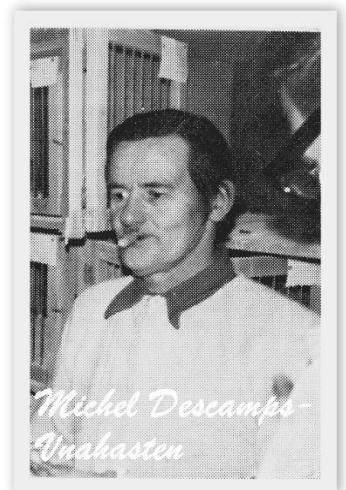
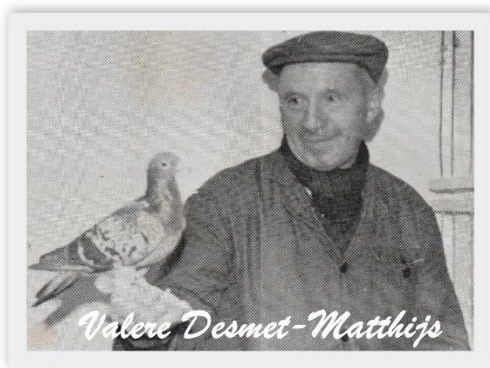
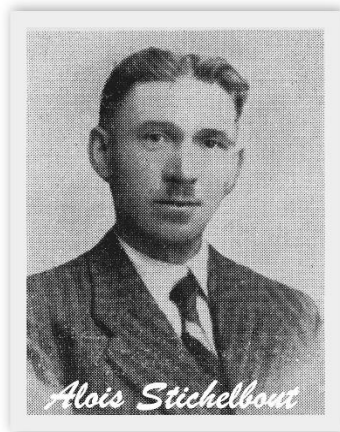
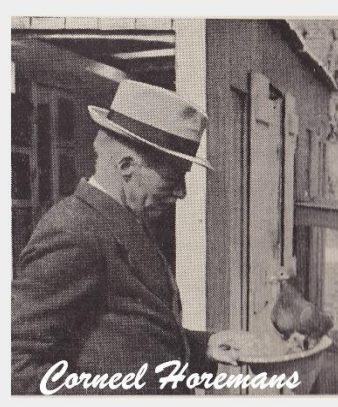
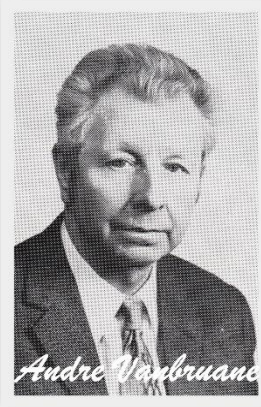
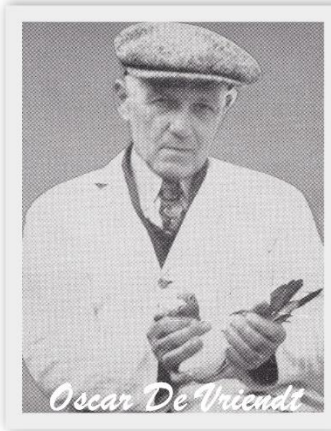

Grootmeesters uit het verleden

Inhoudsopgave

	<i>Pagina</i>
<i>1. Charles van der Espt uit Oostende</i>	3
<i>2. Gebroeders August en Jules De Baere uit Nokere</i>	10
<i>3. Valere Desmet-Mathijs uit Nokere</i>	16
<i>4. Alois Stichelbout uit Lauwe</i>	24
<i>5. Voortzetting ras Stichelbout - Michel Descamps-Van Hasten uit Lauwe</i>	30
<i>6. Corneel Horemans uit Schoten</i>	36
<i>7. Oscar Devriendt uit Moere</i>	40
<i>8. Gebroeders Oscar en Gerard Cattrysse uit Moere</i>	45
<i>9. André Vanbruaene uit Lauwe</i>	51
<i>10. Maurice Delbar uit Ronse</i>	58
<i>11. Çois Huyskens en Jef van Riel uit Ekeren-Donk</i>	68
<i>12. Pol Bostijn uit Moorslede</i>	74
<i>13. Gebr. Janssen uit Arendonk</i>	84
<i>14. Vraaggesprek met Dr. Arthur Bricoux uit Joliment</i>	92

Charles Vander Espt uit Oostende

Afgelopen decennia hebben we in het Kerstnummer van het Spoor der Kampioenen een Grootmeester uit het verleden aan de lezer voorgesteld. Dit jaar viel de keuze op wellicht, volgens Piet de Weerd, een der allergrootsten uit de geschiedenis van de duivensport, nl. Charles Vander Espt uit de Stuiverstraat in Oostende in de Belgische provincie West-Vlaanderen. Hij werd gezien als een waardig opvolger van meester Theo Vandervelden en Nestor Tremmery (beiden uit Oudenburg) en mede een der grootste kampioenen van België na WO-I tot begin der jaren '60 van de vorige eeuw. Maar ook gezien als een der grondleggers van veel vooraanstaande hokken, had hij een heel grote faam. In de afstamming van heel wat kampioensduiven van toen kwam je wel een duif van bakker Charles Vander Espt tegen.

Charles en Jules, bakkerszonen

Het verhaal van Charles Vander Espt begint eigenlijk in 1895 toen hij als 11-jarige knaap zijn eerste duiven kreeg. Hij was een zoon van bakker Jordaan Vander Espt uit het dorpje Leke, een deelgemeente van de stad Diksmuide in de Belgische provincie West-Vlaanderen.

Later zou de familie met have en goed gaan verhuizen naar Leffinge eveneens in West-Vlaanderen.

Hier had vader Jordaan de kans gekregen een bakkerij over te nemen. Ook de duiven waren bij de verhuizing inbegrepen.

Vader Jordaan was sinds 1875 duivenliefhebber en in Leffinge verrees een duivenhok boven de paardenstal. Ook zijn zonen Charles en Jules hadden van kleins af al grote interesse in vaders duiven en al snel waren het verwoede duivenmelkers. Vader was maar al te blij met de bemoeienis van beiden zonen met de duiven, want het werken in de bakkerij koste hem veel tijd. Papa Jordaan klaagde soms "Ze slijten hun broek en verstand op het duivenkot".

Niet alleen hielpen beide zonen vader bij het verzorgen van de duiven doch ook in de bakkerszaak was het aanpakken geblazen als er geen school was dan moest er worden geholpen in de bakkerszaak van vader of meegeholpen worden in de grote bakkersronde om brood te bezorgen bij de klanten. In die tijd werd het brood deur aan deur bezorgd en dit met gebeurde met de honden- of paardenkar.

De eerste duiven welke de 11-jarige Charles kreeg hadden niet veel te betekenen. Het was een koppel zwarte duiven welke een zekere Maris gevangen had op de kerktoren.

Beide zonen 'droegen het brood uit' tot in Snaaskerke tegen Oudenaarde. In die tijd was meester Theo Vandervelde, het nieuwe hoofd der school tegen de kanten van Waregem, begonnen met goed te spelen. Het duurde niet lang of Charles had hem klant gemaakt. Het heette dat het de klandizie was, maar in werkelijkheid ging het nergens anders om dan de duiven van de meester.

Toen er sprake was dat de meester zijn huurhuis kon kopen, was het vader Jordaan die als eerste om meester Theo Vandervelden geld aan te bieden voor de koop. De transactie ging door en de meester mocht het huis waarin hij woonde zijn eigendom noemen.

Grootmeesters uit het verleden

Nu kon hij met rust voor zijn duiven zorgen. En als wederdienst mochten de Vander Espten kiezen uit zijn duivenbestand zonder ooit een franc te hoeven betalen. Zo kwamen de beroemde blauwe Vanderveldens naar Leffinge. Voor niemandal wilden zij die echter ook niet en zo gingen er alle jaren een paar zakken beste tarwebloem naar madam Vandervelden welke een fijne keukenmeesteres was. Er ontstond zo een hechte vriendenband. Iedere donderdag, dan had Charles enkele uurtjes vrij, ging hij bij de meester het kot kuisen. En wat de zondagen betreft, ging hij zomer of winter, er niet een voorbij of Charles zat met zijn traktement in Oudenburg. Hij werd op den duur het manusje van alles, van kwekers bijeenzetten tot duiven constateren toe. Door meester Theo Vandervelden is Charles niet alleen aan goede duiven gekomen maar ook aan zijn vrouw Maria. Op een goede zondag bleef een van de beste duiven n.l. "De Kletskep" van de meester achter van de vlucht. Na een poosje kreeg de meester een berichtje dat "De Kletskep" in Gits zat bij een eerlijke melker met name Henri De Duyver. Deze begreep dat het om een kampioensduif ging en wilde hem niet op goed geluk de vrijheid geven. Beiden stapten op de fiets en koersten naar Gits om "De Kletskep" op te halen. Voor Charles was dit de eerste fietstrip en er volgden er nog vele. Hij trouwde met een van de beide dochters van De Duyver.

Het eenvoudige hok, boven de bakkerij, Charles Vander Espt te Oostende

Remi Buyse uit Hooglede, wiens zoon met de dochter van Charles en Maria trouwde, vertelde eens een frappant staaltje van slimheid van Charles. In die oude tijd waren er nog geen katsjoeringen (gumminringen).

Er moest gelopen worden, met de duif in een 'stikkezakje'. In vele gevallen werd de strijd onder de lopers pas "op het laatste rechte eind" beslist. Charles prakkezeerde zich een punthoofd om er wat op te vinden. Op een goede dag kreeg hij een ingeving om de ezel, die doorgaans voor de bakkerswagen liep te gebruiken. In alle stilte en onder grote geheimzinnigheid werd het weerspannige dier ervoor onder handen genomen. En de volgende zondag zagen de onthutste dorpelingen Charles op zijn wild springende ezel voorbij stuiven, naar het duivenlokaal, 't vuur uit de stenen. Het was bij die gelegenheid dat de oude sjarels elkaar veelbetekenend bezagen en zeiden "Die snotpin, daar groeit nog eens een groot kampioen uit met de duiven" En ze hadden het bij het rechte eind.

De "Goede Zwarte" van Charles Vander Espt te Oostende Vloog o.a.
4e Nat. Dax 3.098 d
7e Int. Biboa 4.425 d

Beter kweker als speler.....

Van Charel van der Espt werd gezegd dat hij een beter kweker was dan speler.... Vaak genoeg zei hij "ieder jaar vers bloed van een kampioenehok inbrengen en uit alle duiven jongen kweken; maar vooral uit de eerste ronde nooit geen jonge duiven wegdoen".

De gehele 'stielkennis' van de duivensport ligt er praktisch in geborgen. Charles Vander Espt had ieder jaar nieuwe kruisingen aangegaan. Wie nu gaat denken dat Vander Espt geloofde dat uit alle duiven goede kunnen komen heeft zijn gouden raad verkeerd gelezen.

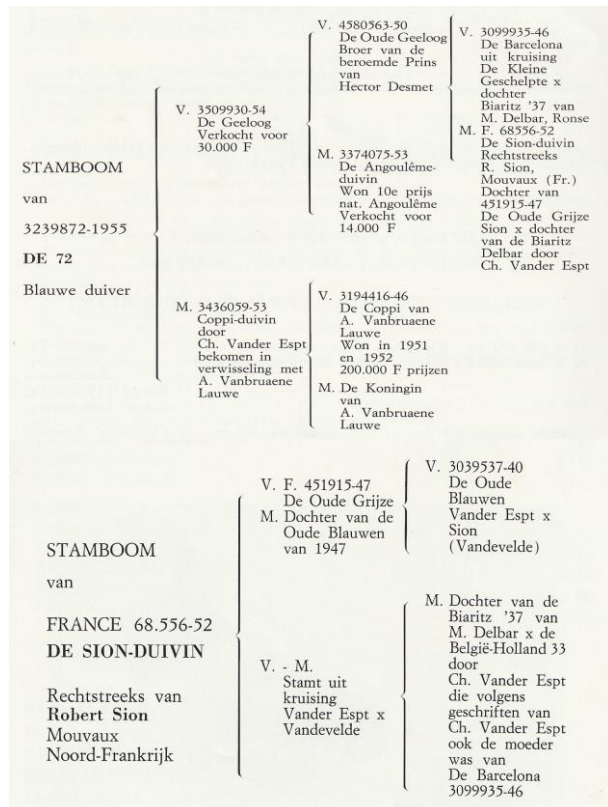

Grootmeesters uit het verleden

De Charel was namelijk heel kieskeurig bij het inbrengen van dat nieuwe bloed. Enkel het allerbeste en van bewezen lijnen was goed genoeg.

Na de oorlog van '45 en latere jaren volgden kruisingen met duiven van de hokken van o.a. Oscar Devriendt, Paul Sion, Andre Vanbruaene. Aloïs Stichelbout, Huyskens-van Riel, Maurice Delbar, Burgemeester Boels, Gebr. Cattrysse, Remi Buyse en vooral van Hector de Smet en nog meerdere van dit kaliber.

Een voorbeeld hoe Charles te werk ging vindt men terug in zijn beroemde kweekoppel, n.l. de "72" en de "Sion" duivin.

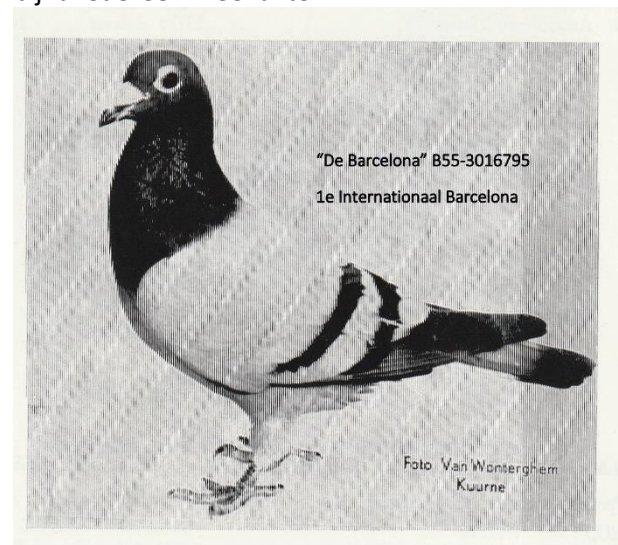

Uut de Stuverstaete....

Van Charles Vander Espt is geweten dat hij zijn ganse lange leven als duivenliefhebber, en dat zijn bijna zestig jaren, sterk gespeeld heeft. Dit is dan geen overdrijving, maar de volle waarheid. Er zijn natuurlijk topjaren geweest, waarin hij alles en iedereen versloeg, naast andere waarin het, voor zijn doen, maar heel gewoon was.

Neem bijvoorbeeld het jaar 1911. Op 28 Mei van dat jaar had hij twee duiven mee op de provinciale Orleans: 2 en 4. Drie duiven op Orleans te Kortemark: 2,3 en 7. Vijf duiven mee op Orleans te Oostende: de vijf eersten. Het toeval wilde dat er die dag juist bezoek was van twee controleurs, vanwege de diverse duivenbonden. „Ge komt juist van pas", zei de Charel goedgegluimd, „ik verwacht dat het vandaag van dik hout zaagt men planken zal zijn." Ze raakten er op de duur zo enthousiast over dat ze met een stuk in hun voeten huiswaarts keerden.... Tremmery, die in die dagen de pure Bricoux bezat - nadien zijn daar de Vandeveldes bijgekomen - verklaarde onomwonden: „Ik heb maar van één man schrik en dat is van die sakkerse bakker „uut de Stuverstraete"“

Na de oorlog van '14 kwam Jan en alleman duiven kopen bij Vander Espt en Vandervelden. Het waren Oscar Devriendt en de Gebr. Cattrysse die het eerst voor duiven kwamen. En het wonderbaarlijke was dat er bijna iedereen mee lukte.

Uit dit koppel kwamen behoorlijk goede duiven. O.a. de "Wittepen" van '56 met 1ste Nat. Asduif BDS in 1959 Vloog o.a. 1^e St. Denis (168 d - '57), 1^e Orleans (374 d - '58) en in '59 - 9^e Châteauroux (463 d), 7^e Nat. Libourne (2644 d), 14^e Nat Bordeaux (1411 d) en 11e Angoulême (985 d)

Maar de tweede generatie gaf nog betere duiven. Heel wat gerenommeerde liefhebbers liepen de deur plat om duiven uit dit koppel.

Grootmeesters uit het verleden

Paul Sion uit Tourcoing (Fr)

In '36 won Charles Vander Espt de 1e prijs op Angoulême te leper met de jonge duiven, het spel waarin hij altijd een pikeur is geweest! Daar het sterk weder was geweest en hij zich de naam Vander Espt nog herinnerde van die fameuze Bordeaux in '35, liet Frankrijks nationale kampioen Paul Sion te Tourcoing, die meestal zijn vakantie doorbracht aan het strand te Middelkerke, zijn chauffeur voorkomen om hem naar Oostende te rijden. Voor alle zekerheid had hij enige grote brieven in zijn portefeuille gestoken.

Hij zag het duifke en vroeg het te kopen. „Ewel”, zei Charles, „ziet gij het gaarne?” „Zonder fout”, zei Sion, „en ik verhoop, dat ge 't wilt verkopen”

„Neen”, zei Charles, „dat doe ik niet. Maar ge moogt het mee doen. Ik schenk het U.”

De multimiljonair Sion, die gewoon was, overal waar hij op de soort uitkwam, groot geld te moeten betalen, stond verbluft. „Morgen kom ik terug”, zei Sion, „ik wil er U ook een schenken. Ook U moogt Uw keus maken. Ik zal een verzendingsmand vol kweekduivinnen meebrengen.”

En Sion hield woord.

Charles zocht er een uit, een vuulblauwe Vandevelde.

„Dat zal wellicht het best pakken”, peinsde de Charel.

Hij zette er zijn “België-Holland” op. Resultaat, een blauwe duivin, genaamd de „Drieëndertig”, een der beste kweekduivinnen, die Charles ooit in zijn bezit gehad heeft.

Hij zette er zijn „Oud Bordeauxtje” op. En de „Biarritz” van Delbar. En nog diverse andere goede duivers. Resultaat, niets dan extra's.

* De moeder van de 2e prijs internationaal Bilbao 1951 van mr. Robert Sion te Mouvaux.

* De fameuze kweekduivin van de Gebr. Deguffroy te Wingene.

* De „Mooie '83”, moeder van een blauw duivinneke dat op haar beurt de moeder werd van 6e prijs internationaal Barcelona (Vander Espt).

Zo zou ik kunnen voortgaan. De ganse huidige kolonie is ervan.

„Sion is de fijnste liefhebber, die ik ooit

gekend heb” zegt de Charles. Frankrijks machtige textielbaron snoeide in de hof van de Oostendse bakker de bomen.

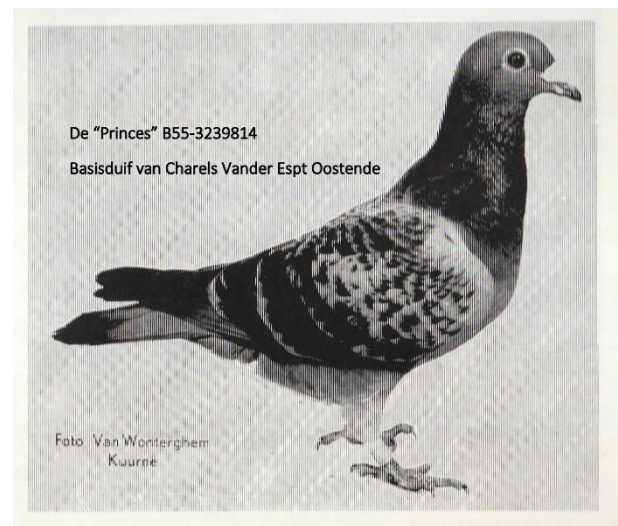
Hector Desmet uit Geraardsbergen

In '47 won Charles Vander Espt de 1e prijs in West-Vlaanderen op Angoulême, met de piepers. Er kwam maar één enkele duif door dezelfde dag. Het was er een van Charles. 's Anderendaags 's morgens pakte hij te 5.30 en te 6.30 uur. Het waren de 2e en 3e prijs van heel het provinciaal concours van 700 duiven. Charles won de drie eersten en twaalf prijzen van veertien ingezette duiven. De vlucht was ontzettend taai geweest, echt iets naar zijn hand. Hector Desmet te Geraardsbergen hoorde van den brand. Hij startte zijn voituur en reed naar de kust. „Ewel”, zei Charles, „wat goe nieuws?”

„Ik geef U tien baarden” zei Hector, terwijl hij een sigaar het puntje afdeed.

„Gij zot”, geksheerde Charles, „pakt Uw keefken en doet het mee.” En hij gaf het zijn vriend Desmet ten geschenke. Geen centiem mocht hij betalen.

Zulke duiven bezit Charles en zo bestaat de eenvoudige bakker uit de Stuiverstraat te Oostende. Hij is voor velen een machtige steun en een oprecht vriend geweest en dat bleef hij, ondanks het klimmen der jaren, feitelijk nog. Dat zijn neven de jeugdige Gebr. Vander Espt te Leffinge in '51 Kampioen van België in Cureghem-Centre geworden zijn, was zijn en niemand anders' werk: Nonkel Charel.

Grootmeesters uit het verleden

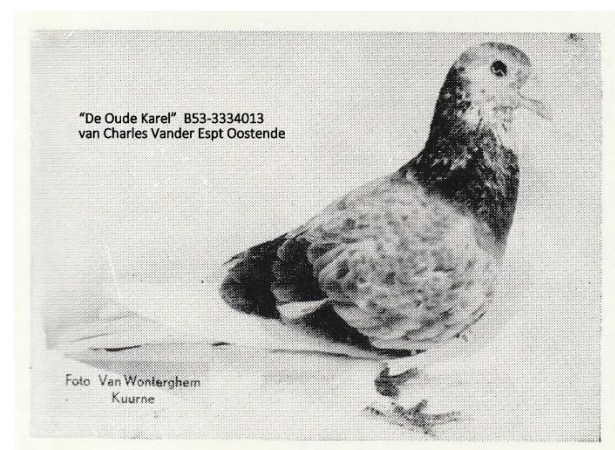
Zomaar enkele beroemde- en basisduiven van voor en na de tweede wereldoorlog
De "Tien" van '30 een forse blauwe doffer met geweldige neusdoppen. Hij was uit een zoon van de "Napoleon" van meester Theo Vandervelden. Charles had hem zelf op het hok gekozen. Hij kende het soort en wist wat hij meepakte. De "Napoleon Jr." werd gepaard aan een blauwe duivin, product van een kruising. Zoals gekend was Charles een groot duivenkenner en heeft nimmer schrik gehad zich kruisingsmateriaal te gaan bijhalen. De vader van die blauwe duivin (moeder van de "Tien") was een roste duiver van de velomaker Michiels uit Tielt in Brabant. De roste zat gekoppeld tegen een blauwe duivin van meester Theo Vandervele. Een jong van de "Tien", n.l. de oude blauwe "Achtien" was de beste duif van de kust. Hij was gewoon onklopbaar op Orleans. In '38 vloog hij de 1e provinciaal Orleans te Roeselare. 's Woensdags daarop ging hij de mand in voor Angoulême nationaal te Brussel (Entente Belge). Er stond een straffe N.W.-wind. Men achtte de kust die dag volkomen kansloos. De „Achtien" echter vloog in heel de streek, tegen al de grote kanonnen een vol uur vooruit en won daarmee nog de 6e prijs nationaal....

Julien Mathijs uit Vichte, de kampioen van de BDB 1954, heeft jongen van de "Tien" gehad en kweekte er zijn formidabele "Vooruit" uit, een der allerbeste duiven van België.

De "België-Holland 33" van '36. Een vuil blauwe witoog duivin. Haar vader was de "Molenaar Duiver" 1^e prijs Bordeaux België-Holland in 1935. Een pure Ost-Roe van Borgerhout - Vandervele. Moeder was een duivin welke Charles gekozen had op het hok van Paul Sion uit Tourcoing en was een zuivere Vandervele. De "Molenaar Duiver" won de 1e prijs internationaal Bordeaux in '35 bij zeer hard weer. Er kwamen die dag slechts zes duiven thuis. De 6e prijs was voor Maurice Delbar te Ronse, met zijn „Kleine Blauwe", zoon van het wonderkoppel. Vander Espt en Delbar zouden dikke vrienden worden en „verwisselingen" doen, waarmee beide nationale kampioenen hun resp. renstallen zo mogelijk nog wisten te verbeteren!

De "Schoerre" van '45. Zoon van de "Kleine", welke een zoon was van de "Kleinen" van Maurice Delbar met een duivin van Hector Desmet. Moeder van de "Schoerre" was een blauwe duivin welke Charles gekozen had op het hok van de Franse grootmeester Paul Sion. In 1948 vloog de "Schoerre" 14 prijzen. In 8 dagen tijd won hij 3de Breteuil en 3^e Angoulême. Helaas kwam hij kor erna met een gebroken schouder thuis.

De "Witoge" van '46 een blauwe duiver. Vader is de "64" van '40 uit een zuster van het "Oud Bordeauxtje" met een duiven van Maurice Delbar. Moeder is de "05" en duivin van '38 van het ras Bricoux – Horemans door Hector Desmet. Zij is tevens moeder van de "Goede Roste" en de 1ste Prov. Angoulême in 1947. De "Goede Roste" was tevens de grootmoeder van de wereldberoemde "Prins" van Hector Desmet.

Een kwade novemberdag

Het succes pad van Charles Vander Espt ging niet altijd over rozen. Zo ging er op een kwade novemberdag een deel van zijn kolonie letterlijk en figuurlijk de mist in. Toen zijn duiven buiten waren kwam er plots een dikke en dichte mist opzetten en niet minder dan 40 duiven gingen verloren. Het betrof hier hoofdzakelijk kweekduiven en ze kwamen nooit meer terug. Als liefhebber betekende dit een gevoelige klap al had hij weliswaar haast 300 duiven op zijn hokken. In die tijd was het niet gewoon om duiven op te sluiten zoals men dit heden ten dage doet. Alles vloog vrij uit.... Maar daaraan waren de nodige risico's verbonden zoals hier aangegeven.

Grootmeesters uit het verleden

Bij de verloren duiven waren ook echte topduiven, zoals de Coppiduivin, 3436059-53, een directe Vanbruaene, dochter van de "Coppi" x de "Koningin", die Charles verkreeg door uitwisseling.

En deze duivin is de moeder is van de fameuze "72", zie afstamming eerder vermeld. Ook de St-Vincent, 1 nat. Saint-Vincent in 1956 en een beloftevolle kweker, ging toen de mist in..... Dit geeft al aan de ernst van deze ramp op 13 november

Jonge duivinnen naar Angoulême.

Charles Vander Espt is altijd een topper geweest in het spel met de jonge duiven. En het waren vooral duivinetjes welke doorgedragen werden tot Angoulême (±650 km) toe. Hij trainde en richtte zijn jonge duiven af en gooide de duivinnen er vervolgens tegenaan op Angoulême. Ze werden gewoon gespeeld op een schabje of op nest als het zo uitkwam. Hij moest weten wat erin zat. De beste vliegsters als jonge duif waren zijn toekomstige kweeksters. Hij won er zelfs een keer de 'drie eersten' mee op een interprovinciale Angoulême bij zeer warm weer en noordoostenwind recht op de kop. Het zijn die duivinetjes geweest waar Charles van was gaan kweken met zijn beste duiven zoals zijn "Barcelona", zijn "Goede Zwarte" enz. Zo is een duivin, de B47-3367468 (uit de "Wittepen '37" x "Dochter Sprinter '38" (beiden Vander Espt x Vandervelden), welke als pieper de 1e prijs Prov. Angoulême vloog op het hok van Charles Vander Espt, de grootmoeder geworden van de "Prins" van Hector Desmet. Er kwam die dag slechts één duif door.

In de Stuiverstraat waren het meest gepaarde jonge duivinnen die de mand in gingen. Niet dat Charles het daar speciaal op aanlegde. Hij liet ze gewoon doen wat ze niet konden laten. Bleven ze op het schabje, hem was het goed. Kwamen ze op eitjes, vooruit dan maar. Twee jongen in de nesten, vond hij een beetje te veel van 't goede, één was genoeg. Maar ze vlogen er Angoulême op en niet te slechter. Je vond bij Charles op het hok maar weinig duivinnen die niet als jong aan de kop vloog op Angoulême.

En dat deze wijze van spel met de jonge duivinnen niet slecht was, werd weer eens op een indrukwekkende wijze aangetoond op de moordende St. Vincent van 9 juli 1955.

Wegens de hitte en de hevige kopwind was dit concours immers het zwaarste van dat seizoen. En de kampioen Charel Vander Espt won op deze vlucht de 1ste prijs Internationaal en met zoveel machtsvertoon dat heel West-Europa ervoor in bewondering stond.

Eigen voedermengelingen

De bakker uit Oostende heeft in zijn beginperiode grote kampioenen zien ontstaan in de duivensport van toen. Liefhebbers zoals meester Theo Vandervelde en Nestor Tremmery beiden uit Oudenburg, Dr. Bricoux Joliment, Oscar Devriendt uit Moere, Paul Sion en nog meer van deze wereldsterren. In de periode voor de dertiger jaren, waren er nog maar weinig voeder- en graan/fabrieken/handelaren welke een eigen mengeling(en) op de markt brachten en al deze kampioenen hadden één grote bekommernis n.l. "uit welke graansoorten moeten duivenmengelingen zijn samengesteld" om goed te zijn en een goede uitwerking te hebben op de duiven welke kweekten, op de vliegduiven welke op nest gespeeld werden of op weduwschap, op jonge duiven welke moesten uitgroeien en in hun geboortjaar aan (grote) wedstrijden moesten deelnemen. En tenslotte de z.g.

'kruismengelingen' oftewel

'zuiveringsmengelingen.

Haast iedere liefhebber was op zichzelf aangewezen om een goede duivenmengeling samen te stellen welke voorzag in alle behoeften. Toen de Gebroeders Catrjisse in die jaren iedereen onder de tafel vloog, vroeg bakker Vander Espt zich wel vaker af "hoelang zullen de broers het nog volhouden door hun duiven een volle bak "kwartjes" mengeling toe te dienen. Deze "kwartjes" mengeling bestond uit 25% mais, 25% duivenbonen, 25% tarwe en 25% dari. Het voeder lag er rondom in de hokken midden in de ongebluste kalk en kalkbrokken.

Grootmeesters uit het verleden

Of hun voermethode nu goed was of niet je moest het voor en na de WII-oorlog maar eens opnemen tegen de Cattrijsses uit Moere. De Oostendse bakker ging samen met zijn voornoemde beroemde vrienden, op zoek naar diverse mengelingen voor alle vier seizoenen. Er was genoeg keuze aan soorten peulvruchten, granen en zaden, maar hoe moest de samenstellingen nu eigenlijk gedaan worden om een maximaal rendement uit de duiven te halen?

In zijn ruime bakkerij aan de Stuiversstraat beschikte Charles over een oude trog die nog dienstdeed om de granen in te mengen. Zo kon hij tot 150 kg samenstellen. Dit werkje werd dan doorgaans door helpers uitgevoerd. In zijn welbeklante bakkerij verkocht hij de mengelingen aan Oostendse klanten of duivenliefhebbers die bij de grootmeester op bezoek kwamen. Van der Espt die zo sterk presteerde moest toch goed voeder aan zijn duiven toedienen, was toen het besluit van al wie er over de drempel liep.

Noël Descheemaeker merkte op zekere dag op "Schoon eten, maar een beetje stof in!"

Hij had gelijk, maar Vander Espt wedervoer diplomatisch: "Ik heb nog geen kuismachien." In onderstaande tabel zie je de 4 mengelingen zoals ze gedurende vele jaren aan de duiven van Vander Espt werden toegediend.

(Uitgedrukt in kg).

	Weduwnaars	Nestduiven	Jongeduiven	Kweekduiven
Mais	50	50	50	--
Tarwe	10	15	20	25
Gerst	10	25	20	50
Dari	10	10	10	15
Bonen	10	5	8	--
Tasmanië erwten	10	10	18	--
Vitsen	10	10	--	--
Lijnzaad	--	3	2	5
Zonnebloem	5	3	3	15
Koolzaad	--	3	3	5
Rijst	10	7	6	5
Vogelzaag	--	--	--	10
Gepelde haver	--	--	--	20

En hoe werd het toegediend:

's *Morgens*, naargelang de positie:

1 volle soeplepel

's *Avonds*: 1 volle soeplepel

Duiven met jonge in nest: tot verzadiging.

Tenslotte

In de winter van 1961 overleed Charles Vander Espt en een groot kampioen ging van ons heen. Zijn duiven werden publiek verkocht in januari 1962. In totaal 210 stuks in twee gelijke delen. De belangstelling in zijn duiven was erg groot. De naam van bakker Charles Vander Espt zou nog lang blijven voortbestaan.

Het snuffelen in de boeken over de duivensport en in het bijzonder de grote kampioenen van de vorige eeuw is uitermate interessant en ook heel leerzaam. Sommigen zullen denken dat het allemaal achterhaald is door onze moderne tijd. Doch veel van onze huidige duivenkolonies hebben het ontstaan te danken aan de grootmeesters van weleer. Hun duiven brachten een volgende generatie liefhebbers naar de top en hadden een groot aandeel in de evolutie naar de hedendaagse duiven. Bakker Charles Vander Espt uit Oostende heeft er zeker een steentje aan bijgedragen.

Het verhaal zal zeker niet helemaal volledig en compleet zijn doch wij hebben getracht de wereldberoemde bakker uit Oudenaarde, Charles Vander Espt, en enkele van zijn beste duiven weer even in het voetlicht te plaatsen.

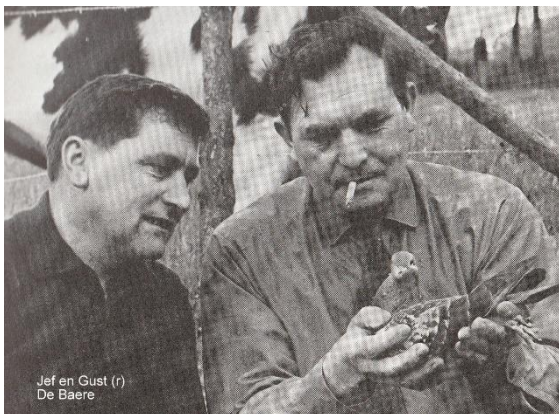

Grootmeesters uit het verleden

Gebroeders August en Jozef De Baere uit Nokere

In het kerstnummer van het Spoor der Kampioenen 2020 plaatsten wij een artikel van een grootmeester uit het verleden, n.l. Valère Desmet-Matthijs uit Nokere. En in een adem kunnen we hierbij het Nokerse kampioen duo, de broers August (Gust) en Jozef (Jef) de Baere noemen. Niet alleen dat het plaatsgenoten waren van Valère Desmet-Matthijs, Gust en Jef vormden de basis van hun kampioenenhok veelal met duiven rechtstreeks van Valère Desmet-Matthijs.

Gust, geboren in 1920 en Jef in 1924 waren handelaren in duivenvoerders. Hierdoor kwamen beiden in aanraking met bekende duivenliefhebbers uit de regio. Zo groeide ook bij hen de interesse in het houden van duiven. Het was in 1955 dat ze besloten om duivenliefhebbers te worden. Jef was de vrolijke noot van de familie en bekeek het leven van een plezierige kant. Gust was ernstiger van aard en was eigenlijk de echte duivenliefhebber en kweker. Hij was zeer geïnteresseerd in de erfelijkheidswetten en het was prof. Van Grembergen, waarmee hij regelmatig contact had. Deze maakte hem op dit gebied wegwijs.

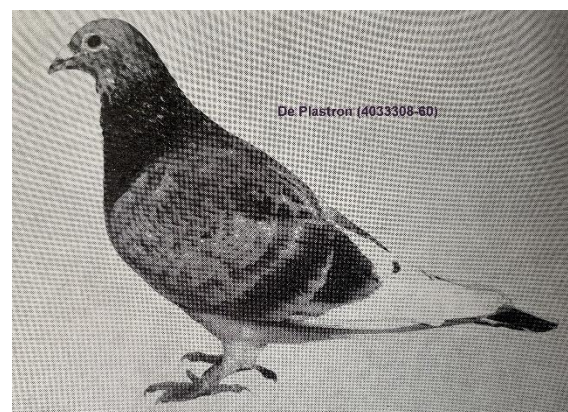
Deze wijze lessen der erfelijkheidswetten controleerde hij ook op hun toepassing in de praktijk. En net zoals Valère Desmet-Matthijs werd hij op het gebied van duivenkweek een

grootmeester. De analyse van de stamkaarten laat dit duidelijk blijken. Samen zouden ze een kampioenen kolonie gaan vormen welke klonk als een klok door de duivenwereld.

Niet alleen in eigen land, maar ook ver buiten de landsgrenzen werd de reputatie van de "Baerkes" bekend en samen met Valère Desmet-Matthijs zouden ze het kleine dorp Nokere in Oost-Vlaanderen op gebied van de duivensport op de wereldkaart zetten.

Hoe werd dit fameuze hok nu gevormd.

Door hun handel in duivenvoer kwamen ze ook in contact met Valère Desmet-Matthijs, welke toen haast niet was te kloppen en alles op een hoopje speelde. Dus hoefden ze niet ver te gaan en in 1955 kwamen de eerste twee Desmetjes (laatjes) van Desmet-Matthijs. Dit vulden ze aan met twee laatjes van hun oom Van Steenbrugghe (soort Benoots uit Olsene), en verder twee van dorpsgenoten Vandevelde en Verhellen. In 1955 werden deze laatjes onder elkaar gekoppeld en waren ze vertrokken met de opbouw van hun kolonie. De eerste twee jaar werd er uitsluitend gekweekt en zo zouden ze in 1957 voor het eerst duiven in de manden steken om ze uit te testen. Gust en Jef zouden ernaar streven om zoveel mogelijk het soort van de "Klare" van Desmet-Matthijs te krijgen. Halfbroer, dochter en zoon van de "Klare" zouden van de Wandelstraat naar 't Dorp verhuizen.

En daarbij bleef het niet. Zo kwamen er ook afstammelingen van b.v. de "Schone", "Rik", "Genaaide"enz.

Grootmeesters uit het verleden

Van het beste van Desmet-Matthijs werd aangeschaft en zou de basis van hun kolonie altijd blijven vormen. In de loop der jaren kwamen er maar enkele duiven bij welke werden ingekruist op hun Desmet-Matthijs duiven en hun kolonie nog sterker en sneller zouden maken.

Zo kwam er b.v. van het soort van Gilbert uit Zulte, waar ook de moeder van de beroemde "Klare" vandaan kwam, via René Demeester uit Machelen (aan de rivier de Leie). Gust had een oordeel over de capaciteit van de Gilbert duiven. Ze waren volgens hem op hun best tot 500 – 600 km, hetgeen ook Stan Raeymaekers van mening was. Ook de "Grote Zwarte" welke ze hadden bekomen van hun oom Camiel Van Steenbrugge (Benoots) werd een basisduif. Nieuw inbreng welke succes bracht waren o.a. duiven van Portois, (gaf Prov. winnaar Brive), Lefevre en Zn (gaf winnaar uit Poitiers en 3de Brive), Vinois-Tibbaut uit Ellezelles, Vanbruane uit Lauwe en Mariman-Ray uit hun "Furie".

Gust als selecteur

Gust selecteert en klasseert de duiven en zijn selectie is gebaseerd op de volgende punten.

- *De eerste indrukken die worden opgedaan bij het omgaan met een duif zijn belangrijk.
- *De duif moet een zachte zijdeachtige bevedering hebben, goed in balans zijn en een goed gespierd lichaam hebben.
- *De vleugel moet soepel zijn, met dunne en goed gevormde pennen. Gust ziet graag een vleugel met de eerste pen van de actieve vleugel minstens 1 cm langer dan de pennen in de achtervleugel. Deze "décalage" zoals het in het Frans wordt genoemd, verbetert de vleugel en is een essentieel kenmerk van de snelle duif. De openingen tussen de laatste drie pennen kunnen 2 tot 3 cm zijn en deze pennen moeten indien mogelijk even lang zijn.
- *De kop moet sterk zijn met het oog zo hoog mogelijk geplaatst, bij voorkeur boven het verlengde van de snavellijn.
- *De oogkleur boeit hem niet, behalve met betrekking tot de paring. Hij geeft de voorkeur aan het paren van een donker oog aan een helder briljant oog. Donkerbruine of oranjekleurige ogen zijn gekoppeld aan parelogen. Zijn eigen ervaring is dat de uit

dergelijke paringen gekweekte parelogen uitstekende vliegers werden.

*Verder gelooft hij in paringen waarbij de kwaliteiten van de ene duif de tekortkomingen of fouten van zijn partner compenseren.

De De Baere duiven hebben alle een opvallende vitaliteit, zijn krachtig gebouwd, hebben een welig zijdeachtig gevederte en dik bevederde vleugels. Hun ogen hebben volle kleuren, de pupillen zijn overal klein en er spreekt adel uit de gezichtsuitdrukking.

Ze zijn iets meer dan middelgroot maar dat is slechts schijn wegens het welige gevederte.

De zes pionnen van het kweekhok

Een beetje puzzelen in de geschiedenis van de opbouw van het hok van Gust en Jef De Baere geeft je een inzicht hoe vooral Gust, die een passie had voor het kweken en zich hierin ook erg verdiepte om de waardevolle kwaliteiten van de Desmet-Matthijs duiven te kunnen bewaren, te werk ging.

Uit de beschikbare informatie kun je na een korte studie opmerken dat de hele stam op grond van de genetica bekeken, op zes namen van duiven is gevestigd die vanaf het begin belangrijk zijn geworden. De kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen van deze duiven vormden de ruggengraat van het hele hok.

We laten er enkele in een korte revue passeren.

'De Oude Pursang van '55' (3337224)

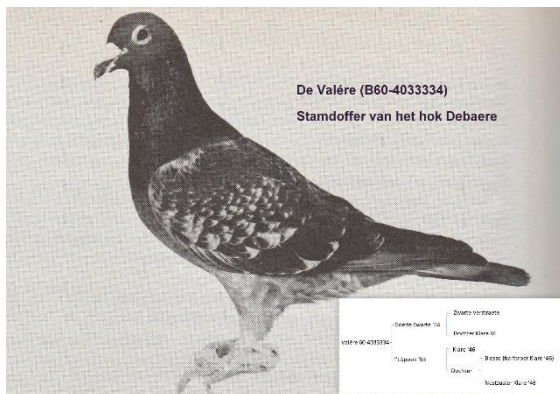
Is een zoon van de "Schone" welke uit de "Klare" x Windels duivin stamde. De "Oude Pursang" gekoppeld aan een dochter van de beroemde "Vale Karel" van Oscar Devriendt gaf de "Jonge Pursang". Deze laatste gekoppeld aan het "Meesterke" (René Demeester) gaf de wereldberoemde "Plastron" (4033308-60) welke in zijn loopbaan 400.000 Bfr. bij elkaar vloog. De "Plastron" kweekte zijn kwaliteiten opvallend goed voort.

Grootmeesters uit het verleden

De "Plastron" gekoppeld aan een dochter van de "Tarzan" sproot de "Schoorsteenveger" van Daan v.d. Schalk uit Rotterdam en werd Asduif van de NABvP in 1965.

De Plastron gekoppeld aan het "Slechttoog" ook een zuivere Desmet-Matthijs, gaf op zijn beurt weer een serie goede kweek- en vliegduiven, zoals de "Petrus", de "Zachte", het "Nonneke". Gekoppeld aan de "058" van 1964, een dochter van de zuster van zijn vader, gaf hij de beroemde supersnelle "Anquetil". En deze laatste is ook weer vader van de "Pokke" en de "Donkere", twee bewezen goede vliegduiven.

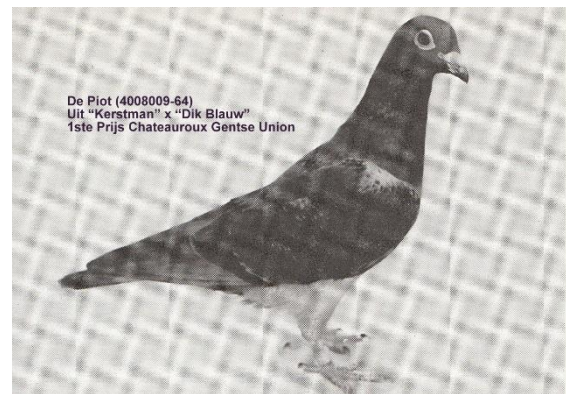

De "Valère" van '60 (4033334)

De Valère is ongetwijfeld een van de basisduiven van de gebroeders De Baere geweest. Hij kwam rechtstreeks van het hok van Valère Desmet-Matthijs en zijn vader was de "Goede (oude) Zwarte" en zijn moeder was een dochter van de "Klare". Zijn afstammelingen in meerdere generaties hebben het hok De Baere ongenaakbaar gemaakt. Gekoppeld aan het "Dik Blauw" (4033307-60) uit de eerdergenoemde "Grote Zwarte", van het soort van Benoets uit Olsene, x een dochter van de "Genaaide" van Desmet-Matthijs gaven zij o.a. "De Schuwe", deze werd een klasse kweker bij de Waele-De Winne. Verder werden zijn zonen zoals de "Vechter", de "Hercules", de Goliath" en de "Chateauroux" de rode draad van het kweekhok.

"De Blauwe Witpen" van '59 (4334568)

Is ook afkomstig van Desmet-Matthijs. De vader was een zoon van de wereldberoemde "Zwarte Band" van Oscar Devriendt uit Moere, n.l. de "Sproete" van '57, een topduif uit het hok van Desmet-Matthijs. Moeder van de "Blauwe Witpen" was de "Dikke Blauwe" wellicht een der beste kweekduivinnen van Valère Desmet-Matthijs. Haar vader was de beroemde "Oude Blesse" van 1947, een halfbroer van de "Klare". De "Blauwe Witpen" gaf zijn beste jongen met een zuster van de "Jonge Pursang". Een versmelting van het Devriendt en Desmet-Matthijs erfgoed welk goed op elkaar scheen te passen. De "Kleine" was een van hun beste zonen.

De Grote Zwarte" van '54 (4027231)

Deze doffer werd gekweekt door hun oom Camiel Van Steenbrugge en was van het soort van Benoets uit Olsene Ze lieten zich op een fenomenale wijze kruisen met de Desmet-Matthijs duiven. De "Grote Zwarte" gaf zijn beste afstammelingen met een dochter van de "Genaaide" van Desmet-Matthijs en met een dochter van de "Rik" welke een nestbroer van de "Genaaide" was. Uit deze laatste koppeling kwam de befaamde "Mieroog" (4033359-60). Beste jaarling van België in 1961. Uit een broer van de "Grote Zwarte" gekoppeld aan een halfzuster van de "Klare" kweekten de broers De Baere de "Fijne" van 1955. Deze "Fijne" paarde Gust verder in inteelt met een kleindochter van de "Klare" en won de "Roodneus" welke weer tegen een dochter van de "Valère" werd gekoppeld en de Hollandse halve fondcrack van 1966 gaf.

Grootmeesters uit het verleden

Hier dus een staaltje van een kweekmethode naar de oude "Klare" toe. Deze beide Van Steenberge duiven pasten uitstekend bij de nakomelingen van de "Valère". Hieruit kweekten de broers een hele serie topduiven.

"Kerstman" (4570580-61)

Is langs moederskant een broer van de "Plastron" en de "Jonge Fijne". Langs vaderskant stamt hij af van historische duiven. Zijn vader was een zoon van de "Witterugge" met een dochter van zijn broer, de "Coppi" van Michel Nachtegale uit Zulte. Samen met de "Klare" behoorden de "Witterugge" en de "Coppi" mogelijk tot de beste vliegers van Vlaanderen in de periode van 1945 tot 1950. De "Witterugge" en de "Coppi" zijn door een duif van Theo Guilbert uit Zulte ook nog eens nauw aan elkaar verwant. De kinderen van de "Kerstman" x het "Dik Blauw" zoals de "Piot" en het "Kopke" behoorden tot de snelste duiven van het hok.

"Rik"

De "Rik" was een zoon van de "Rik" van Valère Desmet-Matthijs

Hij gaf een hele serie goede vliegduiven waaronder de "Jonge Rik" en de "Beer" doch deze schenen echter de maatstaf klaseduif niet helemaal te bereiken en in de waarde van zijn afstammelingen scheen de moeder ook een duchtig woordje mee te praten. Zijn dochter de "Schone Zwarte" gaf wel goede nakomelingen.

Een willekeurige greep uit de topprestaties in de jaren 1957 tot 1971.

Zoals eerder aangegeven werd er de eerste twee jaar na hun start in de duivensport vooral het accent gelegd op de kweek met de aangeschafte duiven. Voor het eerst vlogen ze mee op Arras in 1957 en meteen werd de 1ste prijs gespeeld

1958 1ste prijs Derby Orleans tegen 3.754 jaarlingen. Koning en 1ste Kampioen in de Union & Liberté te Gent

1959 Koning en 2de Kampioen in de Union & Liberté te Gent. Voor het eerst met vier jonge duiven naar Angoulême (632 km) en wonnen tegen 371 duiven 1-2-5 en 81.

1960 Breteuil (168 km (tegen 382 duiven) 1-2-3-4-13-14-16 etc. Angoulême tegen 631 duiven 3-6-16-19 etc.

1961 1ste Halve Fond Kampioen van de Belgische Duivensport. Beste Jaarling van België met de "Mieroog" van 1960

1962 1ste prijzen uit Orleans (2188 d), Angoulême (394 d), Angoulême (267 d)

1963 1ste Kampioen over vier Angoulême vluchten te Oudenaarde met de eerst afgegevene.

1964 1ste prijzen uit Dourdan (334 d), Orleans (156 jongen), Chateauroux (334 d), Limoges Cahors en Angoulême. 2de Nat. Carcassonne (856 km) (390 d). Winnaar Challenge Jules Dhondt tegen 11.790 jonge duiven met prijs 16 en 60 (eerste twee afgegeven duiven)

En zo gaat het nog even door met de topics in: 1965 Algemeen Kampioen van de Belgische Duivensport

1967 2de Nat. Angoulême (1302 d) en 2de Nat. Libourne (609 d)

1968 1ste Nat. Montauban (906 d) uit "Grote Zwarte" (van Steenbrugghe) x zuster "Mieroog"

1969 1ste Kampioen van de Oost-Vlaamse vereniging', 1ste Kampioen halve fond te Kruishoutem

1970 1ste Fondkampioen en 1ste Kampioen jonge duiven in de Union & Liberté te Gent.

1971 1ste Fondkampioen K.B.D.B. 1ste Kampioen Jonge Duiven Oost-Vlaamse Salon.

Grootmeesters uit het verleden

Hokken en spel.

Het hok waar de broers vele jaren zo goed op vlogen waren de 'oude' zolderhokken boven de voerhandel. Beneden huisden de kweekduiven en waren de rennen voor de wedudivinnen (zie foto). Toen Gust rond 1967 een nieuwe woning bouwde kwam er een stenen hok. Doch dit nieuwe hok was niet helemaal naar wens en Jef, die op de oude zolderhokken bleef vliegen, bleef hoge toppen scheren.

De weduwnaars werden omstreeks 20 februari gekoppeld en brachten allen één jong groot. Daarna werden ze voor twee weken gescheiden en rond 1 april mochten ze weer samen om nog eens 10 dagen te broeden voor ze weduwnaar werden. Ze trainten tweemaal daags voor een uur. Hiervan was het eerste half uur verplicht en aansluitend een half uur vrij, wel met gesloten kleppen. De eerste twee vluchten van het vluchtprogramma werd bij de oude doffers de duivin getoond voor het inkorven. De jaarlingen doffers kregen hun duivin de eerste vier vluchten getoond. Eens boven Parijs kregen ze voor het inmanden geen duivin meer te zien.

Tijdens het trainen sloegen Gust en Jef de weduwnaars gade om te zien of de forme er aan kwam of aanwezig was. Als de groep wegtrok, weer overkwam en nogmaals wegtrok zat het volgens Gust wel snor. Ook het herhaaldelijk af- en aanvliegen was voor hen een teken dat de kolonie in form was. Afschermen deden ze niet. Wat ze wel van belang vonden was de rust bewaren op en rond het hok. Ook aan het stipt op tijd trainen 's morgens tussen 7 en 8 en 's avonds van 18.30 tot 19.30 werd veel belang gehecht. De wedudivinnen waren ondergebracht in hokken met rennen en overdag zaten ze in de ren. Trainten we weduwnaars dan zaten de duivinnen binnen. Ze kregen één keer per dag een zuiveringsmengeling en alleen de twee dagen voor de wedstrijd kregen ze 50% vluchtmengeling erbij met snoep. Doch geen volle goesting, zoals men het toen placht te noemen. Duivinnen werden alleen als jong gespeeld en gaan mee tot Angoulême en de besten onder hen gingen naar het kweekhok. Tweemaal daags werden de hokken gekuist en bij vochtig weer gebruikten ze hokwit om de droogte weer te krijgen. Regelmatig werd er ook een blokje droogontsmetter van Koudijs gebruikt. De duiven, voer- en drinkbakken werden dan van het hok genomen. Zo hebben ze haast nooit problemen gehad met ornithose verschijnselen.

Eigen voermengelingen

Daar Gust en Jef een eigen voederhandel dreven hadden ze ook eigen mengelingen ontwikkeld.

André Veys, zoon van Georges Veys uit Elsegem deed de boekhouding voor de broers en ging in zijn vrije tijd overal in duiven cafés een biertje drinken en vulde daarna het lege glas met het voer van de Baerkes zoals ze in de volksmond werden genoemd. André kon bij de gebroeders De Baere dan ook alles krijgen wat hij hebben wilde toen hij de voerhandel van de broers op de huppel had geholpen. Zo kon ook Georges Veys profiteren van de kwaliteit van de De Baere duiven want hij was een grote fan van de Desmet-Matthijs duiven.

Grootmeesters uit het verleden

De gekruiste De Baere duiven bracht hij terug in zijn eigen Desmet-Matthijs stam. Uit deze Veys stam putte ook Steven van Breemen uit Hilversum reeds als 16 jarige knaap. Op de brommer reed hij toen al naar Veys om er de Desmet-Matthijs duiven te halen. Bij Veys kon hij ze toen betalen. Hij bouwde er in de loop der jaren een stam duiven mee op welke wereldbekend werd.

De mengelingen welke de De Baere's op de markt brachten waren o.a. een zuiveringsmengeling en een vluchtmengeling welke ze zelf ook gebruikten.

De zuiveringsmengeling bestond uit 25% gerst, 25% tarwe, 15% dari, 15% kleine witte zonnebloem, 5% gewone rijst, 5% koolzaad, 5% lijnzaad en 5% platzaad of kanariezaad.

De vluchtmengeling voor de weduwaars bestond uit 40% cinquantine mais, 30% peulvruchten (erwten en duivenbonen), 10% tarwe, 5% dari, 5% kleine witte zonnebloem, 5% haver, 3% gepelde rijst en 2% niet gepelde rijst.

Verzorging van vlucht tot vlucht

Als de weduwaars zaterdag of zondags van de vlucht thuiskwamen kregen ze voor een half uurtje, op verdere vluchten langer en zelfs tot de volgende ochtend, hun duivin te zien. Ze kregen na thuiskomst eerst dessert, een mengeling bestaande uit ongeveer gelijke delen rijst, hennep, kanariezaad, lijnzaad en koolzaad. Aansluitende de eigen zuiveringsmengeling. Ook op maandag zuivering en op dinsdag morgen ½ zuivering en half vluchtmengeling. Vanaf de dinsdag avond kregen ze na elke training een lepeltje dessert in hun nestbak en aansluitend de vluchtmengeling in de voerbak en konden zoveel eten als ze wilden. Dit dessert kregen de duiven eigenlijk het hele jaar door. Ook zat er bij thuiskomst honing in de drinkpan en op maandag thee met candy suiker. Hun gewoonte was om op donderdag Vitaminen van Koudijs in de drinkbak te geven. Op de dag van inkorven (vrijdag) kregen ze nog een bad. En de weduwaars welke voor een fondvlucht op woensdag werden ingemand, kregen in de ochtend nog een geforceerd bad.

In het begin van het jaar en vóór de koppeling werd de veearts geraadpleegd. Mocht er iets uitwijzen dan verstrekten ze de nodige medicatie. Verder werd er geen medicatie gegeven en als het niet vlotte werd de veearts bezocht. Gust was niet zo te vinden voor allerlei medicatie als voorbehoeding. De jonge duiven kregen wel een enting tegen pokken en difterie en werden in maart of april gecontroleerd door de veearts.

Na het vliegseizoen brengen de weduwaars nog een jong groot en als ze dan weer ca. 12 dagen broeden worden de nestbakken gesloten en blijven de duiven samen tot het einde van het jaar.

Tenslotte

Helaas is er weinig bekend over de periode na hun gloriejaren. Gaby, de zoon van Gust, zou de kolonie nog verder hebben gerund doch de kaars scheen dan al snel gedoofd te zijn. Voor de lezer van dit verhaal over de De Baerkes is het wellicht nog interessant om nog verder te lezen hoe wijlen Professor Alfons Anker, een populatiegeneticus en duivenliefhebber uit Kaposvar in Hongarije en tevens grote fan van de Desmet-Matthijs en De Baere duiven, er over dacht mocht hij op een goede morgen zijn hok binnen stappen en er de kolonie van de De Baere zou vinden in plaats van de zijne. Hij laat zijn gedachte gaan hoe hij dan te werk zou gaan in een het verdere kweek concept. Wellicht de moeite waard om eens aandachtig door te lezen in een volgende uitgave van het Spoor der Kampioenen.

Valère Desmet- Mathijs uit Nokere

Van onze hoofdredacteur kreeg ik de vraag gesteld om voor deze Kersteditie een stukje te schrijven over een van de grootmeesters uit het verleden van de duivensport. Mij schoot de naam van Valère Desmet-Mathijs uit Nokere direct door mijn hoofd, mede doordat er in diverse media werd medegedeeld dat Roger De Smet onlangs (16 oktober) was overleden. De naam Desmet-Mathijs is onlosmakelijk verbonden met een duif van wereldformaat, n.l. de "Klaren" van '46. Ongelofelijk veel nakomelingen van de "Klaren" zijn door de jaren heen verspreid over de hele wereld en liggen mede aan de basis van ontelbare kampioenshokken. In 1973 hadden wij het genoegen een bezoek te brengen aan de familie Desmet-Mathijs. Bij het inrijden van de Wandelstraat in Nokere kon je de hokken bij de boerderij van Desmet-Mathijs al zien liggen. Bijgevoegde foto van de hokken werd toen gekiekt. Roger vertelde honderduit over zijn legendarische vader en de "Klaren". Hij liet ons de "Klaren" nog even zien, weliswaar opgezet pronkend op de schouw in de woonkamer. Later mochten wij ook diverse toppers bewonderen waaronder de "Oude Kapoen" van '60. Het was voor ons een onvergetelijke dag. Met het schrijven van dit stukje kwamen deze leuke herinneringen weer boven.

Het ontstaan van de kolonie.

Valère Desmet geboren in 1907 was als schooljongen al erg geïnteresseerd in duiven. Hier en daar kreeg hij een duifje van duivenliefhebbers en maakte hiermee zijn start van een van de roemrijkste duivenliefhebbers carrières op onze aardbol. Zijn ouders waren niet echt ingenomen met de hobby van zoonlief want het houden van duiven kostte geld en als belhamel moest hij het zien te rooien van zijn zakcenten. In het begin wilde het dan ook niet lukken met de verkregen duifjes. Het was dan ook moeilijk om tot prestaties te komen. Maar hij bleef zijn duifjes behouden en droomde ervan ooit een der roemrijkste duivenliefhebber te worden. Toen hij in het huwelijk trad met Marie Mathijs gingen ze op de boerderij aan de Wandelstraat in het Oost-Vlaanderse Nokere wonen. Al snel werden er op de zolder van de stallen de eerste duivenhokken getimmerd. Schoonbroer Jules, die bij hen inwoonde, zorgde mede voor het bekomen van betere duiven. Samen zouden ze ook verder gaan als de combinatie Desmet-Mathijs. Er werd aangeklopt bij de betere liefhebbers uit de streek. Na enkele jaren waren ze goed op weg om mooie prestaties neer te zetten. Doch helaas brak de tweede wereldoorlog uit en stopte de verdere opbouw van hun hok. Toen de oorlog ten einde was moest er weer van vooraf aan begonnen.

Grootmeesters uit het verleden

Meester in de kweektechniek

Jules Mathijs stierf op jonge leeftijd en Valère Desmet ging alleen door met de verdere opbouw van zijn kolonie. Valère was een rustig persoon en een bijzonder eerlijk mens, doch hij was een meester in de kweektechniek. Zijn basisprincipe was “de allerbesten intelen en de nakomelingen kruisen met het beste wat hij op andere kampioenshokken kon krijgen.” Zo kon hij een stam opbouwen welke jarenlang de wedvluchten beheersten.

Zodra de oorlog om was, werden de hokken snel weer bevolkt met duiven welke werden bekomen van o.a. Omer Delrue uit Anzegem, Theo Gilbert uit Zulte. Hiermede werd de basis gelegd van een der roemrijkste duivenkolonies van de vorige eeuw.

Valère was een meester in het kweken van uitzonderlijke duiven. Prof. Alfons Anker, populatiegeneticus, duivenliefhebber uit Hongarije en tevens grote fan van de Desmet-Mathijs duiven, heeft er in de 70er jaren nog een heel leerzaam artikel aan gewijd in de Duif.

« De Oude Klaren » - 3.060.539-46,
de wereldberoemde stamduif van Desmet - Matthys, Nokere.
Foto : « De Oude Klaren » was toen 21 jaar.

De wereldberoemde “Klaren”

In 1946 ringde Valère een jonge duif uit de “De Oude Rosten” x “De Oude Frulle” met het ringnummer **3040539**. Met deze duif zou hij onsterfelijke roem vergaren zoals later zou blijken.

Hij kreeg de naam, de “Klaren”. Piet de Weerd omschreef hem later als zijnde een grote en hoog op de poten, mooie, lichte (ballon-type) en elastisch gespierde geschelpte duiver met schitterende grijsogen en met lappen van vleugels eraan. Hij was niet zo harmonieus gebouwd, alhoewel het beter werd naarmate hij ouder werd. Hij had een kaasbek en een bronzé doorslag in zijn pluimen, hetgeen hij van zijn vader erfde. Ook Steven van Breemen voegde nog toe dat hij aan zijn slaap enkele witte veertjes en wit aan zijn achterste. Naar mate hij ouder werd verschenen er ook meer witte veertjes.

In de winter van 46-47 stond de “Klaren” op de tentoonstelling te koop voor 150 Bfr. Er was in totaal geen belangstelling voor en ging hij weer mee naar huis.

Vader : De Oude Rosten B44-420623 afkomstig van boer Omer Delrue uit Anzegem, een kleine liefhebber welke duiven bezat van Abido Coppens en de vermaarde Gebr. Delombaerde uit Waregem. George Veys uit Elsegem, leermeester van Steven van Breemen, vertelde hem vaak dat Valère niet van de rode kleur hield. De meeste van die kleur kwamen terecht bij de Gebr. De Baere en bij George Veys. Zij bouwden er hun hok mee op.

De “Oude Rosten” ging helaas al snel verloren van het hok voordat Valère er meerdere nazaten van had kunnen kweken. Hij werd dood aangetroffen in de buurt. Toch bracht hij al diverse goede duiven voort. Met een andere duivin van Theo Gilbert bracht de “Oude Rosten” in 1947 de “Blesse” ter wereld welke eveneens een puik vlieger was.

Moeder : De Oude Frulle B38-3363097 afkomstig van Theo Gilbert uit Zulte, die duiven bezat die het bloed voerden van duiven van Staf Mehuys en Fik Biebuyck. Deze beiden waren sterk spelende liefhebbers uit de omgeving. Theo Gilbert bezat een bijzondere kweker, n.l. de “Oude Zwarte”. De “Frulle” was er een dochter van. Als jong brak de “Klaren” zeker geen potten maar als jaarling liet hij al zien uit welk hout hij gesneden was. Hij ging 14 maal de mand in en miste toen niet, met o.a. 2de Creil (561 d) en 8ste Dourdan (248 d).

Grootmeesters uit het verleden

Nochtans verloor hij na de derde vlucht zijn duivin en moest het voor de rest van het jaar stellen zonder gezellin. Doch hij trok er zich niets van aan en kwam naar huis voor zijn baas en nestbak. In 1948 vloog hij 10 prijzen met o.a. 1ste Creil (452 d) en 2de Breteuil (251 d). In 1949 miste hij voor de eerste keer en won toen 11 prijzen met o.a. 2de Orleans (514 d) en 6de Cormeilles (410 d). In 1950, op 5-jarige leeftijd, leverde de "Klaren" zijn topprestatie. Op 18 juni won hij de 1ste Nationaal Chateauroux tegen 6.925 duiven. Het was een rampvlucht. Twee weken later zat hij weer in Chateauroux en won toen de 2de Nationaal tegen 2.368 duiven. 1951 en 1952 waren wederom goed voor telkens 10 prijzen met o.a. 1ste St. Denis (538 d), 1ste Breteuil (407 d), 2de Chateauroux (678 d) en 3de Arras (359 d). Hij werd 6 seizoenen gespeeld tot vluchten van ca. 500 km. Zeven overwinningen stonden er op zijn palmares en vloog 65 prijzen van de 67 keer dat hij in de mand ging. Hij eindigde 52 maal 1:10 en 19 maal 1:100!. Hij bracht voor Valère en echtgenote Marie in deze 6 jaar de niet te versmaden som van 489.499 frank naar huis, hetgeen toen ter tijd voor deze eenvoudige boerenfamilie zeer zeker niet gering was. De "Klaren" werd 22 jaar oud en zijn laatste jong werd op 17-jarige leeftijd geringd. Hij was nadien nog steeds als opgezette duif aanwezig op de schouw in de woonkamer van de familie Desmet-Mathijs. Middels inteelt, lijnenteelt en familieteelt legde hij de uitzonderlijke erfelijke eigenschappen van de "Klaren" weten vast te leggen op zijn kweekhok en haalde voor (klein)kinderen het kruisingsmateriaal op de tophokken in België.

Familie vertegenwoordigers

In de loop van de jaren, nadat de "Klaren" zijn loopbaan beëindigd had, werd het kweek- en vlieghok al heel snel uitgebreid met zijn kinderen en kleinkinderen. Valère had al snel in de gaten dat de kinderen van de "Klaren" zich niet alleen bewezen op de wedvluchten, doch ook het goede van de "Klaren" verder wisten door te vererven.

Enkele van de bekendste en beroemdste (klein)kinderen en familieleden van de "Klaren".

De "Oude Blesse" van 1947. Hij was een halfbroer van de "Klaren". Zijn moeder was eveneens een duivin van Theo Gilbert. Het was een puike vliegduif. Hij bevond zich onder de duiven welke in 1953 werden gestolen. Gelukkig keerde hij na een tijd weer terug op zijn hok en zou een topkweker worden.

De "Schone" van '54 een zoon van de "Klaren" met een zuster van het "Nootje" van Remi Spiers uit Leupegem. Hij vloog slechts één jaar met o.a. 2de Dourdan, 8ste St. Denis, 6de Clermont enz. Zijn jongen bewezen in die zomer al uit het goede hout gesneden te zijn zodat Valère hem snel op het kweekhok plaatste. Hij had het goed gezien want de "Schone" werd een der stamvaders. Hij zette beroemde duiven op de wereld zoals de "Schuwe", de "Kleine", de "Ballon", de "Blauwe Plekke" enz.

De "Dikke Blauwe" van '51 uit de "Oude Blesse" x een rode duivin en nestzuster van de "Klaren". Zij was een onvergetelijk kweekmoedertje welke haar stempel drukte op de kolonie. Helaas keerde ze niet meer terug van een bezoek aan het veld. Zij is moeder of grootmoeder van o.a. de "Angoulême duivin", "Sturen", "Kapoen", "Kleinen", de "Draaier" enz.

De "Grotten" van '56 een zoon van de "Klaren" met de "Dikke Blauwe". De "Grotten" was een uitzonderlijk kweker en vader van o.a. de "Limoges" van '59 met 1ste Nat. Limoges.

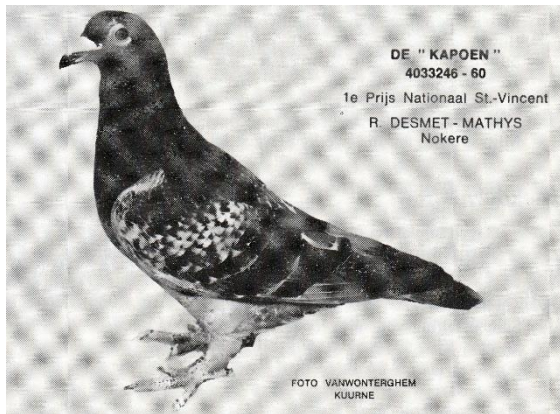
De "Genaaide" van '54, een kleinzoon van de "Klaren" won o.a. 4de Nat. Limoges (4502 d) 5de Interprov. Tours (780 d), 6de Nat. Cahors (1515 d), 8ste Nat. Bordeaux (1411 d), 8ste Interprov. Angoulême (603 d) enz.

De "Rik" van '54, nestbroer van de "Genaaide". Van '56 t/m '59 topvlieger van het hok met 40 prijzen tot St. Vincent toe, waaronder vele koprijzen en twee 1ste prijzen. Beide broers werden gekweekt uit een zoon van de "Sproete" van Gaby Verstraete met een dochter van de "Klaren".

Grootmeesters uit het verleden

De "Sturen" van '54 eveneens een kleinzoon van de "Klaren" en wel uit "Zoon Klaren" x "Dikke Blauwe". Een uitzonderlijk begaafde vogel met o.a. een 2de Nat. Brive (2380 d).

De „Kapoen“ van '60 won de 1ste Nat. St. Vincent in 1963. Valère kweekte de "Kapoen" uit de "Jonge Zwartten" van '59 (uit de "Goede Zwartten" van '54 x "Het Spook", dochter van de "Klaren"). Moeder van de "Kapoen" was de "Asgrouwe" van '51 (uit zoon "Prins" van Hector Desmet x "Dikke Blauwe"). Nakomelingen van de "Kapoen" presteerden wereldwijd. Volgende anekdote is er nog aan verbonden. * Tijdens een verschrikkelijke onweersbui tuimelde de "Kapoen" tegen de voordeur van het huis van George Veys aan. Deze kende de doffer want hij was vaak op bezoek bij Valère. Met zorg werd de "Kapoen" gedroogd en net voor het donker werd vlakbij huis gelost. Als dank kreeg George Veys later een van de laatste dochters van de "Klaren".*

"Donker Tiefske" van '59 was een dochter van de "Sturen" en moeder van een heel stel uitzonderlijke duiven. Daniel Van Ceulebroeck uit Balegem haalde er een zoon uit n.l. de "Bijter" en bouwde er een kampioenenhok mee op.

"Prinseske" van '60 een dochter van de "Klaren" x zus van de "Schuwen". Deze laatste kwam weer uit de "Schone" met een dochter van de "Prins" van Hector Desmet. Het "Prinseske" was jarenlang partner van de "Kapoen".

We zouden zo een hele tijd door kunnen gaan met het vermelden van uitzonderlijke duiven uit de familie van de "Klaren".

Ook in de opvolgende generaties bleef deze duivenfamilie furore maken op de wedvluchten. In de jaren '60 en '70 waren dit o.a. cracks als de "Jonge Sturen", "Zorro", "Gebroken Slag", "Jonge Schonen", "Ballon", "Jules Kabas", "Gendarm", "Klein Duimpje", "De Mannix", "Jempi", "Johan", "Portier", "Notekraker" enz. enz. om er maar enkele te noemen.

Een willekeurige greep uit de topprestaties in de jaren '60 tot '80.

1967: 2de Nat. Perigueux (2.452 d. met 5 van de 5) en 2-4 en 5 Nat. Cahors (4.127 d. met 4 mee).

1975: 21-32-49-97 Interprov. Vierzon (1.165 d. en 4 mee, winnaar Auto), 19-73-89-94 Chateauroux (1623 d. en 4 mee), Cahors Nat. 28 en 32 (2.825 d. en 2 mee).

1977: Tours 1-36-44-93-106 (833 d. en 6 mee), Angoulême 10-13-21-74 (522 d en 4 mee)

1979: Chateauroux 1-21-34-43 (421 d en 4 mee), Cahors Nat. 23-82 (3.085 d. en 2 mee)

1980: Angoulême 5-19-22 (368 d en 4 mee), Limoges Nat. 29-59-247-578 etc. (10.781 d. en 8 van de 8). Deze kleine greep uitslagen geven aan op welke niveau men ononderbroken speelde op de hokken in Nokere. Niet met de massa maar met topkwaliteit.

DE "KAPPOEN" met 8 Roemrijke zonen

DE "KAPPOEN" 4033246 - 60
1te Prijs Nationaal St.-Vincent

"KAPPOENTJE" 4303875 - 74

"WRINGER" 4201285 - 72

"DIKKE KAPOEN" 4008950 - 65

De huidige elitestam van het wereldberoemde hok Roger DESMET - MATTHYS

"KLARE KAPOEN" 4647782 - 72

DE "JOHAN" 4015415 - 69

DE "NOTEKRAKER" 4211901 - 70

"KLEIN DUIMPJE" 4001400 - 71

"DONKERE KAPOEN" 4647783 - 72

9771 Nokere
Wandelstraat 3
Tel. (056) 60 18 45

winnaar marathon O.-V. op Erive - Cahors - Montauban

FOTO VANWONTERGHEM KUURNE

Grootmeesters uit het verleden

Diefstal in de winter van 1953

Begin van de jaren 50 begon het op de hokken in Nokere op volle toeren te draaien. De "Klaren" en enkele van zijn zonen, waaronder er een was welke als tweejarige al drie eerste prijzen gewonnen had, maakten het mooie weer op de wedvluchten. Helaas het was allemaal te mooi om waar te zijn want de uitslagen waren fantastisch. In de december 1953 zagen snode dieven kans om op het vlieghok te geraken en er een 20-tal doffers mee te nemen. Valère was in een klap zeven zonen van de "Klaren" kwijt en meerdere aanverwante duiven. Hieronder was ook zijn halfbroer de "Oude Blesse" die niet onder deed voor de "Klaren". De "Oude Blesse" keerde later gelukkig weer terug maar zonder ring. Na enkele maanden keerde ook één zoon van de "Klaren" terug. Deze laatste moest toch wegens ziekte het veld ruimen. Een geluk bij deze diefstal was echter dat Valère zijn "Klaren" na het einde van het seizoen '52 op het kweekhok had geplaatst. Dit kweekhok was op de zolder van het woonhuis en hier kon men alleen via het huis toegang krijgen. Een aantal dochters van de "Klaren" bleven gespaard van deze laffe daad. Valère bleef niet bij de pakken neerzitten en met de koppigheid van een Vlaamse boer zette hij zich in om terug aan de top te komen. Hij vroeg zijn vrienden om hem te helpen. Het spel met de oude duiven was verkeken. Hij ging er des te meer toeleggen op het kweken. Zo kwamen er duiven van o.a. van Gaby Verstraeten uit Balgerhoeke (Stier), Remi Gardeyne uit Hooglede Dokus), en Demoor uit Scheldewindeke. Gekoppeld tegen dochters uit de "Klaren" kweekte Valère een hok vol jonge duiven welke in hun geboortjaar hard werden getest tot de fond toe.

Ze slaagden met verve. B.v. Breteuil te Waregem tegen 329 duiven 3-4-5-6-8-9-10 etc. en op Breteuil te Wevelgem tegen 2347 d. 2-4-8-13-14-18-34-36-46 etc. Het was het jaar waarin duiven geboren werden zoals de "Genaaide", de "Rik", de "Dokus", de "Sturen", de "Schonen", de "Tieke", de "Fiat" enz.. Hij won dat jaar zelfs een auto (Fiat).

Als kruisingsmateriaal voor de "Klaren" familie zocht Valère steeds naar het beste van zowel kleine als grote liefhebbers. Door de jaren heen kwamen er duiven van o.a. van Lefèvre en Zn. uit Kruishoutem, August Taveirne uit Waardamme, Fons Notebaert uit Bachte-Maria-Leerne, Theo Marchand Ettelgem (Eén Witpen) en nog diverse grootmeesters zoals Oscar Devriendt (Zwarteband, Karel), Hector Desmet (Prins), Roger Vereecke St-Lodewijk (Atomique), Jules Rijckaert uit St. Amandsberg (Behey), Gebr. Debaere uit Nokere, Jos Vandebroecke uit Wielsbeke (Nero) en nog enkelen van dit kaliber, de stam versterken. Hij haalde er zeker geen manden vol duiven, doch soms maar één enkele duif maar wel uit de beste en veelal slaagde hij er heel goed mee. Om op nationaal niveau mee te dingen naar een overwinning zoals de "Klaren" dit had gedaan op Chateauroux in 1950 moest Valère wachten tot 1962 toen de "Limoges" van '59 de 1ste prijs won op Nationaal Limoges tegen 2265 d. De "Limoges werd gekweekt uit de "Groten" van '56 (uit "Klaren" x "Dikke Blauwe") x dochter van de "Genaaide". Heel veel liefhebbers uit het binnen- en buitenland wisten in de loop van de 75 jaar dat het ras Desmet-Mathijs zich meester toonde op de wedvluchten, de weg naar Nokere te vinden om er iets van dit wereldberoemde en edele ras aan te schaffen. Vele liefhebbers bouwden er een wereldhok mee op en wonnen er van 100 tot 1000 km eerste prijzen mee. Ook op internationaal niveau werden en worden er nog steeds eerste prijzen mee gewonnen op de grote fondvluchten. Het zou te veel zijn om er in dit verhaal een overzicht bij te voegen. We zouden er makkelijk zo maar enkele uit over kunnen slaan, hetgeen zeker niet de bedoeling is.

Grootmeesters uit het verleden

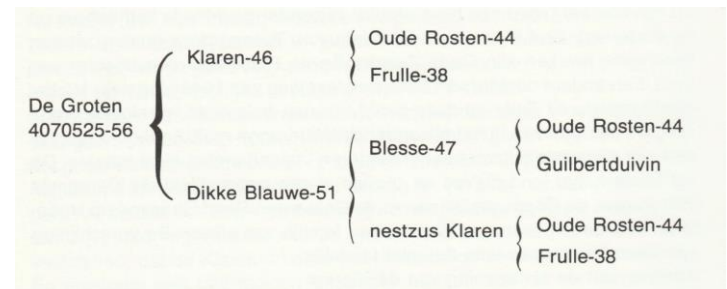

Het Hok, Kweken, Spel en Verzorging.

Een deel van de totale accommodatie op de kleine hoeve van Valère bestond uit hokken boven op de stallen. Op deze hokken waren de oude duiven en jaarlingen ondergebracht. Ze hadden vloeren van gewapend beton en zoals bleek geen bezwaar te zijn om er jarenlang topuitslagen op te behalen. De kweekduiven en jonge duiven huisden op de grote zolder boven het woonhuis. Alles was gemaakt in aller eenvoud, droog en luchtig en allen zuid-oostelijk gericht. Ramen, dakvensters en enkele glaspannen/platen zorgden voor inlaat van het zonlicht. Ook alle nestbakken voor de weduwnaars waren eenvoudig. Op de bijgevoegde foto ziet men de woonbakken van enkele weduwnaars uit de periode van de beginjaren '70. Er woonden cracks zoals de "Johan", de "Mannix" met 1ste Chateauroux (133 d) in '70, de "Jules Kabas" met 9de Chateauroux (1381 d), de Notekraker" met 8ste Nat. Brive (5.555 d) en 19de Nat. Cahors (4.109 d) in '74, de "Pedro" met 1ste Chateauroux (697 d) en 1ste Chateauroux (103 d) in '73, "Klein Duimpje" enz. Valère was geen liefhebber van veel duiven en de hokken boden plaats voor ca. 20 ouden en 20 jaarling weduwnaars.

Op de wedvluchten nam hij deel met een selectief uitgezocht aantal duiven. Bij Valère primeerde de kwaliteit.

Zijn kweekduiven zocht hij zelf uit en zijn motto was "Selecteren is niet alleen gericht op het uitzoeken van de beste vliegduiven. Het is eigenlijk een tweedelige taak, ten eerste de goede kweekduiven herkennen en deze vervolgens weten te paren". Als men de stambomen van zijn beste duiven bestudeerd dan ziet men dat hij de kwaliteiten van de "Klaren" trachtte vast te leggen door in de lijn te telen. Steeds weer kwam de "Klaren" weer tevoorschijn. Onderstaande voorbeeld laat zien hoe Valère te werk ging. De afstamming van de beroemde "Groten"

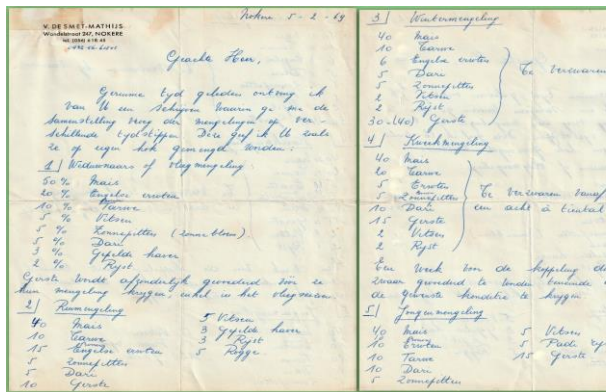

Koppels welke goede nakomelingen gaven, bleven samen. Daarnaast paste hij ook kruisingen toe met het beste wat hij op tophokken kon vergaren. Koppelde deze dan tegen zijn beste kweekduiven uit de lijn van de "Klaren" en testte ze uit op de vluchten. Voldeden de gekruiste exemplaren dan werden ze opgenomen in de stam. Zodoende wist hij nog vele jaren uit te blinken op de wedvluchten. Valère koppelde zijn kweekduiven rond 15 januari en zij brachten vier ronden jongen groot. De weduwnaars werden elk jaar op 1 maart gekoppeld en ze brachten voor het speelseizoen allen één jong groot. Daarna broeden ze nog eens ca. 10 tot 12 dagen en daarna volgde het weduwschap. Ze blijven steeds vrij op het hok. 's Morgens en 's avonds traiden ze gedurende ca. 45 minuten vrij. Voor de vlucht kregen alle duiven steeds hun duivin te zien en na de vlucht werden ze na een uur weer gescheiden.

Grootmeesters uit het verleden

Als de duiven op vrijdag werden ingekorfd voor een halve-fond vlucht dan kregen ze steeds een vrij bad in de ochtend van de dag van inkorven. Gingen ze naar een fondwedstrijd, inkorven op woensdag, dan kregen ze een verplicht bad. Naar het vallen van de eerste pen werd nooit geen aandacht besteed. Na beëindigen van het seizoen brachten alle weduwnaars nog een ronde jongen groot en mochten weer 10 tot 12 dagen broeden waarna de nestbakken gesloten werden. Rond nieuwjaar werden ze dan gescheiden. Begin 1969 schreef Uw reporter een brief naar Roger Desmet-Mathijs om enige uitleg over hun wijze van voederen in de verschillen perioden van het seizoen. Roger nam zich de moeite om het samen te vatten in een brief welke hierbij is toegevoegd. Valère heeft steeds de granen afzonderlijk aangekocht bij de voerhandelaar ofwel bij de boer welke dat graan of die peulvrucht verbouwde. Steeds werd er gelet op een goede en gezonde kwaliteit en zon gedroogd.

De weduwnaars werden steeds in hun broedbak gevoerd. Als er gerst in de mengeling zat, dan kregen ze deze als eerste. Aten ze dit op dan werd de rest van de mengeling verstrekt. En alle weduwnaars, ook degene welke thuisbleven, kregen steeds hetzelfde voer verstrekt. Daarbij kregen ze elke ochtend nog een greepje kleinzaad in hun woonbak. Elk weekend, en dit het gehele jaar door, maakte echtgenote Marie een emmer thee bestaande uit dovenetel, koningin der weide, duizendblad, reine varen, sarsaparilla wortel, een bolletje look en kandijzuiker en

kregen het alle duiven in de drinkpan op maandag. En op dinsdag ging er nog levertraanolie met zwavelbloem over het voer. Regelmatig gaf hij ook een gezondheidelixir in het water. Medicijnen werden er heel zelden verstrekt en dan alleen maar op advies van de dierenarts.

Als twee-jaarse naar de grote halve fond

Elke gekweekte jonge duif moest in de eerste plaats blijk geven van een goede gezondheid. Mocht er iets aan mankeerden dan werd ze zonder enig pardon verwijderd. Alle jonge duiven werden in hun geboortjaar gespeeld tot ca. 350 km. Daarna bleven de doffers verder thuisbleven. De duivinnen werden nog enkele keren gespeeld op Angoulême (630 km). Als jaarling gingen de doffers dan mee tot ca. 400 km. De besten werden dan ingehouden en de overige gingen nog naar Angoulême om hun bewijs van waarde nog aan te kunnen tonen. Als twee-jaarse gingen dan allen naar de nationale Limoges (580 km) en Angoulême. Een progressieve doch selectieve methode en als drie jarigen gingen degene welke deze selectie goed doorstonden dan naar de grote fond.

Grootmeesters uit het verleden

Roger nam het roer in Nokere over.

Valère werd in het begin van de jaren 60 getroffen door een beroerte. Het gevolg hiervan was dat hij nadien slecht ter been was en het veel moeite kostte om al het dagelijkse werk op de hokken nauwkeurig en volledige te kunnen doen. Gelukkig was zijn echtgenote Marie eveneens een echt verknocht duivenliefhebster. Zij hielp Valère toen dagelijks met het kuisen van de hokken en het verzorgen van de duiven en de successen konden zo blijven voortduren. Ook zoon Roger, geboren in 1942 en brievenbesteller van beroep, was met de duivenmicrobe besmet en ging van toen af mee helpen en tevens in de leer bij vader Valère. In de loop van de jaren werd de gezondheid van Valère steeds minder en hij overleed in 1968. Moeder Marie en zoon Roger, die toen 26 jaar oud was, besloten verder te gaan in de voetsporen van hun legendarische echtgenoot en vader. Ze bleven onder de naam Desmet-Mathijs verder spelen. Na het overlijden van moeder Marie ging Roger verder onder de naam Roger Desmet-Mathijs. Het goede soort van vader Valère was er nog steeds en hij wist het verder uit te breiden. De prestaties bleven op hetzelfde niveau. Hij bleef hoge toppen scheren. Zijn methode van kweken, spelen en verzorgen van de duiven bleven deze van vader Valère. Een beter leermeester had hij zich immers niet kunnen wensen.

Later ging hij zich meer toeleggen op de grote fond en werden er duiven van het Nederlandse fondsoorten Jan Theelen uit Buggenem en Van Der Wegen uit Steenbergem ingekruist tegen zijn oude stam en hiermee bereikte hij opnieuw de nationale top. Enkele topprestaties op de fondvluchten werden b.v. behaald in 1993 met de 1e en 4e Nat. Dax, in 1999 de 2e Internat. Dax en de 4e en 9e Nat. Barcelona, in 2003 de 1ste Nat. San Sebastiaan, in 2004 de 3de Nat. Barcelona en in 2008 opnieuw de 3de Nat. Barcelona. Anno 2020 won hij nog de 39ste en 125ste Nat. op de loodzware Barcelona (6.178 d).

Ook waren de oude hokken aan de Wandelstraat onder handen genomen en verreezen er nieuwe hokken welke aan alle eisen voldeden om de topprestaties te blijven verwezenlijken. Roger was naast een fortuinlijk duivenliefhebber ook iemand die zich liet gelden op bestuurlijk niveau. Hij was voorzitter in diverse verenigingen en organisaties. Helaas overleed Roger op 16 okt. jl. en hiermee verliest de duivensport een groot kampioen in alle opzichten. Met het heengaan van vader Valère en nu zoon Roger, kwam er een einde aan een meer dan 75 jaar durende mythe van wellicht een der allergrootste en onovertrefbare duivenliefhebbers uit de geschiedenis van de duivensport.

Het wereldberoemde ras van Alois Stichelbaut uit Lauwe

Het West-Vlaamse dorp Lauwe, gelegen aan de rivier de Leie en tegen de Belgisch-Franse grens, geniet in de duivensport nog steeds een wereldbekendheid. Hier zorgden een aantal nationale beroemdheden uit het verleden voor geschiedenis in de internationale duivensport. Een van hen is de legendarische Alois Stichelbaut.

In dit verhaal willen we trachten een beeld te geven over het ontstaan, de opbouw en de verdere uitbouw van het wereldberoemde ras Stichelbaut. De geschiedenis rondom dit ras is eigenlijk een drieluik ofwel trilogie en bestaat uit drie delen, n.l. 'de oorsprong', de 'opbouw' en de 'voortzetting' van dit ras. In deze luiken staan dan de namen van Alfons Derumeaux, Alois Stichelbaut en Michel Descamps – Van Hasten. Allen wonende rond de kerktoren van de Sint-Bavokerk in Lauwe.

Alfons Derumeaux.

In de oorsprong van het wereldberoemde Stichelbaut ras vinden we de naam terug van de familie Derumeaux uit Lauwe. Vader Derumeaux had zijn hok opgebouwd met duiven van Wardje Ranson uit Spiere. Dit kruiste hij later met duiven van de Gebr. Cattrysse en Maurice Delbar en eveneens met het Commine's soort van Pastoor Brussel te Gijzegem. Na de tweede wereldoorlog heeft zoon Marcel de stam welke zijn vader opgebouwd had verder levendig gehouden en werd een der groten van de Belgische fondwereld.

Vaak werd er beweerd dat de Derumeaux duiven, de Stichelbaut duiven waren of nog zouden zijn. Dit beruste op een onjuistheid, want de Stichelbaut duiven voeren het bloed van de Derumeaux duiven in hun aderen. Ook de Gebroeders Cattrysse waren regelmatig op bezoek bij Derumeaux om versterking van hun stam. Deze duiven vertoonden enige gelijkenis met de Stichelbaut duiven. De doffers waren middelmatig van gestalte en de duivinnen waren kleiner van model. Ze waren uiterst geschikt voor de langste afstandvluchten onder de hardste weersomstandigheden. De Stichelbauts waren overwegend donker van kleur terwijl de Cattrysse's overwegend blauw, donker geschelpt en witpennen. Zoon Marcel Derumeaux deed in 1955 een samenkweek met de Gebroeders Cattrysse. Marcel kwam op een marktdag in Kortrijk tot een akkoord met Oscar Cattrysse om een samenkweek te doen.

Grootmeesters uit het verleden

Van de Gebroeders Cattrysse kwam de doffer "De 12" van 1949 welke een zoon was van hun stamkoppel "Pette" en "Mette" met een dochter van de "Oude Witoog".

"De 12" kreeg als eega "Het Oud Blauw 44" nog van het oude ras van vader (Ranson x Cattrysse x Delbar).

"Het Oud Blauw 44" had bij Derumeaux al verscheidene een o.a. de moeder van de "Oude Barcelona" van 1950, welke in 1953 de 1^e prijs won uit Barcelona met 2 uur vooruit. Het koppel zat voor een koppel eitjes samen en elk kreeg er een mee.

Het waren twee doffers en zowel bij de Gebr. Cattrysse als Marcel Derumeaux werden het twee top vererfers en zorgen voor roemrijke nazaten.

Een kweekduivin van Marcel Derumeaux welke ook mede aan de basis ligt van het ontstaan van de Stichelbaut stam, was "De Oude Blauwe Bonte Duivin" van 1952. Samen met de "Oude Barcelona" kweekte Marcel Derumeaux duiven, die hoe lastiger de wedstrijd en langer de afstand voor ophefmakende uitslagen wisten te zorgen.

Alois Stichelbaut

Alois Stichelbaut was een man uit de heffe van het volk en van beroep was hij vlasser.

Het ontstaan van het wereldberoemde en veelzijdige ras Stichelbaut gaat terug naar het jaar 1922 toen Alois Stichelbaut twee duiven kon aankopen bij de toen overleden vriend Alfons Derumeaux eveneens wonende in Lauwe.

Daarbij kwam er van zijn oom Camiel Christiaans uit Stasegem een afstammeling van diens beroemde Bordeaux vlieger.

In 1927 kwamen hierbij duiven van de kolenmarchard en beroemde Antwerpse duivenkampioen Vincent Mariën.

In 1930 kreeg hij door toedoen van A. Vandecandelaere uit Wevelgem het soort van Lagae-Blondeel onder de pannen. Dit waren overwegend blauwe en zwarte duiven. Deze laatste vertoonden een bronzen glans in de pluimen dat veelvuldig te zien was in het Stichelbaut soort.

In 1933 deed Alois Stichelbaut dan aan samenkweek met het toen beroemde Bordeaux vliegerke van dorpsgenoot Armand Declercq.

Met deze duiven werd het fundament gelegd van het beroemde Stichelbaut ras en tussen 1930 en 1940 werden hiermee opzienbare uitslagen behaald over de gehele vluchtlijn van 150 tot 800 km.

De voornaamste duiven die de eigenlijke basis vormden waren o.a.

- "**De Oude Crayonné Stichelbaut**" gekweekt uit een kruising Derumeaux – Mariën – Lagae-Blondeel.

- "**De Oude Geschelpte Stichelbaut**" gekweekt uit een kruising Derumeaux – Mariën.

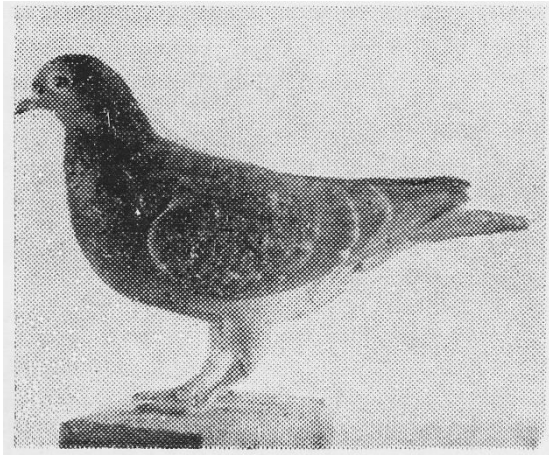
- "**De Schone Geschelpte Stichelbaut Duiver**" gekweekt uit voornoemde combinatie en het "Bordeaux Vliegerke" van Armand Declercq.

Aanvankelijk speelde hij het nestspel. Later zette hij zijn duiven ook op weduwschap. Veel duiven had hij nooit op zijn hok want hieraan had hij een hekel. Beoordelen deed hij zijn duiven uiterst streng en zette altijd weinig duiven in de wedstrijden. Omwille van zijn sociale toestand, nam Alois Stichelbaut meer bepaald deel aan wedstrijden in eigen gouw. Hierdoor kreeg hij niet die publicitaire naam die zijn tijdgenoten wel kregen. Hij bleef hiermede in de schaduw van zijn roemrijke tijdgenoten. Zijn spel zocht hij in de maatschappijen o.a. in Lauwe, Menen, Ruislede, Doornik, Roeselare, Kortrijk, Heule, etc. en in West-Vlaamse Vereniging (West-Vlaanderen).

Grootmeesters uit het verleden

Een aantal vliegduiven waren van uitzonderlijke klasse en zouden eveneens het ras Stichelbaut verder uitbreiden. Deze vlieg- en basisduiven waren o.a.

“Het Oud Bordeautje” ofwel **“Het Oud Zwart”** van 1931, een zwarte duivin met de bronzen kleur in de pluimen welke men zo vaak zou zien in de Stichelbaut duiven.

Zij vloog een hele serie kopprijzen bij elkaar van Dourdan tot Angoulême, o.a. een 4^e en 7^e vanuit Orleans, 1^e Clermont, 8^e Dourdan, 3^e, 13^e, 15^e, 21^e, 27^e, 31^e Angoulême, 11^e Bordeaux etc.

“Het Oud Bordeautje” werd bij Alois Stichelbaut moeder en grootmoeder van een hele serie cracks en die liefhebbers welke er toen iets van wisten te bemachtigen slaagden er eveneens wonderwel mee. Jarenlang heeft het “Oud Bordeautje” overhand samen gezeten met haar zonen “De Goede Bleken” en de “Goede Zwarten”

“De Goede Bleken” van 1934, een zwarte doffer.

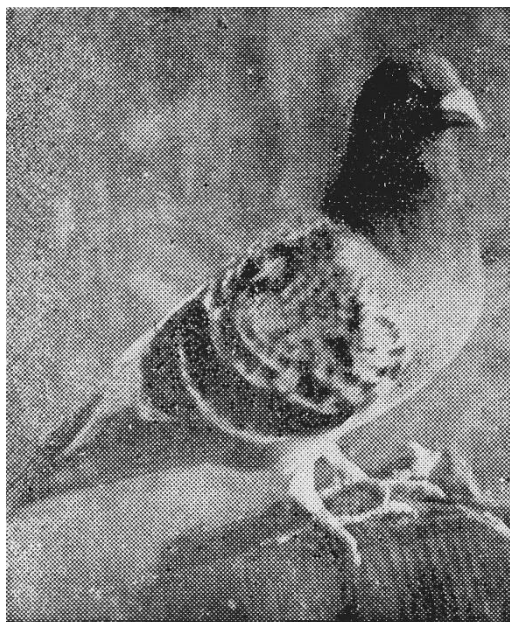
Vader van “De Goede Bleken” was de stamdoffer “De Oude Crayonné Stichelbaut” Moeder was een dochter van stamdoffer “De Schone Geschelpte Stichelbaut” met “Het Bordeautje”

Deze duivin was een volle zuster van de “Opgeblazene” van 1936, wellicht de beste duif welke Alois Stichelbaut op zijn hok had. “De Goede Bleken” won in zijn loopbaan 25 prijzen vanuit Angoulême en Bordeaux, waarbij 15 prijzen bij de eerste 10 waren. Hij miste slechts een maal in zijn prijs in zijn loopbaan. Hij werd twee keer fondkampioen van West-Vlaanderen (ingericht door de Westvlaamse Vereniging). Dit was in 1937 en 1938. Enkele topprestaties uit zijn palmares. 1^e Bordeaux, 1^e Ruffec, twee keer 2^e Bordeaux, 3^e Angoulême, 3^e Ruffec, 4^e Angoulême, 5^e Angoulême enz.

„De Goede Bleken“ was de lievelingsduif en de grote favoriet van Alois Stichelbaut. Heel vaak stond hij bovenaan de intekenlijst.

Grootmeesters uit het verleden

“De Goede Zwart” van 1934, een zwarte doffer waar eveneens de Bronzen kleur te zien was.

Zijn vader was de “Wittenbek” broer van de “De Oude Crayonné Stichelbaut”

Moeder was “Het Oud Bordeautje”

Ook hij was een puike vlieger en won 19 prijzen uit Angoulême en Bordeaux met daarbij acht prijzen in de top tien. Drie keer wist hij een eerste prijs te winnen.

1e Angouleme Ruislede, 1e Ruffec Kortrijk, 1e Bordeaux Kortrijk.

Hij hielp mede met het winnen om in 1937 en 1938 het kampioenschap te winnen van de Westvlaamse Vereniging.

En de “Opgeblazene” van 1936 een geschelpte doffer en wellicht de beste duif welke Alois Stichelbaut ooit kweekte.

Zijn vader is “De Schone Geschelpte Stichelbaut Duiver”

Moeder is wederom “Het Bordeautje”

Hij heeft slechts twee seizoenen (1938 en 1939) aan de fondvluchten kunnen deelnemen. Hij won toen 10 prijzen van de 10 inkorvingen uit Angoulême waarvan er 7 bij de eerste 10 waren.

Hij won o.a. 1^e, 2^e, 3^e en 4^e Angoulême en 2^e Poitiers Kortrijk en 3^e Angoulême Menen.

Aan de “Opgeblazene” hangt een leuke anekdote.

In 1938 werd hij ingemand op een wedvlucht vanuit Tours. Hiervan keerde hij terug naar zijn hok dik en opgeblazen. Er had zich lucht opgehoopt tussen de huid, spieren en geraamte. Met behulp van een ontsmette naald maakte men een tiental gaatje in de huid zodat de lucht kon ontsnappen. Het euvel herstelde zich en de “Opgeblazene” kreeg zijn naam. Dit belette hem niet om zijn schitterende palmares voort te zetten tot de oorlog uitbrak in 1940.

Grootmeesters uit het verleden

In de oorlogsjaren kweekte Alois Stichelbaut nog een 6 tal duiven welke eveneens tot de basis van het naoorlogse ras Stichelbaut mogen gerekend worden.

Dit waren o.a.

- een zwarte doffer (60571 van '42) uit "De Goede Bleken" met een dochter van de "Goede Zwartten"
- een zwarte doffer (420249 van 44) uit "De Goede Zwartten" met een dochter van de "Opgeblazen"
- een geschelpte duivin (119431 van 43) uit "De Opgeblazene" met een dochter van "De Goede Bleken"
- een zwarte duivin uit een zoon van "De Goede Bleken" met een dochter van "De Goede Zwartten"
- een geschelpte duivin (420248 van 44) uit een zoon van de "Goede Bleken" x dochter "Goede Zwartten" met een dochter van de "Goede Bleken"
- een geschelpte duivin (199010 van 44) uit de "Goede Zwartten" x dochter "Opgeblazene".

Alois Stichelbaut kruiste in het begin van zijn roemrijke carrière de duiven welke hij in de jaren had aangeschaft. Eenmaal hij in de gaten had welk een klasse hij op zijn hok had, deed hij noch sporadische een kruising. Hij trachtte voortdurend de kwaliteit van zijn eigen stam op te drijven en vast te leggen door het allerbeste zo dicht mogelijk bij elkaar te brengen. Hierbij liet hij zich zeker niet afschrikken door te gaan kweken in allernauwste inteelt. Zo koppelde hij vaker de ouders tegen hun beste kinderen en onderwierp ze aan de zwaarste opdrachten. De mandselectie deed haar werk en de besten bleven het ras voortzetten.

De Stichelbaut duiven kenmerkten zich doordat ze lang, fijn en rassig waren. Ze waren niet grof of geweldig. Meest donker van kleur en af en toe met een witte stuit. Ze hadden zeer rijke ogen, meer chocola en kastanje dan grijs- of witogen. Hun pluim was niet overvloedig maar je kon je daarin vergissen. Ze werden wel eens afgeschilderd als mager en miserabel. Maar er liepen onberispelijke kampioenen tussen net als de cracks van Maurice Delbar.

Na de oorlog voerde Alois Stichelbaut vier duiven in zijn stam toe om ze met zijn ingeteelde duiven te kunnen kruisen. Dit waren:

- een doffer van Leopold Bostyn uit Moorslede welke hij koppelde aan de eerder vermelde zwarte duivin uit een zoon van "De Goede Bleken" met een dochter van "De Goede Zwartten". Bostyn bezat toen al heel wat Stichelbaut duiven.

- twee doffers van Oscar Devriendt uit Moere. Deze werden gekoppeld met een dochter van de "Goede Bleken" resp. een dochter van de "Goede Zwartten"

- een duivin van Daniel Labeeuw uit Bissegem. Zij was een zuster van de voor-oorlogse "Frikke" van Labeeuw. Zij werd gekoppeld tegen de "Jonge Bleken" uit "Goede Bleken" x dochter "Goede Zwarte". Daniel Labeeuw was een goede vriend van Alois Stichelbaut en zijn stam bestond uit zuivere Stichelbaut duiven.

Van deze ingevoerde duiven waren enkel de Devriendt doffers van vreemd bloed.

Toen Alois Stichelbaut kort na de oorlog ernstig ziek werd, besloot hij om op 29 januari 1946, 15 doffers en 11 duivinnen in een verkoop te brengen in de Courier Colombophile te Kortrijk. Vier duiven van zijn ras wilde hij behouden om indien hij van zijn ziekte zou genezen weer opnieuw te kunnen starten met zijn ras. Doch het mocht niet baten.

Grootmeesters uit het verleden

Helaas kon Alois Stichelbaut ook de gedane kruisingen niet meer uittesten daar hij in maart 1946 overleed en werden de vier overgebleven duiven en de vier hieruit gekweekte jonge duiven op 15 Dec. 1946 eveneens publiek verkocht.

De eerste verkoop van de 26 duiven brachten na een oorlog, toen het geld nog schaars was, het aanzienlijke bedrag op van 145.000 Fr.

Doch de geschiedenis van het ras Stichelbaut zou met zijn dood niet eindigen. Het kwam zelf verder tot een ongekende bloei op diverse hokken waar de Stichelbaut duiven werden ingevoerd.

In een vervolg verhaal willen we trachten hier verder op in te gaan.

Grootmeesters uit het verleden

De voortzetting van het wereldberoemde ras van Aloïs Stichelbaut uit Lauwe door Michel Descamp-Van Hasten uit Lauwe.

In de vorige aflevering hebben we iets verteld over de oorsprong en de opbouw van het wereldberoemde ras Stichelbaut uit Lauwe. In het derde deel van dit drieluik, n.l. de voortzetting van het ras, plaatsten we de naam van Michel Descamps - Van Hasten eveneens uit Lauwe. Hij zou dit ras Stichelbout naar een ongekende hoogte hevelen en er voor zorgen dat dit ras niet in de vergeethoek terecht zou komen. Ook andere liefhebbers zouden naar de top van internationale duivensport groeien door het ras Stichelbout in te voeren, rechtsreeks dan wel via Descamps - Van Hasten. Zij zorgen mede dan het ras Stichelbaut verspreid zou worden over de gehele wereld. We zullen trachten er enkelen van het mee te nemen in dit verhaal.

Michel Descamps - Van Hasten.

Michel Descamps - Van Hasten geboren in 1911 in het dorp Lauwe, was is zijn jeugd jaren een verwoed wielrennen en een van de snelste op de pedalen als "onafhankelijke" en kon als een groot talent worden gezien. Toen had hij nog niets met duiven op al wemelde het dorp van duivensjarels en was er veel bedrijvigheid als er een wedvlucht was. Vele malen zag hij de duiven bij zijn overbuurman vallen als ze van de vlucht terug kwamen. De oorlog brak uit toen Michel amper dertig jaar oud was. Helaas kwam hij niet ongeschonden door deze oorlog heen. Hij werd door scherven getroffen bij een bombardement en werd ernstig gewond. Hij zat toen moreel diep in de put. Doch de buurman van recht-tegenover wist er raad op om hem weer zin in het leven te doen krijgen. Hij leerde hem roken, kaartspelen en duivenmelken. En deze overbuurman was iemand minder dan de beroemd geworden Aloïs Stichelbaut. Tijdens en na de oorlog kreeg hij van Aloïs Stichelbaut zijn eerste duiven ten geschenke of geruild tegen iets 'eetbaars'. Het was het neusje van de zalm. Helaas heeft Michel bij zijn begin van de duivensport weinig opgetekend.

Grootmeesters uit het verleden

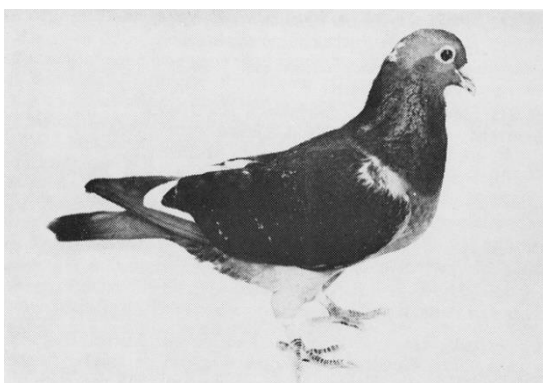
Hij was nog een groentje in de sport en beseftte toen nog niet welke belangrijke rol hij zou gaan innemen in de duivensport en het verder uitbouwen van het ras Stichelbaut.

Doch hij was er zeker van dat bij die eerste gekregen duiven afstammelingen zaten van de alom bekende basisduiven van het ras Stichelbaut, zoals "De Goede Bleken", "De Goede Zwarte" en de "Opgeblazen".

De voornaamste duiven welke van het hok van Alois Stichelbaut kwamen waren o.a.

- een Zwarte Duiver 60565-42 (niet nader aangeduid)
- een Zwarte Duivin 52098-43, uit de "Goede Zwarte" van '34 met een dochter van zijn halfbroer de "Opgeblazen",
- de Zwarte Witpen 1341803-45 (niet verder aangeduid)
- de "Crayonné" 1341318-45, zoon van de "Goede Bleken" met een dochter van de "Goede Zwarte"
- "De Remie" van 1951 welke kwam van Remie Stichelbaut, broer van Alois, en welke ook de duiven van Alois bezat.

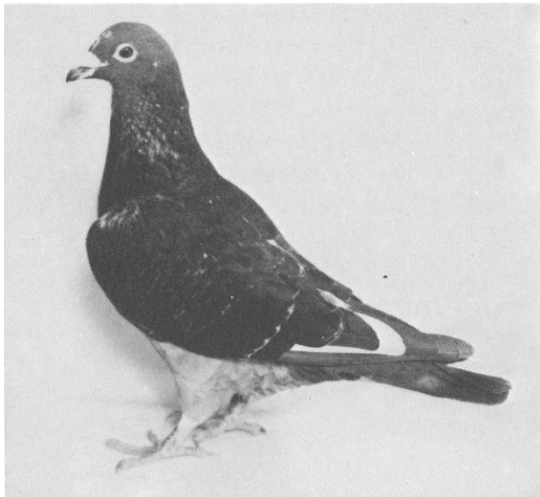
Een goudklompje als kweekmoedertje, waar bij Michel Descamps - Van Hasten alles om draaide, was een Zwarte Duivin 52098-43 (dochter Goede Zwarte).

Met de "Crayonné" heeft ze vooral schitterende kweek geleverd. Zij werden de ouders van o.a. "Het bekende "Kortpootje" van '47 en de "Barcelona Duivin" van '50. Beiden werden eveneens basisduiven bij Michel Descamps - Van Hasten.

Zoals U hebt kunnen lezen uit het eerste deel, werd Alois Stichelbaut van een kruiser een z.g. 'bloedkweker' en werd er heel sporadisch iets bijgebracht. Hij koppelde de allerbeste tegen elkaar en keek hier niet naar een verwantschapsgraad. Het heeft hem geen windeieren gelegd. Michel Descamps - Van Hasten begon met de eerste Stichelbaut duiven aan een duivenmelkers loopbaan zoals er maar weinigen zouden kunnen volgen. Hij beleefde heel wat duivengenot met deze Stichelbaut duiven en net als zijn leermeester zou hij er jarenlang niet aan denken om ook maar een pluim bij te halen. Hij trok zich eveneens niets aan van de z.g. "bloedschendende paringen". Zijn motto was 'als je weet wat voor vlees je in de kuip hebt, moet je zorgen dat je de kwaliteit behoudt'. Hij kon het weten daar hij slager van beroep was. Interessant voor de lezer is de stamboom van de "Jonge IJzeren 3064724-57 (later aangekocht door Vereecke). Hierin zien we de voornoemde stamduiven meerdere keren terugkeren in de afstamming, zowel aan vaders- als moederskant.

Grootmeesters uit het verleden

Michel Descamps - Van Hasten was geen man van 'Barnum reclame' hield en als hij al eens een 'vendutie' hield dan deed hij dit in zijn eigen omgeving i.p.v. in de hoofdstad. Zijn roem werd misschien minder uitgestraald dan dat zijn uitzonderlijke kwaliteiten van zijn ras, gesteund door fantastische uitslagen, deed veronderstellen.

Enkele van zijn bekendste vlieg duiven van die periode waren o.a.

- "De Oude Bijter" van '47 een fantastische halve fondvlieger en winnaar van diverse eerste prijzen. Is een volle broer van de "Wanus" (uit de zwarte witpen 803 van '45 x zwarte duivin 904 van '44)
- "De Jonge Bijter" uit de "Oude Bijter" gekoppeld aan zijn eigen moeder, de zwarte duivin 904 van '44.

1^e Prov. en 3^e Nat. Carcassonne. De beste fondman van zijn generatie zoals er maar weinig gevlogen hebben.

- "De Renaat" (zoon Jonge Bijter") 1^e Nat. Montauban.

- "De Oude IJzeren 704 van '54 een fantastische vlieger met vele koprijzen tot Perigieux.

Stamt uit de "Wanus" x "De Angoulême Duivin" (1^e Prov. Angoulême)

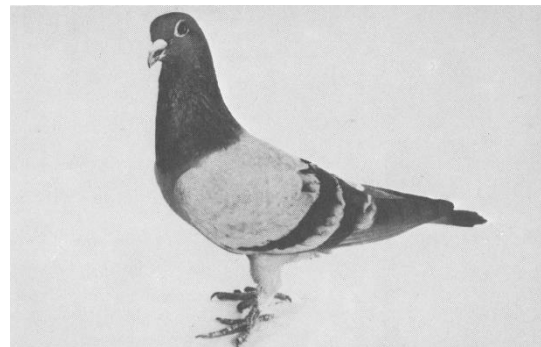
- "De Jonge IJzeren 1e Nat. Libourne. Zoon van de "Oude IJzeren" x "Barcelona Duivin" van '50.

- "De Limoges" 1e Interprov. Limoges in '63

Bijzondere kweekduiven werden en waren o.a.

- "De Oude Bijter" vader van o.a. het vliegfenomeen de "Jonge Bijter"
- "De Kleine Crayonné" uit de "Bijter" en het "Kortpootje"
Vader van "De Limoges", "De Lange Crayonné", het "Zwijn", "De Witoger", "De Lange Barcelona"
enz.
- "De Oude IJzeren")
- "De Jonge Bijter") zie eerder in dit verhaal.
- "De Jonge IJzeren")
- "De Remie" van '54, zoon van de "Oude Remie" (Remie Stichelbaut)
- "De Oude Kennedy" zoon van de "Jonge IJzeren
- "De Barcelona Duivin" uit de "Crayonné" x zus van de "Bijter" Een onvergetelijke duivin welke

Naast haar vliegprestaties (o.a. 13e Prov. Barcelona – 81e Nat. in 1953) een hele serie extra duiven schonk.

Zo zouden we nog wel even door kunnen gaan met het vermelden van talrijke andere duiven op het hok van Descamps - Van Hasten en mede bijdroegen aan de verspreiding van het Stichelbaut ras.

In de strijd om de kroon van de beste fondspeler in het West-Vlaamse heeft Michel Descamps - Van Hasten zich niet onbetuigd gelaten.

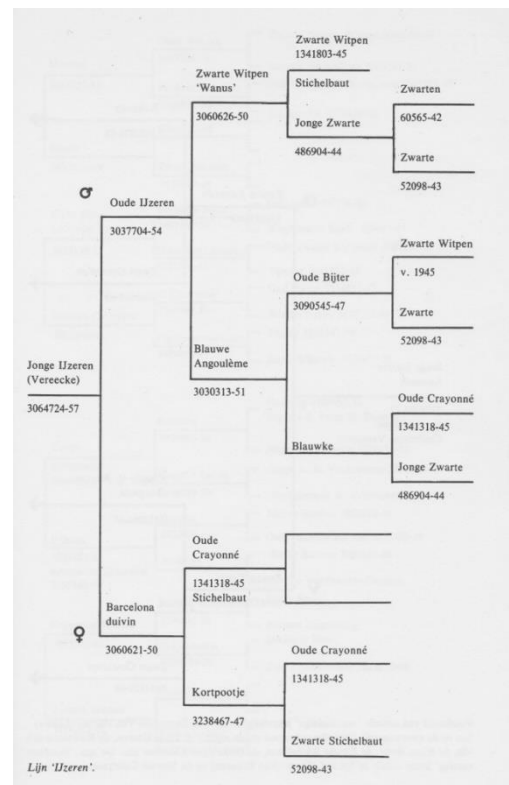
Grootmeesters uit het verleden

Zware tegenslag werd hem nochtans niet bespaard. In de winter van 1955 werden haast alle beste vliegduiven van 2, 3 en 4 jaar van de hokken aan de Statiestraat in Lauwe gestolen. Een stoutmoedige diefstal die de grootmeester op een laffe wijze van al zijn hoofdtrouwen op de fondvluchten beroofde. Doch Michel ging niet bij de pakken neerzitten en wist op welke duiven in zijn kweekhok hij kon vertrouwen. Met de jongen, de jaarlingen en de kweekduiven liet hij zijn vakmanschap zien. In de drie daaropvolgende jaren werd hij 1^e Fondkampioen van de West-Vlaamse Vereniging en tevens werd hij tot keizer gekroond. Het zou lang duren eer hij een opvolger kreeg in deze felbegeerde titel. In 1957 werd hij tevens 1^e Fondkampioen van de Belgische Duivensport. In 1960 won hij het kampioenschap van de Entente Belge en de daaraan verbonden wisselbeker van "Le Soir" en "De Gazet van Antwerpen".

In het begin der 70er jaren bleven de prestaties onder de verwachtingen. Zijn trouwe helper Hector Maes was hem ontvallen en hiermede kwam aan de voorbeeldige zorg van de duiven een einde. Het ontbrak er aan regelmaat en de hokken waren niet geëigend voor een droge mestmethode. Het was op dat moment dat Michel besloot te stoppen met de activiteiten in de slagerij en zich weer met hart en ziel kon wijden aan zijn gevleugelde vrienden. In die periode werd er een overeenkomst besloten met Camiel Donckels uit Wevelgem. Camiel Donckels stond beter bekend als kweker ondanks dat hij vaak zijn slag wist thuis te halen in de nationale wedstrijden. Hij was een levende encyclopedie van Belgisch meest beroemde rassen en een huisvriend van onder meer Stichelbaut, Labeeuw, Buysse, Cattrysse, van der Espt en vele andere beroemdheden. Ook was hij eigenaar van deze bloedstromen. Hij is altijd een groot bewonderaar geweest van de Stichelbaut duiven.

Camiel Donckels en Michel Descamps –Van Hasten waren onafscheidelijke vrienden en uit deze vriendschap kwam een akkoord tot stand

voor het samenstellen van nieuwe kweekkoppels en het uitvoeren van kruisingen met de beste kwaliteit- en origine duiven. Het akkoord hield ook in dat Camiel Donckels hokverzorger werd van de kweekduiven van Michel Descamps – Van Hasten ondergebracht in Wevelgem.

Enkele van de duiven welke werden ingebracht voor een kruising:

- twee duiven van Charles Vander Espt uit Oostende (ras Vander Espt, Delbar, Sion, Vander Velde)
- de "Coppi" van Remie Buysse uit Hoogledede. (ras Vander Espt, Vander Velde, Delbar)
- de "Bufalo", "Bartali", "Vuile Barcelona", "Klare Barcelona", "Blauwe Duivin", "Geschelpte Cattrysse", "Blauwe Cattrysse" en de "Fijnen" rechtstreeks van de Gebr. Cattrysse uit Moere. (lijn van o.a. de Witterug, Draaier, Wittebaard, Wittentik, Trimard, Bulte, de 45 enz.)

Grootmeesters uit het verleden

- "De Jonge Cahors", "De Zwarte" en "Nestzuster Penne" van Daniel Labeeuw uit Bissingen" (ras

Stichelbaut, Vander Espt, Descamps - Van Hasten en Cattrysse)

- "Geschelpte Witpen" van Leopold Bostyn Moorslede (ras Devriendt, Cattrysse, Labeeuw)

- De zuivere oude Stichelbaut van Frans Cloots eveneens uit Lauwe.

Hieruit kan men afleiden dat er zorgvuldig te werk werd gegaan met het inbrengen van nieuwe duiven. In het vermelde ras zien we maar enkele namen terug keren en wel deze van de beroemdste liefhebbers uit die tijd. Tevens duiven welke al hadden aangetoond dat ze z.g. 'pakten' op het ingeteelde "Stichelbaut" ras.

Zoals Gerard Vanhee het ooit verklaarde: *"Alle beroemde hokken van vroeger en nu, zijn verwant aan dezelfde familie. Het is nutteloos tijdverlies te kweken uit duiven die we niet kennen!"*

Het Stichelbaut ras is steeds in de actualiteit gebleven, mede door de inbreng van het hok Descamps – Van Hasten. In de 70er jaren meer dan tussen 1945 en 1969. In de periode tot aan 1969 kon men nog makkelijk aan de zuivere Stichelbaut duiven komen, doch eenmaal er in 1970 een licht oprees dat de zuivere Stichelbaut duiven nog maar op één hok aanwezig waren ontstond er een ware run op deze duiven. Het plotse zoeken naar de Stichelbaut duiven was een gevolg van het uitermate sterke spel van b.v bij Gerard en Michel Vanhee, Jerome en Roger Vereecke, Leopold Bostyn, Daniel Labeeuw en velen meer.

Liefhebbers welke de Stichelbaut duiven, rechtsreeks bij Alois Stichelbaut dan wel bij Michel Descamp – Van Hasten wisten te verkrijgen en deze met hun eigen duiven kruisten kwamen al snel achter de waarde van dit sterk ingeteelde ras. We laten er enkelen in vogelvlucht passeren en lichten er iets uit wat aangeeft dat ze er heel veel succes mee kenden.

In een willekeurige volgorde waren het o.a.

- Daniel Labeeuw uit Bissigem (later de zonen Andre en Frans). Labeeuw was een vriend van Alois Stichelbaut en Michel Descamps en reeds voor de oorlog kwamen er al duiven van dit ras naar Bissegem. Een van de bekendste duiven bij Labeeuw was de "Zwarten" van 1947. In 1949 won hij de 1^e Nat. Chateauroux. Heden ten dage is het Frans Labeeuw welke het soort van zijn vader nog steeds voortzet. Het Stichelbaut ras zorgde voor wereld bekendheid van Labeeuw en ook hier haalde men de Stichelbaut duiven voor versterking.

- Leopold Bostyn Moorslede was evenals Alois Stichelbaut werkzaam in de vlasbusiness en Bostijn hielp Alois Stichelbaut wel vaker als het niet zo vlotte in het bedrijf. Zij ruilden reeds voor de oorlog duiven uit. Uit de "Ouden Bleken" Stichelbaut kweekte Pol Bostijn zijn "Bolle" van 1944 een betere heeft er wellicht nooit gevlogen. Hij won o.a. 4^e en 7^e uit Bordeaux, 2^e Nat. Libourne, 3^e Nat. Pau, 8^e Poitiers enz. Bostijn zou deze 50% Stichelbaut doffer terugkoppelen aan zuivere Stichelbaut duiven en zo zou er een Stichelbaut cultuur ontstaan op zijn hokken die hun stempel drukten op de uitslagen van na de oorlogsjaren. Zo was de "Jonge IJzeren" grootvader van de alom bekende "Pasport" van Bostijn. Ook "De Sproete" van Daniel Labeeuw (Stichelbaut) droeg zijn steentje bij.

Gerard en Michel Vanhee Wervik. Op hun kweekhokken ontstonden lijnen van beroemde duiven waarvan er hun oorsprong vonden bij duiven van Michel Descamps – Van Hasten.

Grootmeesters uit het verleden

Zo b.v. de “Atoomvliegers” die hun oorsprong vonden bij de “Remi” van Descamps – Van Hasten. De “IJzeren” familie gaat weer terug naar de “Oude IJzeren” van ’54.

Jerome en Rogeer Vereecke uit St. Louis Deerlijk hadden reeds geruime tijd de geweldige prestaties van de “Jonge IJzeren” van 1957 van Michel Descamps – Van Hasten gevolgd en besloten in 1965 om hem voor een dik pak franken aan te kopen. In zijn topjaar 1960 won de “Jonge IJzeren” de 3^e Nat. Bordeaux (2350 d), 11^e Nat Dax (807 d), 1^e Nat. Libourne (1080 d) en werd Asduif van België en kampioen van de Entente Belge. Bij de Vereeckes zou hij een nog jaren een hoofdrol gaan spelen op het kweekhok.

Ons aller bekende Piet de Weerd, die stad en land afreisde om de beste duiven, vond ook de weg naar Lauwe en kocht er de “Jonge Bijter” 48-3171850 uit de “Oude Bijter” gekoppeld aan zijn eigen moeder de Zwarte duivin 904 van ’44. De “Jonge Bijter” won o.a. 1e Prov. en 3e Nat. Carcassonne.

Tevens wist hij de “Angoulême” duivin 51-3030313 te kopen. Zij was een halfzus van de “Jonge Bijter” en op haar palmares stond de 1e Angoulême als jonge duif. Ze vloog nog twee seizoenen met o.a. 6e en 9e Creil, 13e Orléans, 18e Prov. Brive. 9e Prov. Angoulême etc. Zij is de moeder van de “Oude IJzeren” van ’54.

Jan Aarden kreeg nog een koppel eitjes uit de “Jonge Bijter” x de “Angoulême” duivin.

Liefhebbers zoals Marcel Desmet uit Waregem, Gebr. Cattrysse uit Moere, Jules Matton uit Harelbeke, Remi Stichelbaut (broer van Lois) uit Lauwe behoren eveneens in dit rijtje van succesvolle liefhebbers welke slaagden met de Stichelbaut duiven.

En zo zouden we nog even door kunnen gaan met het opsommen van liefhebbers groot en klein welke geslaagd waren met de Stichelbaut duiven van Lois en Michel. Van elk van hen zou men wellicht een afzonderlijk verhaal kunnen schrijven.

Ook via deze liefhebbers die er mee slaagden werd dit ras over de gehele wereld verspreid. Als men van vele topduiven op de grote fond terug zou gaan in de afstamming dan zou men al snel het Stichelbaut ras tegenkomen.

Helaas overleed Michel Descamps in 1985 en viel het doek over zijn kolonie Stichelbaut duiven. In 5 publieke verkopen gingen de duiven de hele wereld over. Er kwam een einde aan een tijdperk waar het zuivere ras Stichelbaut mede de toon aanvoerde op de grote nationale vluchten.

Het ras zal echter nooit uitsterven en zolang er op fondvluchten wordt gevlogen zal dit wereldras haar steentje blijven bijdragen. Het verhaal zal zeker niet helemaal volledig zijn doch we hebben getracht de waarde van dit ras weer even in het voetlicht te plaatsen.

Grootmeesters uit het verleden

Grootmeester Corneel Horemans uit Schoten

Horemans, een naam welke heden ten dage bij veel duivenliefhebbers over de gehele wereld nog bekend is en vaak nog genoemd wordt. We gaan deze grootmeester als eerste beroemdheid uit het verleden aan de lezers van Fondduiven voorstellen. Hier hetgeen er over hem te vinden was.....

Zijn naam Corneel Horemans, in de volkmond Nilles genaamd, en in 1874 geboren in Schoten vlakbij Antwerpen.

Hij was iemand die gewend was te luisteren en zich liever te verlaten op zijn instinctieve gewaarwordingen. Hij trad niet graag op het voorplan en verreed liever het gezelschapsleven.

Van geruchten was hij wars en voorzichtig en wikkend met zijn woorden vooreer hij ze uitsprak.

Anderzijds was hij een oude rot en een door en door geroutineerd vakman op het gebied van de duivensport. Hij was een stielman, zoals men het toen pleegde te zeggen, zoals er maar weinigen waren en aantreft. Niets ontging hem aan zijn scherpe blik. Het buitenleven als jachtopziener in de bossen rondom kasteel Amerloo in de gemeente Schoten, had zijn levenswijze, fijngevoeligheid

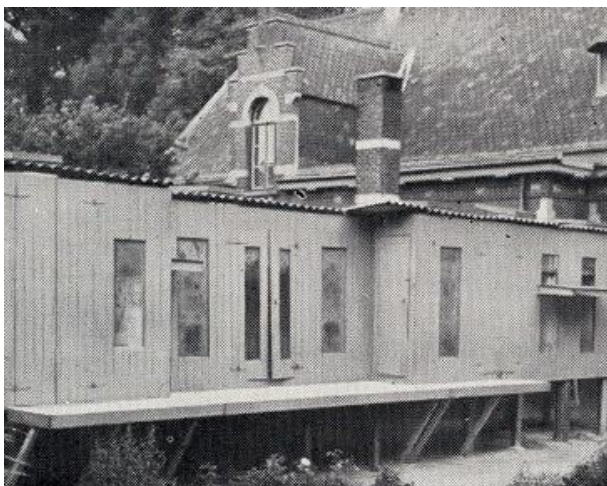
en zintuigen duidelijk beïnvloed. Deze gaven paste hij natuurlijk ook toe bij zijn duiven. Hij was niet alleen een groot duivenkenner en duivenkweker maar eveneens een meesterlijke speler. Hij beheerste het spel waarlijk tot in de finesses. Hij heeft honderden liefhebbers leren omgaan met de duiven en er velen tot een groot kampioen gemaakt.

Hij was eigenlijk geen makkelijk iemand om mee te onderhandelen en te bewegen als het ging om afstand te doen van zijn beste duiven. Eigenlijk zei hij steeds "Neen". Verder zei hij dan dat "Als hij die duiven zou verkopen, hij zelf geen liefhebber meer was". Hector Desmet uit Geraardsbergen was een van de eersten waaraan hij dan na lang aandringen een zestal duiven verkocht. Desmet is er mee geslaagd als geen ander. Ook de jaren erna zijn er nog vele goede duiven naar Desmet gegaan. Een van de beste duiven van Desmet was namelijk zijn "Reve" welke een 2^e Int. Biarritz vloog. Hij bezat voor 50% het bloed van de Horemans duiven. Corneel Horemans kocht het "Reve" op de verkoop van Hector Desmet in 1945.

Corneel Horemans kwam in contact met de duivensport toen hij de twintig reeds gepasseerd was en wel in 1898. Aanvankelijk ging hij in Ramst samenspelen met zijn broer Jozef onder de naam Gebroeders Horemans. Van Frans Somers, welke voorzitter was van de maatschappij in Ramst, kwamen de eerste duiven. Somers wist met veel succes de verre drachten zoals Figeac, Lyon en St. Jean de Luz te vliegen. Het waren duiven uit een kruising van het soort van Pittevil en het blauwe soort van Karel Wegge uit Lier. Het aller fijnste Wegge bloed wist Somers te verkrijgen via Jules Geps uit Lier. Geps was eveneens mulder van stiel net als Wegge. Van Wegge verkreeg hij een prachtige blauwe duivin. Somers kocht het soort van Pittevil op diens verkoop in Brussel. Van de lijn van de alom gekende "Bieke", 2^e ereprijs St. Jean de Luz en 8^e op Lyon, van Pittevil ging iets goeds naar de Gebroeders Horemans. "Bieke" kwam voort uit een kruising Pittevil x Wegge/Simons.

Grootmeesters uit het verleden

Met deze duiven aan de basis behoorden de Gebroeders Horemans al heel snel tot de besten en wisten op allen afstanden koprijzen te winnen. Hun "Daxke" vloog opeenvolgend twee keer de 1^e prijs op Dax. In 1906 werden de duiven op het hok te Ramst openbaar verkocht en brachten toen het totaal bedrag van 4.000 fr. op, hetgeen voor die tijd een aardige duit was. Doch voor de verkoop plaats vond waren er van de beste duiven eitjes en kleine jongen verhuist naar een onderkomen bij een broer. Uit de afstammelingen van deze duiven werd er in Schoten opnieuw gestart onder de naam van Gebroeders Horemans. En ze begonnen zich reeds direct te onderscheiden. Er werd toen ook een duivin, "Heroïne", van het ras van Desirant uit Vieux Campinaire aangeschaft. Zijn was een rasechte Grooters. Dit soort was haast onklopbaar op de verdere afstanden.

Helaas bracht de oorlog van '14 – '18 een halt aan de verdere opgang van het Horemans ras. Gelukkig bleef het hok gespaard van grote verliezen tijdens die oorlogsjaren en erna kende het hok Horemans direct grote successen op alle afstanden. Bijzondere cracks uit die periode waren o.a. "Kleintje", de "Brigard", "Blauwe Bordeaux", "Donkere Bordeaux", de "Vos" enz. Er werden enkele jongen uit het "Kleintje" uitgewisseld met jongen van het beste van Vincent Mariën, de grote Antwerpse kampioen met Wegge duiven. Deze kruising

zorgde ervoor dat het hok Horemans nog meer op de voorgrond trad.

In 1921 bouwde Corneel Horemans een eigen hok in Schoten en ging er zelfstandig spelen met late jonge duiven van het gemeenschappelijke hok welke de broers nog bezaten. Tot 1929 bleven ze op dit gezamenlijke hok samenspelen. Corneel kon toen putten van dit hok wat en wanneer hij het wenselijk achtte. De hokken welke hij op zijn erf bouwde waren primitief en eenvoudig en de daken voorzien van golfplaten. Niettemin werden er vele jaren topprestaties op behaald en werden er vele goede duiven geboren.

Corneel Horemans wist zich meer dan een halve eeuw tussen de beste liefhebbers van gans België te scharen met het erfgoed van voornoemde duiven. Hij stond bekend als een kweker van de bovenste plank en door middel van inteelt wist hij zijn soort al die jaren vrij zuiver te houden. Het bloed verrijken deed hij met het voorzichtig inkruisen van uitgezocht materiaal welk hij haalde van Leopold Suerincks, Eugene Dierckxsens en Vincent Mariën. Hiermede zorgde hij dat de vitaliteit in zijn duiven bewaard bleef en zo de inteeltschade een pas voor bleef.

De duiven van Horemans waren uiterst rassige vogels, temperamentvol, driftig en koppig. Horemans beschouwde het karakter en de nimmer begevende wilskracht als de voornaamste en doorslaggevende eigenschappen van zijn duiven. Hij wist deze eigenschappen op een onnavolgbare wijze vast te leggen in zijn duiven. De uiterlijke eigenschappen varieerden nogal, hetgeen men voor zo'n sterk ingeteeld ras eigenlijk niet zou verwachten. Sommige van zijn duiven spotten met alle theorie over vliegeigenschappen. Verdere kenmerken van de Horemans duiven waren dat ze rijk gekleurde ogen hadden met een intensief bruine kleur met veelal zwarte streepjes erin. Ze hadden allen kleine tot middelgrote pupillen.

Grootmeesters uit het verleden

Zijn favoriete duiven zoals de "Wilde", de "Zwarte 34" en "Zwart 33", de "Libourne" en de "Vos" waren zwaar gespierd. Bij een rijke voeding van koolhydraten konden ze makkelijk zwellen en de spieren lagen los van de kam zoals men het pleegde te zeggen.

Toch zat er op de spieren van deze duiven een zekere spanning (tonus) welke hoger was dan bij de kleppers van andere rassen, zoals b.v. deze van Maurice Delbar van Ronse. Hun bevedering was ook rijk en maakte hen soortelijk lichter.

De Horemans duiven konden zich op alle afstanden klasseren en ze wisten zich te handhaven gedurende meerdere jaren. Ze ontwikkelden zich langzaam en de cracks van toen wisten op 5, 6 en 7 jarige leeftijd nog duchtig te presteren. Hun waarde als kweekduif was bijzonder daar ze eigenlijk doorgefokt waren en gekruist met goede duiven, bracht op vele hokken een zeer gunstig resultaat.

De kolonie van Corneel Horemans werd in de oorlog '40 – '45 door de Duitsers bezet. In 1944 werd het hok vrijgegeven en kon Horemans er slechts een twintigtal uitzoeken. De overigen werden in beslag genomen. Uiteindelijk kwamen er 19 terug van de verzamelhokken in Schaarbeek. Hiermede startte hij zijn tweede opgang en al snel was er weer succes.

De oude basis van het hok van Corneel Horemans werd gevormd door een aantal stamduiven zoals:

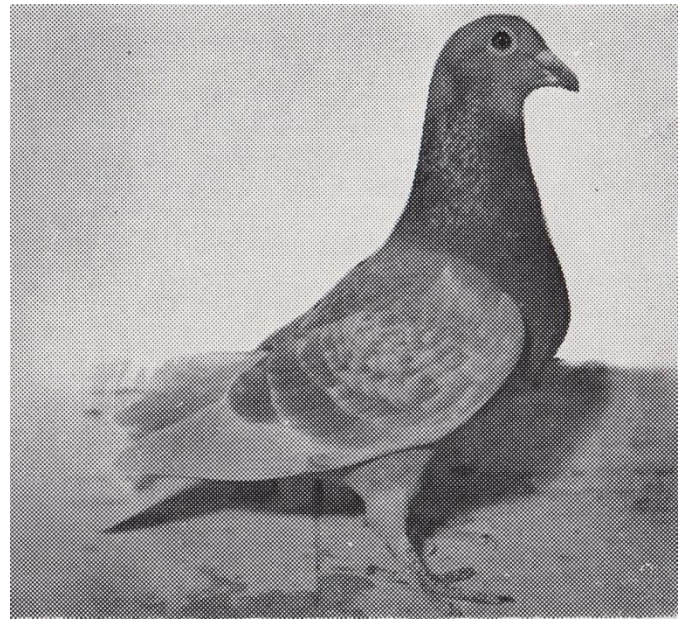
"De Vos" van 1921 uit een dochter van eerder vernoemd "Kleintje" met "Vos".

"Het Oud Zwart" uit de "Brigard" maal een duivinnetje uit de "Bleke" van Vincent Mariën Merksem.

"De Donkere" broer van het "Kleintje".

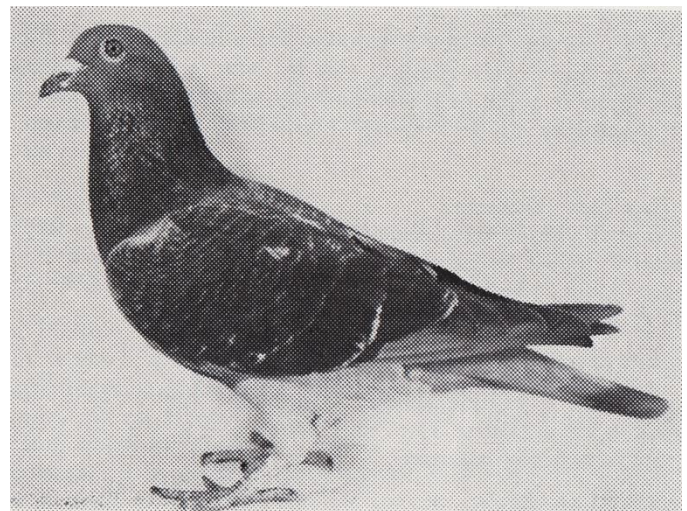
"De Bordeaux", de "Oude Blauwe" en zijn zuster "Oude Donkere" uit hun gemeenschappelijke hok.

Enkele topper van weleer waren o.a.

"De Late Vos" van 1926. Zoon van de "Oude Vos" met het "Oud Zwart". Hij was gedurende 7 jaren een van de topduiven van het hok met o.a. een 4^e Quivrain, 9^e Toury, 10^e Brettigny, 7^e Chateauroux, 5^e Toury, 2^e La Bouget, 3^e Pont St. Maxence enz.

Als kweker was hij al even begenadigd en werd vader en grootvader van een hele galerij van Kampioenen.

"De Zwarte 34" zoon van de "Late Vos" van 1926 met "Oude Donkere" duivin. (oude soort).

Hij won o.a. 1^e, 2^e en 2^e St. Quentin, 3^e en 6^e Corbeil, 8^e St. Denis etc.

In 1939 won hij de 1e vanuit Angouleme V.A.D. met 28 minuten los vooruit.

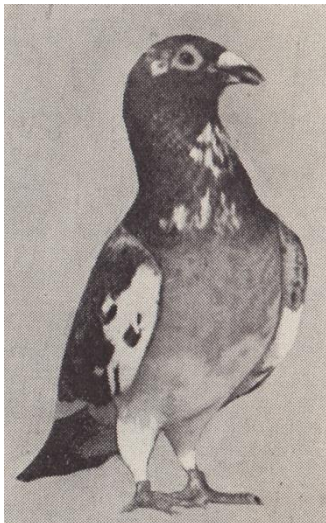
Grootmeesters uit het verleden

In de nationale dubbeling eveneens de 1^e prijs en met 7 minuten los vooruit.

Op deze Angouleme won Corneel Horemans zelfs 1^e en 2^e. Verder vloog "De Zwarte 34" de 8^e Nat. Chateauroux. Hij vloog steeds voor de volle inzet met miezen en poulen.

Op de hokken van o.a. Raoul van Spitael uit Kain-Doornik, Hector Desmet uit Geraardsbergen en Valere Docker uit Moortsele zou het soort van "De Zwarte 34" een belangrijke rol gaan spelen in de op- en uitbouw van deze kolonies.

De "Libourne" welke een volle broer was van "De Zwarte 34" wist in 1937 en 1939 een 2^e en 9^e van Nationaal Libourne te winnen en was steeds weg met het grote geld.

"De Wilde" zoon van de "Jonge Bordeaux", uit de "Bordeaux" met een dochter uit "Vos" en van de "Jonge Grijsje" dochter van de "Fontainbleau" met een kleindochter uit "Vos".

"De Wilde" heeft destijds heel wat stof doen opwaaien door zijn wonderbare prestaties in zijn 4 jarige vliegcarrière, zoals een 5e Corbeil, 5e Chateauroux, 4e Noyon, 2e Orléans, 2e Chateauroux, 1e Noyon (3 min. los vooruit), 1e Dourdan (15 min. los vooruit), 1e St., Denis, 1e Dourdan enz.

Uiteraard vloog ook hij nooit in zijn hemd. Later bleek hij eveneens een buitengewone kweker te zijn en zijn afstammelingen zorgden voor talrijke successen op eigen hok en elders.

En zo zouden we nog een hele serie toppers kunnen vermelden.

Als men de stamvorming van het hok Horemans verder zou analyseren dan ziet men dat er weinig vreemd bloed werd ingevoerd. De "Reve" van Hector Desmet was een van deze ingekruiste duiven. De "Reve" had in feite niet veel vreemd bloed in zijn aderen want hij was een halve Horemans uit de duiven welke Hector Desmet bij Corneel Horemans had aangekocht.

Na het overlijden van Corneel Horemans werden de duiven verkocht en zijn zoon Louis heeft nog lange tijd getracht de naam van zijn vader hoog te houden en de successen voort te zetten, om dan uiteindelijk rond 1967 van het duiventoneel te verdwijnen.

Inmiddels waren de Horemans duiven over de gehele wereld verspreid.

De "Horemans" duiven werden door menig kroniekschrijver meerdere keren vergeleken met de "Wegge" duiven als zijnde de besten welke ooit bestonden.

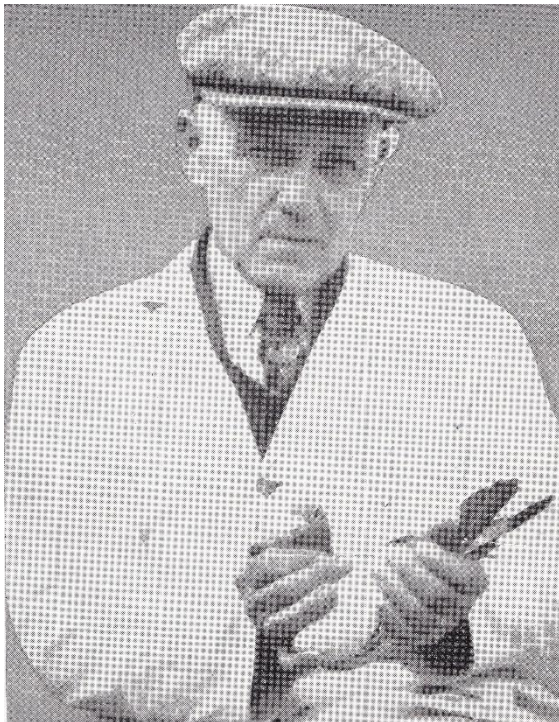

Grootmeesters uit het verleden

Oscar Devriendt uit Moere. Grondlegger van een nieuw wereldras.

Oscar Devriendt zette zijn eerste stappen in de duivensport in 1907 toen hij net 18 jaar oud was. In die jaren bezat hij duiven van de gebroeders Cools uit Eenegem en van Jerome Staelens, de fameuze Arras-speler. Bij Jerome Staelens gingen ook dorpsgenoten Oscar en Gerard Cattrysse hun eerste duifjes halen. Later kwamen er ook duiven bij van Louis Vereecken van Torhout. Helaas was zijn start maar van korte duur wegens de uitbraak van de Eerste Wereldoorlog.

Oscar Devriendt diende in die tijd als soldaat in het 1^e en 13^e regiment Artillerie en vocht onder koning Albert. Hij demobiliseerde in juli 1919. De oorlog had zijn liefhebberij voor de duiven echter niet uitgeblust. Thuisgekomen uit de oorlog werd er weer direct een nieuwe

start gemaakt en zijn eerste gang was naar de vermaarde speler en wellicht een der fijnste stielmannen van België in het begin van de eeuw, meester Theo Vandevelde uit Oudenburg. Meester Vandevelde bezat o.a. het oude Wegge soort via Jef Hermans uit Luithagen en dit door toedoen van ene Louis Rottie uit Antwerpen werkzaam voor Hermans.

Hier schafte hij zich 4 jonge duiven aan van het jaar 1919. Ze hadden echter al geruime tijd uitgevlogen bij meester Vandevelde en ze waren blauw en geschelpt van kleur. Een ervan, een blauwe duivin, welke later zijn "Oud Vandevelde-ke" van 1927 werd is de stammoeder van de blauwe duiven. Zij was al gepaard bij Vandevelde en legde haar eieren op het hok van Oscar Devriendt. En hieruit sproot een kapitale blauwe kweekdoffer welke de "Zwartentik" werd genoemd. In de bekende lijnen van Oscar Devriendt komen we vaker de naam "Zwartentik" tegen als zijnde een afstammeling uit deze "Zwartentik lijn" van Vandevelde. Zo kwamen o.a. ook de stamduiven zoals de "Juffer" en "Oudepenne" bij Vandevelde vandaan. Via Jules Beernaert uit Antwerpen kwam er de "Signoor" eveneens het zuivere van het soort van Theo Vandevelde.

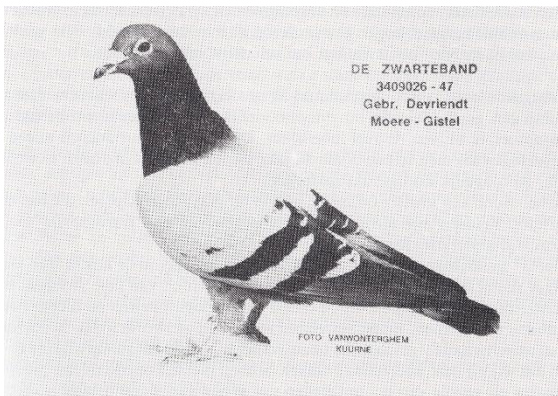
De "Zwartentik" werd gepaard aan een duivin van Oscar's neef René Devriendt, welke ook woonachtig was in Moere. René Devriendt bezat het soort van Acke uit Veurne en stond hiermee zijn mannetje tot de halve fond. Uit deze koppeling "Zwartentik" met duivin neef René kwamen een hele serie beste duiven voort. Zoals de "Zwartentik" (de 2e) en de "Wittentik", fameuze vliegers tot Bordeaux toe. Opeenvolgend kwamen er nog meerdere duiven van neef René en het waren overwegend vale duiven. Hierbij zat ook de "Goede Molenaarde" van 1926 en naast een goede vliegduif bleek het ook een stammoedertje te zijn van de vale duiven. Oscar lukte meteen met deze duiven en vloog er 'straf' mee en men moest terdege rekening met hem houden.

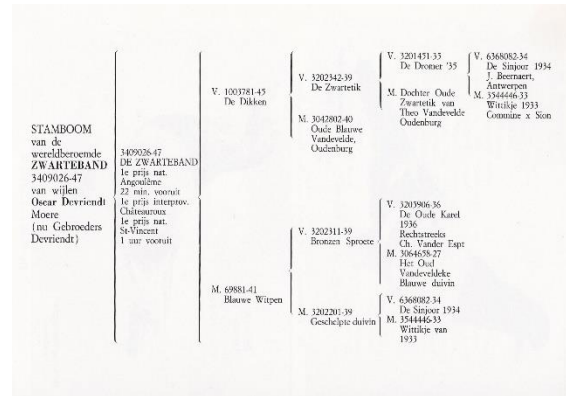
Grootmeesters uit het verleden

In die tijd ging hij een echtverbinding aan met Gusta van Hevel, een nicht van wellicht de beste en veelzijdigste wielrenner die België door de tijden heen heeft gekend, de fameuze Jules van Hevel van Ichtegem.

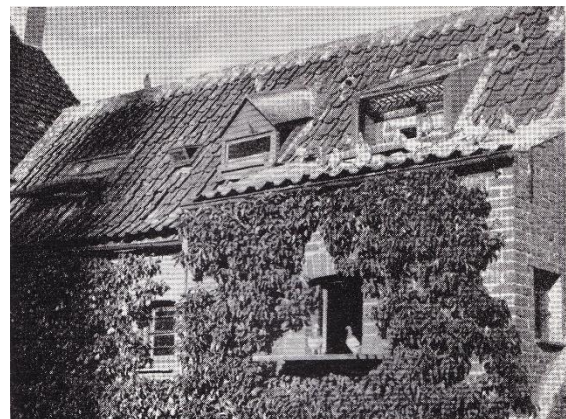
In de jaren '24 en '25 was Oscar bevriend geraakt met de gebroeders Depuydt uit Aertrijcke. Zij waren brouwers van beroep en kweekten het ras van Frans De Loof uit Ledeborgen. De Loof bezat wederom de zuivere De Ridders van Dendermonde naast duiven van Paul Sion en Julien Comminie. De Gebroeders Depuydt bezaten van het soort van De Loof een nietig duifke, doch het was een echte 'doodvlieger' zoals men toentertijd ook wel een echte kampioen betitelde. Het droeg de naam "Ijzeren". Het was om deze duif dat Oscar Devriendt er heen toog en op het hok van de gebroeders zag hij nog een duivin welke hem buitengewoon goed beviel. Hij adviseerde de broers de "Ijzeren" ermee te koppelen en stelde voor om de jongen uit dat koppel uit te wisselen voor een koppel uit de beste kwekers van Devriendt. Zo geschiedde en beide hokken vaarden er wel bij.

In die tijd kwam er ook een blauwe duivin van het hok van de Gebr. Cattrysse, het was een dochter van hun oude "Vanderespt" (Vandevelden). Deze duivin kreeg als maat een vale doffer van neef René Devriendt en hij kweekte er drie duivinnen uit welke formidabel vlogen. Een ervan, de "Goede Molenaarde" won drie eerste prijzen in een week. Zij werd gekoppeld tegen "Puitje" een simpel dofferke, een zoon van de "Ijzeren". Uit dit koppel sproten een hele serie kopvliegers tot Orléans toe.

Samenvattend zien we dus dat er in de opbouw van het hok Devriendt duiven kwamen van Theo Vandevelde, René Devriendt, Cattrysse en Depuydt. Er zaten veel duiven bij met het bloed van de Vandevelde duiven. Met afstammelingen van deze duiven trok Devriendt zo hard van leer dat hij zowat overal in de streek werd beperkt of uitgesloten. Noodgedwongen moest hij zich gaan toeleggen op het provinciale en interprovinciale spel en dit op de verdere drachten. En het duurde niet lang voor men zijn naam terug kon vinden op de nationale uitslagen.

Al snel kwam Oscar Devriendt erachter dat de duiven van zijn neef René Devriendt de verre drachten niet zo goed aankonden. Van tijd tot tijd klasseerden zij zich wel aan de top doch waren snel versleten.

Grootmeesters uit het verleden

Zijn conclusie was een kruising aan te gaan met zijn "Goede Molenaarde" (soort neef René) met de "Oudepenne" en de jongen hieruit voldeden aan zijn verwachtingen. De "Oudepenne" zelf had al een 8e prijs gevlogen op Bordeaux in de West Vlaamse Vereniging. Zijn beste zonen waren de "Bronze" (1e Bordeaux WVV) en de "Zwarteplekke". In het ras Devriendt werd nog een duif van het Vandevelde soort ingebracht en deze kwam van het hok van Charles van de Espt uit Oostende. Het was een roodvale doffer n.l. de beroemde "Oude Karel" van 1936, een zeer waardevolle kweekduif. In '39 zat de "Oude Karel" gekoppeld aan het "Oud Vandeveldeke" (toen 12 jaar oud) en hieruit sproot een fenomenale kweker, n.l. de "Bronzen Sproete", wellicht de beste die Devriendt ooit bezat en stamvader van bijna naoorlogse glories.

Zijn duifin werd het "Geschelpt" van '39 welke voortkwam van de "Signoor" (Jules Beernaerts, Antwerpen) met het "Wittikske" (Gebr. Dupuydt)

Broers van het "Geschelpt" van '39 waren de "Dromer" en de "Filosoof" formidabele vliegers en mee van de beste welke Devriendt ooit heeft gekend.

Uit de "Oude Karel" sproot ook de "Karel" van 1948, een roste duiver welke o.a. de 1^e Nat. Limoges vloog in 1950 en een 5^e Nat. Libourne in 1951.

De "Bronzen Sproete" en het "Geschelpt" zijn de ouders van o.a.

- een blauw sproete duivin van '41 welke de moeder is van de "Zwartenband" van 1947 de beroemdste duif die de naam Devriendt onsterfelijk maakte. Won o.a. 1^e Nat.

Angoulême nationale Derby in '49 met 22 minuten los vooruit.

- een blauw bonte duivin van '42, moeder van de snelste duif van de streek, n.l. de "Bulte" van Henri Casteleyn te Moere. Deze duivin kwam later ook terecht bij de Gebroeders Cattrysse en vloog er zelfs uit.

- De "Korte" van '45 (o.a. 22^e Nat. Montauban, 4^e Nat. Bergerac), de "Kletskep" van '46 en "Levientje" van '46 (o.a. 12^e Nat. Montauban en 3^e Bordeaux)

Een halfbroer (zelfde vader x Vandevelde duivin) van deze duiven was de "Trimard" (4^e Nat. Barcelona 2633 d. en 3^e Nat. Pau 1222 d.) Laats genoemde Vandevelde duivin was ook de moeder van de "Pauw" een van de sterkste vliegers van het hok. Hij won o.a. 1^e Nat.

Cahors (1314 d) en 2^e Nat. Bergerac (1715 d) in 1949. Zijn vader was een vale doffer de "Prins", kleinzoon van de "Goede Molenaarde" duivin. Een zus van de "Pauw" kwam via Piet de Weerd terecht bij Jan Aarden en werd er een van de stamduiven.

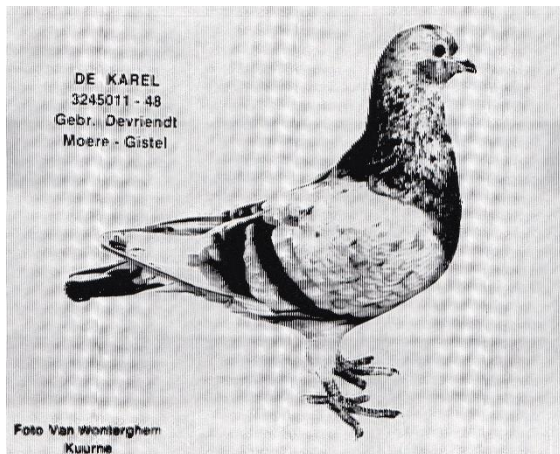
1949 was voor Oscar Devriendt een gedenkwaardig jaar. In het kampioenschap van België in Cureghem Centre lag hij in een nek aan nek race met de gebroeders Cattrysse.

In het begin nam Devriendt een voorsprong na enkele zeer moeilijke vluchten. Tegen het einde van het seizoen liepen de Cattrysse in op hun achterstand. De beslissing moest vallen op de vlucht vanuit Limoges met de jonge duiven. Bij de inkorving was Oscar Devriendt niet al te optimistische gestemd. Hij vreesde dat het een 'kwaai' vlucht zou gaan worden voor de piepers en zeker voor hen die amper aan enkele vluchten hadden deelgenomen. Normaal was Oscar Devriendt niet bang voor een straffe vlucht, want het was geweten dat hij zijn duiven zou pakken en meestal aan de kop van de uitslag.

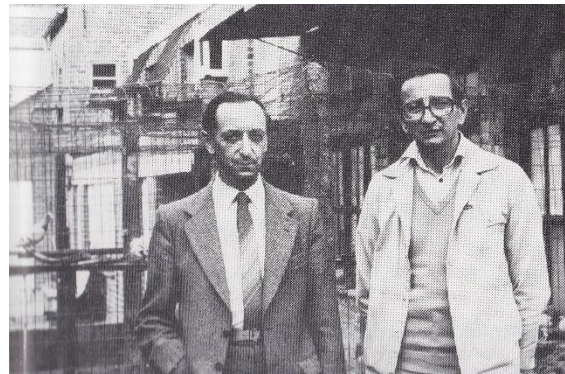

Grootmeesters uit het verleden

Devriendt's voorgevoel kwam uit en het werd een miserabele vlucht met brandsmoor waarin de duiven zich amper goed konden oriënteren. Op de vluchtdag kwamen er in heel België amper tien duiven thuis. Het concours stond twee dagen open en de Cattrysse's pakte een paar prijsjes en behielden de titel. Devriendt was geklopt.

In 1949 won hij o.a. 2^e en 4^e prijs Nat. Bergerac (1715 d), 1^e Nat. Cahors (1314 d) met 16 min. los vooruit en de 1^e Nat. Angoulême Derby met 22 min. los vooruit. (Zwartenband)
In 1950 de 1^e en 5^e Interprov. Chateauroux, 12^e Nat. Montauban, 2^e Nat. Libourne, 3^e Internat. Libourne, 4^e Nat. en Internat. Barcelona, 1^e en 5^e Nat. Limoges (Derby twee – jarigen), 1^e en 14^e Nat. Limoges, 7^e Nat. Argenton en 6^e Nat. La Souterraine.
In 1951 werd de zegereeks voortgezet en won hij o.a. 22^e Nat. Montauban, 15^e Nat Dax, 5^e Nat. Libourne, 3^e Nat. Pau, 1^e Nat. St. Vincent met 1 uur los vooruit (Zwartenband, slechts twee duiven thuis op de eerste dag).
In die periode schaarde Devriendt zich bij de top in de kampioenschappen en in 1951 moest hij de eerste plaats in het fondkampioenschap van de Belgische Duivenliefhebberbond delen met een ander grote kampioen uit Lauwe, n.l. André Vanbruaene.

Piet de Weerd beschreef de duiven van Oscar Devriendt in die jaren niet voor niets als zijnde kometen waarvan er nooit betere zijn geweest. Men beweerde dat Devriendt's duiven een "zesde zintuig" hadden. Vooral bij zware en slechte vluchten wisten deze duiven het contact met hun hok te bewaren en konden ze onder die omstandigheden ook aan de pure kop vliegen. Oriëntatie en wilskracht, waren volgens Oscar Devriendt twee zaken die in het ras verankerd moesten zijn door gerichte kweek en selectie. "Zo niet dan zult ge te allen tijde voor teleurstellingen komen te staan" aldus Devriendt. Oriëntatie is een erfelijke eigenschap die van ouders op kinderen overgaat. Op kwade vluchten behoefde Devriendt, met een klein aantal deelnemende duiven, niet bang te zijn tegen de zwaargepoulde duiven van de grote kampioenen.

Piet de Weerd, die haast kind aan huis was in Moere, beschreef de duiven van Oscar Devriendt als prachtige vogels, sterk en evenwichtig gebouwd en met ruime vleugels. Ze waren niet bepaald van het nijldige soort. Rustige en kalme duiven van het lange afstandstype. Je kon zo zien dat het "gewillige" duiven waren, een kwaad karakter stak er niet in. Maar ze konden al behoorlijk hun prijs pakken op Arras. De Devriendt duiven waren veel meer allround en ze waren gespecialiseerd op de fond. Het beendergestel der Devriendt duiven was niet overdreven zwaar maar wel breed en zeer hecht. De graat die iets onderuit hing, zat muurvast. Volgens Piet de Weerd een essentiële kwaliteit voor de fond en grote fond. Devriendt zag ook graag "goede" ogen in zijn duiven.

Grootmeesters uit het verleden

Hij was een kenner van ogen op een wijze zoals Aloïs Stichelbaut er een was. Piet noemde Devriendt een Janssen voor de fond. Niet qua ogen doch het gevoel in de spieren en in het vermogen te kunnen oplopen. Zij worden van weinig eten dik. Ze waren vergelijkbaar met het Bricoux type, de z.g. peervorm.

Devriendt vloog uitsluitend met doffers op weduwschap. De duivinnen zaten in ruime volièrès waar het gras welig door de bodem tierde.

Oscar Devriendt was een welgesteld man van huis uit. Hij was eigenaar van veel onroerende goederen en van een schone winkel in textielwaren. Destijds woonde hij nog in dat huis, daarna is hij met duiven en al verhuisd naar de overkant. Devriendt was iemand die men zijn leeftijd niet aanzag. Hij was krachtig en van gezonde gelaatskleur. „Een duivenliefhebber”, zei hij, „is gelukkig. Die leeft altijd een jaar langer dan een ander mens.” Oscar kende het leven en hij kende de mensen. Hij zou weinig woorden vuil maken aan dingen die vanzelfsprekend of onvermijdelijk waren.

Hij was een zwijgzame, sympathieke West-Vlaaming en scheidde door het enkele feit van zijn merkwaardige persoonlijkheid, die zeer bijzondere, moeilijk onder woorden te brengen sfeer, die geen sensatie verdraagt. Bij Oscar paste het best een taal die even sober was als welsprekend: de taal der uitslagen. Die taal wordt gesproken in het vliegseizoen. Alle weken kon men haar vernemen, uit de koppen op de frontpagina's van alle degelijke duivengazetten van België. Dit is geen reclame: dit zijn feiten. Dit zijn geen woorden, maar daden. „Aan mij ligt het niet”, zei Devriendt, „als ze komen willen, dan zullen wij ze pakken.” Deze woorden waren de enige „stoefrij” die ooit uit zijn mond werden gehoord. Voor het overige sprak hij altijd met lof over de prestaties van de anderen!

In de winter van '52 werd hij getroffen door een ernstige ziekte, waarvan hij niet geheel herstelde. In 1966 overleed Oscar, een der groten uit de Belgische duivensport.

De duivensport bij de familie Devriendt werd voortgezet door zijn beide zonen Marcel en Maurice. In het begin der 60er jaren vlogen ze al onder de naam Gebroeders Devriendt en vader Oscar was hun adviseur. Met duiven van hun vader hebben ze jarenlang door middel van de uitslagen bevestigd dat ze de naam Devriendt op het hoogste niveau konden houden. Zo bracht o.a. 1982 voor hen prachtige uitslagen en een duif welke toen op het voorplan kwam was de “Filosoof” van '79 met koprijzen op Limoges nat. 70^e (8784 d) en 15^e Brive nat. (3587 d). Tevens hadden ze met hun “Schone” 2e Nat. Asduif KBDB weer een nieuwe crack op het hok. De Devriendts schreven naam in de geschiedenis van de internationale duivensport door het winnen van o.a. 1e nat. Angoulême, 1e nat. Saint-Vincent, 1e nat. Limoges, 1e nat. Cahors, 1e nat. Périgueux, 1e Internat. Barcelona, 1e nat. Cahors.

Helaas is er over beide broer weinig terug te vinden. Mede door hen en hun vader Oscar Devriendt zijn hun duiven grondleggers geworden van vele kampioenshokken in binnen en buitenland. Een werelddras om nooit meer te vergeten.

De Gebroeders Oscar en Gerard Cattrysse uit Moere “De gedoodverfde wereldkampioenen”

“De gedoodverfde wereldkampioenen” is een van de vele synoniemen welke de Gebroeders Oscar en Gerard Cattrysse uit Moere kregen toebedeeld. Hun uitslagen waren zo onvergetelijk dat men haast geen overeenkomstige titel meer kon bedenken. Piet de Weerd was degene die er veelmaals over heeft geschreven en hen alle lof gaf die ze verdienden.

Oscar en Gerard werden in 1882 en 1883 in Moere geboren en het gezin Cattrysse bestond uit vijf kinderen. Oscar was de oudste en eenmaal van de schoolbanken deed hij zijn jongere broers het voorstel om allen samen handel te gaan drijven. Gerard echter was toen al begonnen in kruidenierswaren. Samen met Oscar heeft hij dan de huidige hofstede in de Molenstraat gekocht en hebben het plan samen ten uitvoer gebracht. Een bloeiende grossiershandel in kruidenierswaren, graan en vooral bloem. Gezien de handicap van Oscar, die als kind een arm verloren had bij het lossen van bomen waarin zijn vader handelde,

kon hij geen handenarbeid verrichten en zo werd hij het brein achter de handel en als zakenman deed hij de markten in Kortrijk en Brussel met hun koloniale waren. Oscar was veel op de baan met wagen en chauffeur. Gerard deed thuis de handel en het duivenwerk. Gerard kon men wel betitelen als een slaaf van de duiven. In het seizoen waren het lange dagen in het werk, duiven en familie. De andere broers stichtten een filiaal in Diksmuide om van daaruit samen de handel uit te breiden. Zij verhandelden maïs en graan en dreven handel in bakkersbloem. Van jongs af aan zat het duivenvirus bij Oscar en Gerard al in de kleren. Als schoolknapen speelden ze al mee op de Arras vluchten en hiervoor bezaten ze het snelle soort van Jerome Staelens uit Moere. De oorlog van '14 – '18 zorgde ervoor dat er een tijdelijke stop kwam in hun liefhebberij.

De basis van hun feitelijke opmars naar onsterfelijke roem begon in het begin der jaren 20. In 1922 wisten ze bij Jules Vander Espt uit Leftinge een koppel geschelpte piepers te bemachtigen en wel uit diens fameuze “Blauwe”. Deze “Blauwe” had als jonge duif al 8 eerste prijzen op zijn palmares laten noteren en zou later een super zijn op alle vluchten. De “Blauwe” van Vander Espt was gekweekt uit eitjes welke hij verkregen bij bloemist Fons Vandervelde uit Waregem. Deze bezat de soorten Delombaerde, Coppens, Blondeel en van zijn broer Theo Vandervelde, onderwijzer te Oudenburg. Via Janssens uit Edegem en Boer van Gijsel bezat hij het oude soort van Karel Wegge.

Grootmeesters uit het verleden

In 1923 stond er een bericht in de "Soir" dat een zekere Pierre Decnop uit Brussel-Anderlecht de drie eerste prijzen had gewonnen uit Dax en dit met Stassart duiven. Oscar en Gerard gingen erop af en kochten er een koppel jongen uit diens beste kwekers. Hiervoor moesten ze diep in de beurs tasten. Daarnaast kwam nog een schitterende blauwe duivin van Ernest Casteleyn, smid te Gistel. Het was er een van het soort Wegge-Vandervelde.

Uit een kruising van Jules Vander Espt x Ernest Casteleyn werd in 1926 hun "Groten Blauwen" geboren. Deze werd gekoppeld tegen een duivin van Pierre Decnop en hiermee begint eigenlijk de story van het ras van de wereldvermaarde Gebroeders Oscar en Gerard Cattrysse.

Uit dit koppel werden een reeks superieure vliegers geboren waarbij een doffer zat n.l. "De Louis". En om hem draait daarna alles. Hij won een hele serie kopprijzen waarbij een 1^e Tours en 1^e Angoulême. Ook zijn broers de "Napoleon", de "Langen" en de "Kleinen" deden niet voor hem onder.

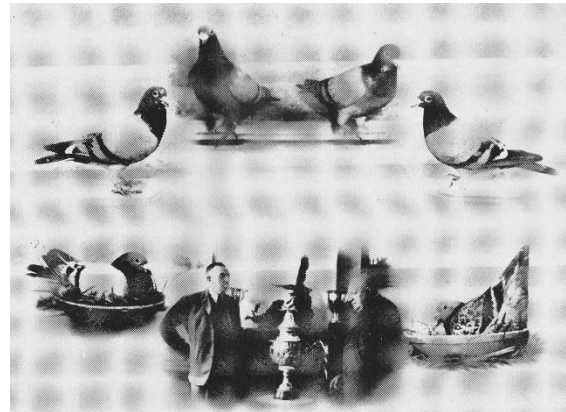
In 1930 kochten ze bij schoenmaker Alberic Deforce uit Roeselare twee duivinnen en deze werden gekoppeld tegen de "Louis" en de "Kleinen" De Louis werd vader van o.a. de "Cendré", "Langen Jr.", de "Kleinen Blauwe" en de "Blauwen Bordeaux" (2e Int. Bordeaux België-Holland). De "Kleinen" werd vader van o.a. de "Gebroken Poot" (1e Int. Angoulême België-Frankrijk).

In 1932 kochten ze een klein sproete duivinnetje van Leopold Lamote uit Moeskroen en zij werd gekoppeld aan de "Gebroken Poot". Zij gaven een hele reeks goeie, zoals het "Bolleke" en de "Sproeten". Voor de tweede wereldoorlog verwierven de gebroeders Cattrysse wereldvermaardheid, niet alleen door eerder genoemde duiven, doch ook met hun nakomelingen zoals "Madalon", "Bolleke", "Sproete", "Kleinkopke", "Geeloog", "Witoog" en nog een hele serie kopvliegers. Het "Bolleke" van 1936 werd in 1938 Asduif van de vier grote provinciale wedvluchten in de West-Vlaamse Vereniging: 12^e Angoulême 810 d., 5^e Ruffec

515 d., 2^e Angoulême 650 d. en 10^e Bordeaux. 333 d.

helaas legde de tweede wereldoorlog hun machtige spel op de midfond, fond en grote fond stil. In mei 1940 werd het hok door de Duitsers bezet. De broers wisten hun allerbeste duiven van voor de oorlog toch nog veilig te stellen. In 1944 moesten ze hun duiven in Brussel inleveren, maar een achttal duiven werden voor alle zekerheid ondergedoken gehouden bij Gerards schoonbroer Ghesquière uit Beveren-Roeselare. In september 1944 kwamen veertig duiven terug uit Brussel naar de hokken van de broers. Samen met de acht onderduikers bezaten ze acht en veertig duiven van hun vooroorlogse ras en konden ze aan de wederopbouw van hun kolonie beginnen. Hierbij zaten 4 zonen uit de "Lange", een van de zonen van de "Louis" van '30. Zowel voor en na de oorlog was het de familie van hun "Grote Blauwe" van 1926 welke furore maakte en verder zou gaan maken.

Na de oorlog konden ze starten met afstammelingen van een zestal kweekkoppels welke de basis zouden gaan vormen van hun vernieuwde ras.

Koppel 1: "Pette" van '43 x "Mette" van '42. Hieruit werd hun fameuze "45" van '45 geboren een der beste vliegers en kwekers die ooit een ring kreeg aangeschoven.

Koppel 2: "Lange jr." van 32 x "zus Bolleke" van '36

Grootmeesters uit het verleden

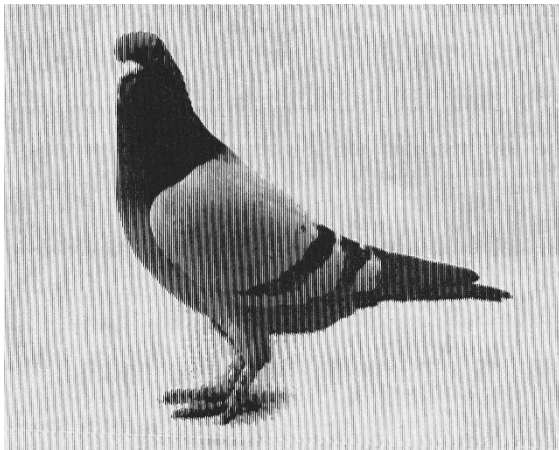
Koppel 3: "Schone Blauwe" van '39 x "Boerinke" van '40

Koppel 4: "de 8" van '35 x "Madammeke"

Koppel 5: "Bolleke" '36 x zus "Pette"

Koppel 6: "Witslag" van '39 x zus "Bolleke"

Een voorbeeld van hun machtige naoorlogse spel was b.v. in 1948. Ze speelden met de nakweek van voornoemde duiven een Orléans in Roeselare tegen 1120 duiven. Ze overrompelden iedereen en klokten 30 duiven in 5 minuten. Op de uitslag stonden ze met 5 6 7 8 9 16 18 23 25 28 33 38 50 64 69 71 76 77 81 85 86 94 100 etc. Het was hun wereldberoemde "Vijf en Veertig" die ze het eerste pakten en hij stond tot "duzend".

Een klein overzicht van enkele toppers van na de wereldoorlog

Ten eerste de onvergetelijke "45" uit stamkoppel 1 (Pette x Mette) won o.a. 1^e Bordeaux (408 d) en 6^e Angoulême (539 d.) in '47. Een 3^e en een 4^e Angoulême (resp. 4.232 en 743 d.) in 1948. 1^e Angoulême (314 d) in 1949. Een 11^e Angoulême (3.800 d) in 1950. Daarna naar het kweekhok.

De "87" van 1951. Uit "Oud Zwart" van '47 (Bolleke x zus Pette) x dt. "Daladier" Bostijn (Daladier Bostijn x zuster 45 Cattrysse). Won o.a. een hele reeks koprijzen op vluchten beneden de 600 km en verder o.a. 70^e Limoges (6.210 d) in 1955, 16^e Brive (2.380 d) in 1956 en 12^e Angoulême (861 d) in 1958.

De "Blauwe Tik Barcelona" van '55 uit de "Pol" van '51 (Goede Blauwe Bostijn x dt. 45 x dt. Witoog) x "482" van '52 (dt. "45" x moeder Prins Hector Desmet)

Won 1^e Nat. Barcelona België-Holland in 1961 tegen 287 d. 4^e Int. 4.114 d.

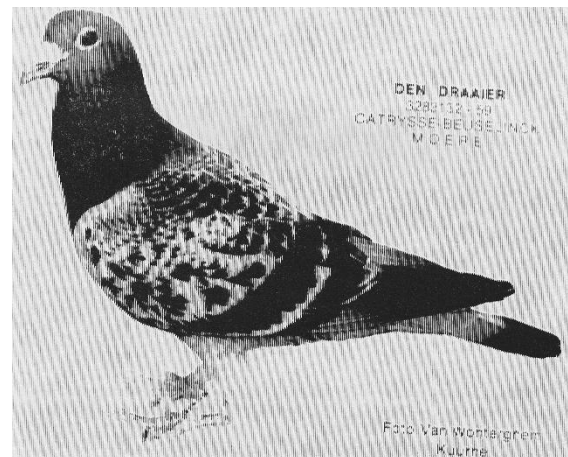
"Wittebaard" van 1957 uit "Derumeaux 912" van 55 (uit 912 van 49 x Derumeaux duivin) x dt. Barcelona '56 (Oude Barcelona van '53 (uit de 45 x dt. Oude Witoog)) x dt. Napoleon (uit Louis)). Won 1^e Nat. Carcassonne

En de fameuze "De Draaier" van '59 uit de "Elfpen" (uit Trimard (uit de 87 x dt. van de 45) x "403" van '52 (dt. Jonge Vendome – Huyskens van Riel)). Moeder dt. 45 (uit 45 x dt. Witoog).

Won 1^e Nat. Royan in 1963 tegen 2340 d.

Twee broers van de "Draaier", n.l. de "Wittetik" van 1961, deze won 1^e Nationaal Dax Entente België in 1967 - 632 d. en verder de "90" van '57 welke een 1^e Nat. Angoulême won.

De "90" werd later gekocht door Jerome en Roger Vereecke en werd een der stamduiven.

Dan nog een kleine bloemlezing van hun gloriejke jaren welke aangeeft waartoe de Cattrysse duiven in staat waren. In de jaren 1930 tot de tweede wereldoorlog wonnen ze broers:

1930 Angoulême 1^e Nat. met de "Louis"

1932 Angoulême België-Frankrijk 1^e Nat. met de "Gebroken Poot"

1934 Chateauroux 1-2-3

1935 Chateauroux 1 t/m 5 en 1^e Nat. met de „Kleinen“ (broer Louis)

1936 Chateauroux 1^e Nat. met de "Madelon"

Na de wereldbrand vetrokken ze weer met:

1947 Bordeaux 1^e Nat met de "45" van '45

1949 Angoulême 1^e Nat wederom met de "45" van '45

Grootmeesters uit het verleden

1950 was een zeer succesvol jaar met Libourne 1^e Nat. en 1^e Int. Met de "Limoges", Angoulême 1^e Nat. met de nummer "38", Carcassonne 1^e Nat met de "Wittenbaard" 1951 Cahors 1^e Nat met het "Bordeautje", Dax 1^e Nat. met de "217" van '48 En in de periode van 1957 tot en met 1971 werden nog eens tien nationale resp. internationale overwinningen behaald en diverse nationale Asduif kampioenschappen gewonnen.

Oscar en Gerard waren liefhebbers welke zelden hun duiven in de hand keurden om er de kwaliteit in te kunnen aflezen. Gezien Oscar gehandicapt was en alleen een duif in één hand kon vasthouden, was dit voor hem haast niet mogelijk. Hij kon dus geen vleugel of keel van een duif bekijken. Hij kon enkel in het oog van de duif kijken of met zijn ene hand de zachtheid van de pluim en conditie van de duif beoordelen. Bij het koppelen werden die duiven bij elkaar gezet nadat ze op papier e.e.a. hadden uitgeplozen. Dit was en is altijd het werk van Gerard geweest. Je hoorde Gerard zelden over kwaliteiten spreken, maar de origine en de bloedlijn van hun duiven van naaldje tot draadje kende. Het was een doorgefokte stam en het duurde soms jaren vooraleer ze nieuw soort invoerden. Kruisingen werden gedaan met duiven welke ze bijhaalden bij liefhebbers zoals Leopold Bostijn uit Moorslede, Marcel Derumeaux uit Lauwe, Dr. Ide uit Gistel of Hector Desmet uit Gerardsbergen. En van deze liefhebbers kwam vaak iets terug waar hun eigen soort inzat en

vaak teruggekoppeld tegen zusters van de "45"

Een tweetal geslaagde kruisingen die de Cattrysse stam verder deed versterken. Dit waren met duiven van Leopold Bostijn en Marcel Derumeaux. Beiden kenden de weg naar Moere en de waarde van deze duiven. Men trof elkaar op de wekelijkse maandagmarkt in Kortrijk en hier werd de deals gesloten.

Marcel Derumeaux en de Gebr. Cattrysse deden in 1955 aan samenkweek.

De gebr. Cattrysse kozen hiervoor de "12" van '49, een zoon van de "45" welke gekoppeld was aan een dochter van de "Oude Witoog". Marcel Derumeaux zette er zijn "Oud Blauwke 44" tegen (een Ranson x Cattrysse x Delbar). Beiden kregen hiervan een ei en het werd de "Oude Blauwe" bij Derumeaux en bij de Gebr. Cattrysse werd dit de "Derumeaux". Topkwekers op beide hokken.

Tot drie maal toe deden de Cattrysse's ook een kruising met duiven van Leopold Bostijn, t.w.

* 1947 "De Daladier" x "Zuster 45". Hieruit stamden de "Oscar" een fantastisch fondvlieger en "Zuster Oscar" een klasrijke kweekduivin.

* 1948 Zoon "Daladier" x "Zuster 45" (voor beiden 1 ei). Hieruit kwam de fameuze kweekduivin "205" van 1948 en wederhelft van "het Oud Zwartje" een der basiskoppels.

* 1951 Met een doffer rechtsreeks van Bostijn, n.l. de "Pol" ("Dullen Blauwen" Bostijn (Stichelbaut) gekoppeld tegen een dochter van de "45". En weer was een topkoppel geboren.

Deze zienswijze van de Gebroeders kon nooit iemand doen veranderen. Ze kenden hun duiven en geloofden vast dat de concurrentie ook goede duiven bezat. Zij hebben altijd een heilige schrik gehad om zo maar de eerste de beste duif aan te nemen om er een nieuwe kruising mee aan te gaan.

Grootmeesters uit het verleden

Hun duiven gaven de indruk van “boerenduiven”, zoals Oscar ze ook steeds betitelde. Men zei dat ze niet fijn van pluim waren. Wel vettig, taai en rijk bepoederd. En in hun ogen was veel geel te zien en weinig kleurschakeringen in de iris. Eenvoudige werkduiven zonder veel finesse wat rasuitdrukking betrof. Doch het waren echte karaktervogels die tot het uiterste gingen. Hoe zwaarder hoe liever en hoe beter de uitslag was.

Verzorging van de duiven.

Oscar en Gerard woonden in de Molenstraat in Moere naast elkaar en de duivenhokken waren gebouwd boven de opslagplaatsen van hun koloniale waren en dit over de gehele lengte van het pakhuis. De uitvlieggramen lagen hoog in het dak in een rij. Deze ramen waren gericht op het noorden.

Hun duiven kregen het gehele jaar door de z.g. “kwartjes mengeling” en bestond uit $\frac{1}{4}$ deel cinquantino-mais, $\frac{1}{4}$ deel tarwe, $\frac{1}{4}$ deel dari en $\frac{1}{4}$ deel bonen. In die jaren was er nog geen veelvoud van assortimenten handelsmengelingen verkrijgbaar. De broers kochten een grote hoeveelheid goede kwaliteit van de voornoemde granen en werden door hen zelf gemengd in de z.g. “kwartjes mengeling”. Eenvoudiger en goedkoper kon haast niet en de duiven presteerden er altijd geweldig op.

Oscar vertelde vaak dat voederen een kunst was, ‘doch niet bij hun’. In de kweekperiode was er op de hokken steeds voer te vinden op de vloer en in de nestbakken. In de vliegperiode werd er ’s morgens en ’s avonds dezelfde mengeling verstrekt doch met dien verstande dat als de eerste duif ging drinken er met voeren werd gestopt.

Trainen met de zweep.

Evenals hun voedermethode, was de spelmethode al even eenvoudig. Op O.L. Vrouwe Lichtmis (2 februari) werd er gekoppeld. Nooit weken ze af van deze datum, tenzij de temperatuur echt winters was. Dit betekende dat de duiven op 2 april op

weduwschap stonden. Het trainen begon op het moment de duiven broeden. In drie stappen zaten de duiven rond 1 mei op 300 km en de oude duiven deden er nog een 500 km vlucht bij om de eerste week van juni de nationale vluchten te vliegen. De jaarlingen kregen een 5 tal vluchten tot Angoulême onder de vleugels en na twee maanden zat het er voor hen op. De twee-jaarsen en oudere vlogen gedurende vier maanden mee op de provinciale en nationale vluchten. Eens de duiven op weduwschap zaten trainden ze ’s morgen om 6 uur en ’s avonds om 17 uur en dit met gesloten vensters. Ze werden verplicht getraind. Een vlag in het dak en op het erf iemand die een zweep hanteerde en de weduwnaars verplicht liet trainen.

De weduwnaars kregen steeds voor hun vertrek de duivin te zien voor slechts enkele seconden. Na de vlucht mochten ze van een half uur, bij kortere vluchten, tot enkele uren resp. tot de volgende morgen als het late aankomsten betrof.

Het pad ging niet altijd over rozen

In de duivensport kende de familie Cattrysse voor en na de oorlog een buitengewoon succes en overal in de wereld zaten hun duiven verspreid en zorgden er voor ongekend succes. Successen welke tot ieders verbeelding spraken.

Doch in het privéleven van de gebroeders Oscar en Gerard was het niet altijd even rooskleurig. Beide broer waren getrouwd en de vrouw van Gerard was al jaren ziek en naast de vele uren die hij rond de duiven bezig was en gasten ontving had hij ook nog vele jaren de zorgen voor zijn zieke vrouw tot ze stierf in 1966. De vrouw van Oscar was eveneens vroeg gestorven en hun dochter Martha welke getrouwd was met Maurits Beuselinck ontviel hun op 33 jarige leeftijd en liet drie kleine kinderen achter op leeftijden van 7, 5 en 3 jaar. Maurits was inmiddels weer hertrouwd doch in 1979 overleed zijn tweede echtgenote.

Grootmeesters uit het verleden

Oscar stierf in 1964 en vanaf toen vloog Gerard in combinatie met de schoonzoon van broer Oscar, namelijk Maurits Beuselinck. Er werd onder de naam Cattrysse-Beuselinck gevlogen tot 1971. In 1969 stierf Gerard en van 1971 tot 1986 werd de naam gewijzigd in Beuselinck-Cattrysse. Maurits Beuselinck stierf in 1989 en momenteel is het zijn dochter Greta Beuselinck die met haar man Wilfried Neyens in de Molenstraat de duivensport beoefenen onder de naam Beuselinck-Neyens. Beiden zijn lid van de fondclub Union in Gistel.

Einde aan het tijdperk van de Cattrysse duiven.

In de jaren na de oorlog, waren de Cattrysse's de sterkste op de midfond en fond en dit niet alleen in eigen gewest. Zij trokken overal heen waar men hen toeliet en ze poulden steeds voor het grote geld.

Als men zou denken dat hun tijdgenoten er alles voor deden om deze duiven te bemachtigen, heeft men het mis. De verkopen die men toen hield kenden niet die belangstelling die men er van zou verwachten. Meerdere keren boden ze een totale rondje jonge duiven aan doch het bracht niet het grote geld.

Op 24 december 1961 hielden ze een verkoping van 135 duiven met palmares waaronder meerdere nationale winnaars. 35 Crackduiven en bijna al de jonge duiven. En het was 'de clou'. Op die verkoping hebben velen een gouden zaak gedaan.

Op 16 februari 1964 een noodgedwongen verkoping wegens ziekte van Oscar (toen 72 jaar) en het vele werk voor broer Gerard (71 jaar).

Op 23 januari 1966 worden de totaliteit van de jonge duiven van 1965 aangeboden. En op 25 december 1966 volgde de laatste ronde jonge duiven van dat jaar.

Na het overlijden van Gerard worden diens duiven in april 1969 verkocht. Hiermede werd het hoofdstuk van de Gebr. Cattrysse afgesloten. Inmiddels was hun ras over de gehele wereld verspreid.

Het woord was nu aan Maurits Beuselinck zijn dochter Greta en schoonzoon Wilfried Neyens.

In 1977 werd Maurits als waardig opvolger van de Gebroeders Cattrysse, met de Cattrysse duiven, gekroond tot nationaal kampioen van België in de Cureghem Centre. Maurits Beuselinck overleed in 1989 en de duiven werden publiek verkocht. Greta Beuselinck en Wilfried Neyens vliegen heden ten dage nog op de oude hokken van de gebroeders aan de Molenstraat en uiteraard nog met het bloed van het oude soort in hun kolonie.

Het ras van de gebroeders Cattrysse uit Moere zal echter nooit uitsterven en zolang er op fondvluchten wordt gevlogen zal dit wereldras haar steentje blijven bijdragen. Zou men door de stamboom van de nationale winnaars turven, dan zal er zeker menig keer de naam Cattrysse te voorschijn komen.

Het verhaal zal zeker niet helemaal volledig zijn doch we hebben getracht de waarde van dit ras weer even in het voetlicht te plaatsen.

Grootmeesters uit het verleden

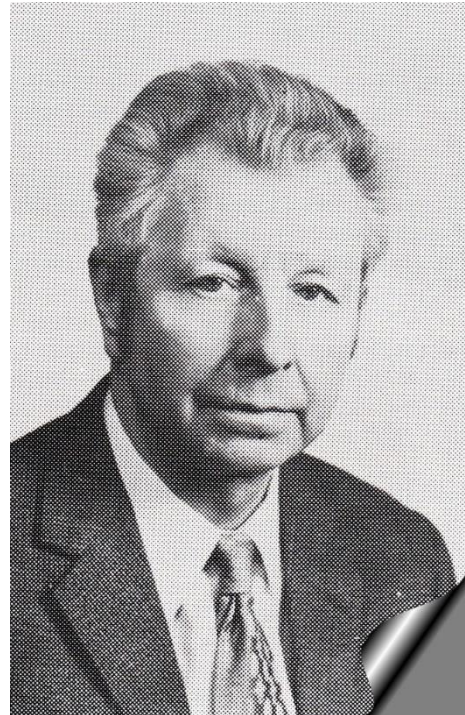

“El Toreador van de Belgische fondprijskampen”

Grootmeester uit het verleden: André Vanbruaene uit Lauwe

Onze duivensport is een sport waar memoires ook in mee spelen. Verhalen van duivenliefhebbers uit de ‘oude doos’... met successen die werden behaald in reeds lang ‘vervlogen tijden’! Soms heel mooie stukjes nostalgie om er samen met duivenvrienden of familieleden op één van de vele koude en lange winteravonden of de feestdagen rond de kerst... eens aan terug te denken of er nog eens van te kunnen genieten... van de ‘Die goede oude tijd’.

Dit verhaal omtrent ‘107 jaar duivensport bij Andre Vanbruaene’ zal wellicht ook in dit kader kunnen passen, echter met dit verschil dat dit succesverhaal zich niet alleen beperkt tot de exploitatie uit een ver verleden... maar momenteel, anno 2017... eigenlijk nog steeds brandend actueel is.

“El Toreador” (“De Stierenvechter”) ofwel “de Vlaamse Leeuw” zijn enkele van de vele synoniemen die aan grootmeester André Vanbruaene uit het Belgische Lauwe door de jaren heen werden gegeven. Met zijn stierenras mag hij wel beschouwd worden als een van de meest roemrijke duivenliefhebbers in de geschiedenis van de Belgische duivensport. De eerste voetstappen in dit verhaal zijn gezet in het begin van de twintigste eeuw en wel in de streek van Heusden nabij Gent. De ouders van onze grootmeester vestigden zich toen in de vallei nabij de Schelde om er in noeste arbeid de velden te bewerken. Op 4 april 1910 werd zoon André geboren en deze zou een van de groten gaan worden in de Belgische duivensport. Het heimwee naar de streek van de Leie streek bleef bij de ouders en later verhuisde het gezin Vanbruaene naar Lauwe om er vals in het veld te gaan verbouwen en bewerken. Een gewas dat in de naoorlogse periode van 14-18 in deze streek een grote bloei kende. André leerde er het vlas zwengelen met de knechten op de boerderij. Het gezin kende welvaart.

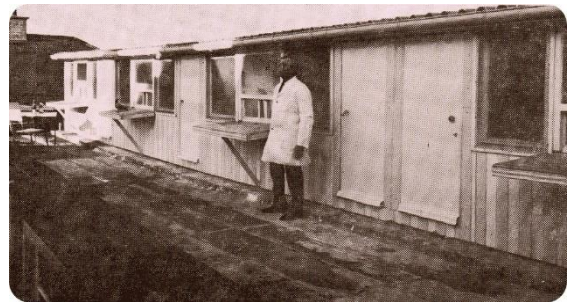

Grootmeesters uit het verleden

Een oude broer van vader Vanbruaene zou hem later de stiel als meubelmaker laten leren in diverse meubelzaken in Kortrijk. André zou later het bekende meubelhuis “Mobilier” aan de Spoorstraat in Lauwe stichten, waarin heden ten dage kleinzoon Pascal Van Steenhuyse-Vanbruaene woont en er met duiven op de oude hokken van grootvader speelt.

Op de ouderlijke hofstede in Rekkem woonde en werkte ook oom Jeroom. Hij was een duivenliefhebber in hart en nieren en bezat de beste duiven van de streek. Jeroom Vanbruaene kende heel wat personaliteiten in de duivensport en samen met hem bezocht André de groten van die tijd. André werd al snel tot over zijn oren verzot op duiven. Vader Vanbruaene was er echter radicaal op tegen dat zoon André zich met duiven in zou laten. Mede gezien zijn jongere broer er teveel mee bezig was en het werk op de boerderij verwaarloosde en teveel aan de knechten overliet. Als de gelegenheid zich voor deed toog André dan samen met zijn oom naar de groten in de duivensport, zoals Benoot en Vereecke en velen meer. In het geniep, als vader er niet was, begon André dan een “bete” (duivenklep) in het dak van de schuur te steken en het protest van vader werd steeds minder en de eerste en beste duiven kwamen er natuurlijk van oom Jeroom. Het debuut in de duivensport begon in het jaar 1926 en al snel had hij betere als oom Jeroom.

Een jaar later werd André al Vitesse kampioen van Lauwe en dit werd hij vier jaar op rij en kreeg toen al snel beperkingen opgelegd. In zijn keuze om te gaan spelen op de midfondvluchten werd al even snel de kop ingedrukt door hem ook hier beperkingen op te leggen. Hij mocht maar met twee duiven deelnemen aan dit spel in eigen gemeente. Het gevolg was dat hij het hogerop moest zoeken en wel naar de vluchten van de lange adem. Na een korte beginperiode werden er al snel successen geboekt op vluchten zoals Cahors, Pau, St. Sebastiaan, Barcelona enz. En op deze vluchten kon hij zich gaan meten met de groten van het land. Er zou een haast onnavolgbare loopbaan als duivenliefhebber volgen. Zijn erelijst met regionale, nationale en internationale overwinningen werd haast een unicum. De lijst met behaalde koprijzen en kampioenschappen op alle niveaus is een lijst zonder einde.

Nationale overwinningen

Een klein overzicht van de Nationale en Internationale overwinningen behaald door André Vanbruaene

1939 1e Nat. Angoulême te Luik

1949 1e Nat. Angoulême Derby 2-jaarse

Libourne Internationaal (9.070 d) 2-9-54-96 (van vier duiven)

1951 1e Nat. Derby Limoges (2.165 d) – (de Limoges)

1e Nat. Pau (1.225 d) - (de Jonge Stier)

1e Nat. Libourne

1953 1e Nat. en Int. San Sebastiaan (2.585 d) – (de Tarzan)

1959 1^e Nat. Derby Limoges (1.767 d)

1^e Nat. Libourne ((2.644 d)

Grootmeesters uit het verleden

1960 1e Nat. Libourne (België - Frankrijk)
1966 1e Nat. en 1e Internationaal Barcelona
(de Barcelona I – 903 van '61)
1969 1e Nat. Cahors (4.135 d)
1984 1e Nat. en Internationaal Barcelona
(Barcelona II – 141 van '79)
In 1982 bewees André nog eens zijn grote
klasse door de Nationale Marathon te winnen
op de vluchten Barcelona, Montauban en
Lourdes.

Stamduiven

We geven hierbij een klein overzicht van enkele duiven waarmee de internationale opmars begon of in de loop der jaren zijn ingevoerd en mede aan de basis zouden staan van het tijdperk van André Vanbruaene. In niet chronologische volgorde.

- De "Schuwen" van 1931 (zie verder in het Stierentijdperk)
- De "Molein duivin" van 1931 en de "Bordeaux" van 1937 (1e Bordeaux te Gent) afkomstig van het hok van Remi Molein uit Ieper en hierin zat o.a. het ras van Gurnay Verviers.
- De "89" van 1932 afkomstig van Jules Vermaut uit Wevelgem. Zuster van de "88" welke 26 eerste zou hebben gewonnen. Zij was ook een zus van de "Jules" met eerste prijzen op Angoulême en Bordeaux (2e België – Holland in '35).
- De "Kortenbek" van 1934 zuiver ras Gurnay van Verviers.
- De "Kweekduivin Devriendt" van Oscar Devriendt uit Moere via Antoon Rousseau uit Izegem.
- Gebroeders Cattrijsse uit Moere. Hier had André zijn zinnen gezet op een zoon van de "Louis" en met aandringen duurde het zelfs een jaar eer hij hem in bezit had.

André hield van zijn oude ras en was niet te vinden om ieder jaar vers bloed toe te voegen. Nu en dan met een ruimte van 4 a 5 jaar. De afstammelingen uit een nieuwe kruising moesten eerst hun waarde in de wedstrijden bevestigen.

Na de tweede wereldoorlog werden er nog enkele geslaagde kruisingen gedaan met duiven van

- 1954 Daniel Labeeuw uit Blissingen uit samenkweek met diens "Oude Zwarten" 1e Nat. Chateauroux.
- 1965 Gebr. De Baere uit Nokere uit de DeSmet-Matthijs duiven.
- 1966 Prof. Van Grembergen uit Gent uit de "Barcelona" 1e Intern. Barcelona.
- 1973 De Cock uit Desselgem (oud ras Vereecke)

André verklaarde: 'Om mijn oude stam in stand te houden is zonder bloedverwante kweek niet meer uit te sluiten. Echter de duiven blijven het doen'

Het stierentijdperk

In 1926 was dus het jaar waarin de jeugdige André zijn debuut maakte in de duivensport en zou als snel een van de groten gaan worden uit het Belgische duivenmekka. "Als jonge gast speelde ik op het ouderlijk huis hier tegenover. Daarna bouwde vader voor mij, hier enkele huizen verder in de straat, de woning waar nu mijn kleinzoon Patrick speelt op mijn oude hokken. Later hebben we zelf naast de meubelwinkel gebouwd waar nu nog mijn duiven zitten, boven onder het dak en op het platform van het meubelmagazijn" vertelde André.

Van boerenzoon naar zwingelaar in het vlas tot meubelspecialist en in de loop der jaren over gans de aardbol gekende Stierenras van André Vanbruaene uit Lauwe.

Grootmeesters uit het verleden

Het was in het jaar 31 dat er bij zijn oom Jeroom een verdwaalde pieper (nestpender) binnenliep.

Graatmager en hoog op de poten. Niemand zag er iets in een onooglijk beestje.

In de vleugel stond een naam Deprez uit Etimpus gestempeld. Deprez was een schoonzoon van burgemeester Julien Commine uit Leers-Nord (oude soort Vandevelde uit Oudenburg), een der besten uit de provincie Hengouwen. Later zou André te weten komen dat deze doffer een zoon was van diens "Napoleon".

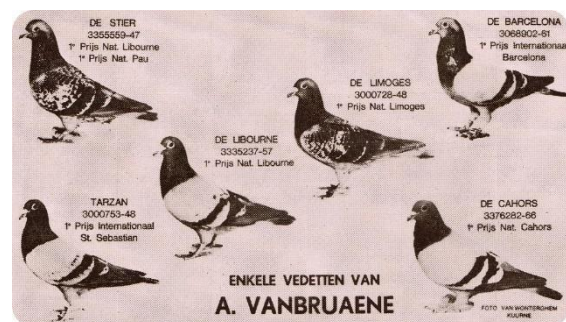
De blauwe, hij kreeg de naam "Schuwe", ging toen naar de jonge André en op de vluchten liet hij de concurrentie al snel zijn veel te lange staart zien. Er werd een koppel piepers uit gekweekt en deze vlogen beurteling aan de kop op de Vitesse vluchten.

"De Schuwe" zou de rode draad in de kolonie van André Vanbruaene gaan worden. Steeds werd er teruggekoppeld naar deze oude lijn.

Aan de "Schuwe" zit ook een leuke anekdote. André ging duiven inmanden en ontmoette in het betreffende lokaal ook de heer Julien Commine. "Hewel Vanbruaene, jonge liefhebber" zo sprak hij André aan. "Met welk ras roert gij hier de grote trom?". André durfde het bijna niet uit te spreken.

Hij zei: "Mijnheer Commine, gaat ge niet kwaad zijn". En hij vertelde hem de gebeurtenissen zoals ze hadden plaats gevonden. "Hebt Gij die duif?" vroeg Commine, "Hebt Gij dat op Uw kot? "Hoewel" zei hij "een betere soort om uit te kweken bestaat er niet. Dat is een zoon van mijnen

"Napoleon" met de allerbeste kweekduivin van Paul Lamote uit Moeskroen. Een betere duif kunt Ge niet hebben" zei Commine weer. "Da's het beste van wat er tegenwoordig vliegt. Kijk, Ge moogt dat houden, 't is in goede handen. Maar ge moet mij daaruit, als het eens past, een koppel jongen uit bezorgen". Helaas brak de tweede wereldoorlog uit en is Commine overleden. Zo had André jammer genoeg niet aan de wens van Commine kunnen voldoen.

De "Schuwe" werd gekoppeld aan de "Dulle Duivinne" van Remi Benoot uit Olsene en de "Oude Stier" van '32 zag het levenslicht. Een ongeëvenaarde duif, vloog eerste prijzen van Clermont tot Angoulême. Hij zou in het begin der dertiger jaren het stierentijdperk zou gaan inluiden. Hij kreeg die naam naar aanleiding van een prijskamp uit Creil welke te Lauwe werd vervlogen. De hoofdprijs was een vette stier in natura (ca. 600 kg). En het was de "Oude Stier", zoon van de "Schuwe" die de prijskamp, dus de vette stier won.

De "Oude Stier" gekoppeld tegen de "Mere", een duivin uit de "Kortenbek" x de "Fikke" (duivin uit een zoon van de "Oude Stier" x kleindochter "Schuwen"), gaven de fameuze "Jonge Stier" van 1947 welke naast vele koprijzen de 1^e Nat. Pau won (1.222 d) en 1^e Nat. Libourne won.

De "Oude Stier" gekoppeld tegen de "Molein duivin" werden de ouders van het "Trappelgat" van '38. Een topduif op de grote fond en eveneens een heel goede kweekduif.

Grootmeesters uit het verleden

Het "Trappelgat" gaf, gekoppeld tegen "Louisa" uit de "Bordeaux" (Molein) x "Dikke Late" (dochter van de "Schuwen"), de "Tarzan" van '48 een topper op alle afstanden.

In 1953 wist hij als enige duif op de dag van lossing haar hok wist te bereiken uit San Sebastian (950 km). Hij werd in volle duisternis na 22 uur in zijn nestbak aangetroffen. Hij won zowel regionaal, nationaal als internationaal (2.583 d) de 1^e prijs.

De "Louisa" (dus kleindochter "Schuwen") gekoppeld tegen de "Louis" (uit de "Oude Louis" Gebr. Cattrijsse) x "Moederke" (uit "Oude Stier") gaven de "Limoges" welke de 1^e Nat. Limoges wist te winnen.

De "Tarzan" gekoppeld tegen een dochter van de "Jonge Stier" gaven weer het "Blauwke" van '54 welk gekoppeld tegen de "Terrible Zwarte" (uit de "Oude Zwarten" van Daniel Labeeuw) x "Ballon Duivin" (dochter "Jonge Stier") ouders werden van de "Barcelona I" van 1961, welke de 1^e Nationaal en Internationaal Barcelona won in 1966. Zij zijn ook de ouders van de "Libourne" 1^e Nat. Libourne.

De "Barcelona I" gekoppeld tegen de "Sproete duivin" uit de 1^e Int. Barcelona van Deraedt-Van Grembergen werden de ouders van een nieuwe peiler van het ras Vanbruaene, n.l. "De Elektriëk" van 1967.

De "Elektriëk" werd gekoppeld tegen zijn halfzuster "De Witpen" van '67 (uit "Barcelona I" x "Schone Blauwe" – lijn Olympiade duif Amsterdam) gaven de "Late Elektriëk" van '75.

De "Late Elektriëk" kreeg als duivin het "Kardoesje" van '76 (dochter "Molenaar" x "Sproete duivin" = moeder "Elektriëk") en werden de ouders van de "Barcelona II" – 1^e Internationaal Barcelona 1984.

Een dochter van de "Jonge Stier" gaf met een doffer de "Dikken" (Willequet x Labeeuw) de 1^e Nat. Limoges twee-jaarsen in 1959

Een kleinzoon van de "Jonge Stier" gaf met de "Bijou Duivin" (Gebr. De Baere uit Nokere) de "Cahors" welke de 1e Nat. Cahors won.

En zo kunnen we verder blijven doorgaan met de vele kinderen en kleinkinderen uit deze wereldberoemde lijn van het "Stierenras" welke de naam van André Vanbruaene onsterfelijk maakten. Je kunt de rode lijn hier makkelijke terugvinden – Schuwen – Stier – Jonge Stier/Tarzan – Barcelona I – Elektriëk – Late Elektriëk – Barcelona II.

Kweken uit de nationale winnaars

In de loop van zijn succesvolle carrière heeft André vele goede duiven, asduiven en echte cracks gekweekt. Zij werden meestal geboren uit de lijn van zijn nationale winnaars. Na drie tot zes jaar succesvol gevlogen te hebben op de vluchten, verhuisden ze naar het kweekhok. In hun actieve vliegperiode kweekte André al een aantal jongen van zijn allerbeste vliegduiven en nationale winnaars door de eieren te verleggen en er laatjes van te kweken. Zo had hij al snel in gaten of ze al vroeg naar het kweekhok konden.

Grootmeesters uit het verleden

De kweekduivinnen werden gekozen uit de zusters en dochters van de extra vliegduiven zodat het geheel van het kweekhok een grote familie werd en soms op inteelt aangewezen was. Daarbij deed hij ook wel eens met de groten kampioenen van de duivensport aan samenkweek en werden de jongen onder elkaar verdeeld. Zo deed hij o.a. samenkweek met Daniel Labeeuw en Prof. Van Grembergen en zat er van beiden al voor de helft zijn eigen soort in.

Vanaf 1937 alleen nog weduwschap

In de beginperiode speelde André zowel met doffers als duivinnen op nest. In de jaren '36 – '37 begon hij met het leggen van een basis voor het spel op weduwschap. Na de start van het weduwschap werden de duivinnen alleen als jong gespeeld en vooral op de grote vluchten.

De weduwnaars werden steeds, afhankelijk van de weersomstandigheden rond half februari gekoppeld en bracht ieder koppel twee jongen groot. Daarna mochten ze nog een 10 tal dagen broeden en verhuisden de duivinnen naar de ren en mocht de doffers doorbroeden tot ze het nest verlieten. Zowel 's morgens als 's avonds kregen de weduwnaars een verplichte training met de vlag. Na de ochtendtraining werden de doffers in hun nestbak opgesloten en mochten na de avondtraining los op het hok. Voer en drinken kregen de weduwnaars in hun eigen nestbak. Tijdens de dag werd het hok afgeschermd om de rust op het hok te bevorderen.

Dit opsluiten maakte het makkelijker als er in de week duiven moesten worden ingemand. De thuisblijvers mochten trainen en de doffers welke op reis gingen kregen voor een vijftal minuten hun duivin en gingen de mand in. Tijdens het trainen van de weduwnaars bleef André ze steeds goed observeren. Als ze voor een tiental minuten wegtrokken en dan alleen en klapwiekend terugkwamen, wist André, dat het goed zat met de forme. Ook zag hij ze graag dat ze hun territorium (nestbak of rustplaats) verdedigden en heftig tekeer gingen.

En als hij ze in de hand nam dan zag hij graag een mooie roze kleur van het borstvlies zonder pelletjes. De pootjes schoon en mooi rood en warm aanvoelend.

Na het seizoen brachten de weduwnaars nog een koppel jongen groot.

Aan allerhande theorieën hield André zich niet op. Op zijn hokken was er b.v. in oogkleur zoveel verscheidenheid dat je er geen houvast aan had. Er zaten zowel rood- als witogers, kastanjebruine ogen en zijn "Jonge Stier" had zelfs haast zwarte ogen.

Wat hij wel graag zag dat de duiven een kleine pupil hadden en die bewegelijks was. In het oog lees ik de vitaliteit en slimheid, zegt André.

Graag zag hij een vleugel met een dikke voorarm en goed in de pluimen. Aan een vleugeltheorie hechte hij geen waarde, want zoveel echte cracks die hij in bezit had voldeden niet aan deze theorie. Mijn "Jonge Stier" spotte met al deze regels en werd vaak het twistpunt tussen de voor- en tegenstanders van de vleugeltheorie, aldus André.

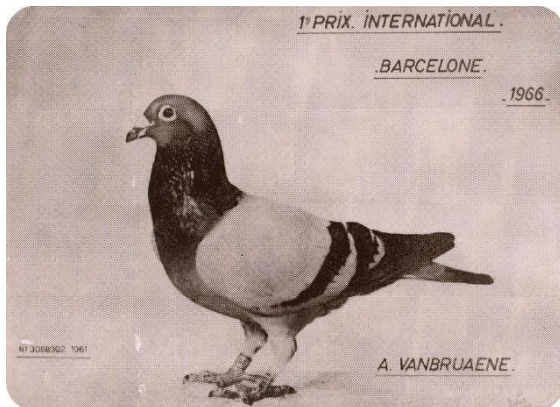
André Vanbruaene kocht alle afzonderlijke peulvruchten, granen en zaden bij de Gebr. De Baere in Nokere en maakte er zijn eigen mengelingen van. Zo kregen zijn kweekduiven en weduwnaars kregen een mengeling bestaande uit 30 % peulvruchten (Engelse- en groene erwten, duivenbonen en wicken/vitsen) en 60% granen (maïs, witte dari en tarwe) en 10% kleine witte zonnebloem.

Zuiveringsmengeling of dergelijk wordt er niet gegeven. De weduwnaars kregen steeds voldoende eten en André zorgde dat het potje vol bleef en hun goesting konden doen.

Grootmeesters uit het verleden

In de winterperiode als de duiven gescheiden zaten deed hij er voor 50% gerst onder.

Het verhaal rond André Vanbruaene zal zeker niet compleet zijn, verre van dat. Doch we hopen dat het zal aangeven welk vakmanschap de guitige André had om zoveel jaren aan de absolute top van de duivensport te mogen staan.

Voortzetting van het ras Vanbruaene.

André heeft steeds zelf voor de verzorging van de duiven ingestaan. Maar in de jaren tussen 1948 en 1956 had hij een fantastische hulp van zijn dochter Olga. Ze deed veel klussen op het hok, zoals kuisen en de duiven mee kloppen en als vader op reis was sprong Olga in de bres. Toen ze huwde ging haar gezin voor maar ze bleef de duivensport volgen en nu vliegt ze samen in tandem met zoon Pascal. Beide kleinzonen Patrick en Pascal waren in hun jeugd ook al betrokken bij de successen van grootvader André. Beiden hielpen grootvader ook heel vaak mee met de dagelijkse verzorging en uiteindelijk gingen beiden voor zichzelf vliegen en natuurlijk met duiven van opa.

Toen André in het begin der 90er jaren stopte met de actieve duivensport werden de duiven onder beide kleinzonen verdeeld. Beiden zouden tot heden de vruchten kunnen plukken van de stierenstam van peepee André.

Inmiddels is het al meer dan 107 jaar duivensport binnen de familie Vanbruaene en schittert de ster nog steeds even glansrijk. Het is een van de weinige duivenrassen, met hun ijzere gestel, hun mordant, vitaliteit en dominante verervingskracht, waar de tand des tijds blijkbaar geen vat op lijkt te krijgen. Op 8 maart 1999 nam de duivenwereld afscheid van de grote André Vanbruaene en hij zal ongetwijfeld als een legende van de duivensport voort blijven bestaan.

Maurice Delbar uit Ronse De Deken van de Belgische duivensport.

We gaan even terug in de tijd en wel naar het jaar 1899 toen er bij duivenmelker Oscar Delbar, in de Jan van Nassastraat in de Oost-Vlaamse gemeente Ronse, zoon Maurice werd geboren. Vanaf zijn 10^e levensjaar zat hij al tussen de duiven van vader Oscar en niemand kon bevroeden dat Maurice, welke in 1921 startte met de duiven, een begin zou maken aan het ontstaan van een der beroemdste zowel niet de beroemdste fondkolonies van de vorige eeuw. Als duivenliefhebber genoot hij bekendheid over de gehele wereld en werd hij beschouwd als de beste fondliefhebber aller tijden. En nu meer dan 100 jaar later geniet het ras Delbar nog steeds die bekendheid.

Piet de Weerd die in de gloriejaren van Maurice Delbar een vaste bezoeker was, omschrijft Maurice als een persoon welke andere liet praten. Hij behoorde tot de gelukkige mensen die vrienden konden maken en ze, zonder er veel moeite voor te hoeven doen, ook wisten te behouden. Hij was een rijzig man en oogde als een sportfiguur. Hij was: 'Gentleman like'. Zijn manier van optreden was natuurlijk en ongedwongen, sympathiek en correct. Hij liet een indruk achter van iemand die met mate van de goede gaven van het leven wist te genieten. 's Zomers was het een en al duiven terwijl hij in de winterdag zijn jachtgeweer uit de kast haalde om er mee op groot wild te gaan jagen samen met zijn vriend Hector Berlangée. Als men hem vroeg wat zijn 'gedacht' was over een bepaalde theorie, zoals de vleugeltheorie, dan kreeg men te horen: "De melkers worden zot gemaakt, 't is een echte ramp, zulle!". Zijn methode was die van de eenvoud.

Grootmeesters uit het verleden

De familie Delbar runde een familiebedrijfje in de Jan van Nassastraat, n.l. een garenververij waarvan de naam op de firmaplaat aan de muur stond aangegeven als "Tenturerie Du Soleil". Drie generaties hebben hier de zaken draaiende gehouden, vader Oscar, zoon Maurice en o.a. diens zoon Mick. Niet alleen in het zakendoen volgden ze elkaar op, maar ook in de duivensport en het was een roemrijke familie. Vader Oscar wist zich al te onderscheiden op de nationale vluchten in het begin van de 20^e eeuw. Zoon Maurice startte zijn duivenloopbaan in 1921 en na zijn overlijden in 1986 werd de kolonie verder gestuwd door zoon Mick, die thans als krasse midden 83er nog steeds actief is in de duivensport. Vanaf 1960 kreeg Maurice hulp van zijn zoon Mick. Hij hield zich in het begin hoofdzakelijk bezig met de verzorging van de jonge duiven.

De hokken waren ingericht boven het atelier en bestond uit drie vlieghokken. Op twee ervan waren de 24 oude weduwnaars ondergebracht. Op de derde afdeling zaten de 16 jaarlingen. Deze hokken waren het gehele jaar door droog en met veel lucht in de open ruimte van de zolder. Ze werden beschouwd als 'wonderhokken' waar de duiven zonder veel moeite super gezond op konden blijven.

Een rijk verleden.

Vader Oscar had in de jaren voor de eerste wereldoorlog een fondman, n.l. de "Blauwe Vier" op de hokken die in de gehele regio was gevreesd als hij boven Parijs werd ingezet. Hij werd in 1913, het laatste jaar voor de eerste wereldoorlog, ingezet op St. Vincent de Tyrosse te Brussel en won er met verve de 4^e

prijs nationaal. Wellicht had hij nog meer kunnen schitteren doch de oorlog gooide roet in het eten. In de oorlogsjaren werd er uit de duiven verder gekweekt. Zijn faam was ook de bezetters ook ter ore gekomen en op een kwade dag in 1918 stopte er een legerwagen voor de deur van de familie Delbar en alle duiven werden opgeladen en afgevoerd naar Duitsland. Er was niemand die erin geloofde er ooit nog een pluim van terug te zullen zien.

Vader en zoon Delbar gingen niet bij de pakken neerzitten en ze zouden kost wat kost ervoor zorgen dat ze hun goed terug zouden halen.

In november 1918, direct na de wapenstilstand togen ze naar de geallieerde bezettingstroepen in het Rheinland om op zoek te gaan naar hun duiven. Wonder boven wonder werden er zes duivinnen terug gevonden. Hiervan waren vijf dochters van de "Blauwe Vier".

Grootmeesters uit het verleden

Zo konden ze na de oorlog snel weer een herstart maken van een nieuwe kolonie met als basis de lijn van de "Blauwe Vier" In de loop van de jaren die volgden tot aan de tweede wereldoorlog werden en nog diverse duiven aangeschaft bij liefhebbers zoals (in niet chronologische volgorde van tijd):

* Duiven van de sterk vliegende liefhebber Moreels te Brussel van het soort van Franske de Loof uit Ledeberg. De duiven van De Loof waren zuivere De Ridders uit Dendermonde (Wegge de Herdt), van Paul Sion uit Tourcoing (Fr.) en Julien Commenie te Leers-Nord.

* Duiven van d'Hondt van Gravere bij Gent

* Een paar jaar later twee schitterende duivinnen van Oppens te Ronse, soort van Portois-Rasson en een van Valeer Portois uit Ronse (vader van Joseph Portois) zelf. Hier ging het om de "Prinses" dochter van diens "Bordeaux" (1^e Interprov.) en zus van de 2^e Bordeaux (Interprov.)

* Duiven van onafscheidbare vriend van Maurice, nl. Charles van der Espt.

* Verder Hector de Smet, Oscar de Vriendt en George Goossens uit Evere.

* Duivin "Klein Juweel" van '32 kwam van de Franse liefhebber Felix Outryve (Roubaix) welke een zuster was van diens St. Vincent ofwel de "Villa" (1e Internat. in 1938). Het was nog van het Delbar soort.

* Bij burgermeester Depreter uit Putte bij Mechelen kwamen duiven van diens Karel Wegge en Simon Frank (Hallaar) soort.

* Duivin "Goede Kweekster" van '33 kwam van Adelson Delouvroy te Ronse

* Gebroeders Danhaive uit Basècles (o.a. Bricoux, Horemans, De Smet)

In het begin werd er nogal veel gekruist en uit deze duiven had Maurice in 1928 vier duiven

waarvan hij twee kweekkoppels formeerde waar een hele serie kampioenen uit werden geboren.

Het waren:

* De geschelpte witpen doffer, **de "Witpen" B28-2204993**. Hij was van het oude ras en zuiver gehouden in het bloed. Een briljant vlieger met kopprijzen op alle afstanden. Op de fond werd hij niet ingezet. In de maatschappij Unique te Ronse vloog hij o.a. 1^e Dourdan, 2^e Ribercourt, 3^e Orleans, 4^e Quevy, 4^e Quevy, 4^e Cambrai, 4^e Angoulême, 5^e Vendome enz. en dit steeds tegen meer dan 1000 duiven. Hij was een broer van de beroemde "Jabot", "Witoog", "Witneus" enz. welke eveneens grote kampioenen waren. Hij werd vader en grootvader van een hele serie kampioenen.

* De "**Prinses**" **B25-2111418**, een licht geschelpte duivin van Valeer Portois uit Ronse. Zuster van zijn 2^e prijs Bordeaux en dochter van zijn 1^e prijs Bordeaux. Zij was een extra kweekster.

* Uit de "Witpen" van '28 x de "Prinses" van Portois werd een blauwe duiver geboren met ringno B28-4199357 geboren welke als naam de "**Goede Kweker**" mee kreeg. Hij zag de mand nooit maar werd een begenadigd kweker. Nooit gaf hij een jong dat slecht was.

* Geschelpte Witpen duivin B28-2523831 "**Depreter**" welke afkomstig was van burgermeester Depreter uit Putte.

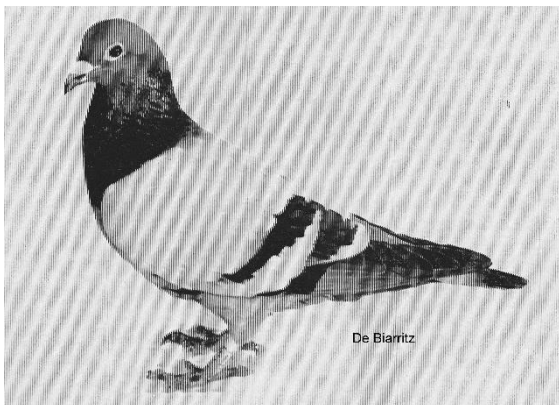
De "Goede Kweker" gekoppeld aan de "Depreter" duivin werden de ouders van een hele serie kampioenen waarvan de een nog beter was als de ander. Zij stuwden het hok Delbar naar een eenzame hoogte.

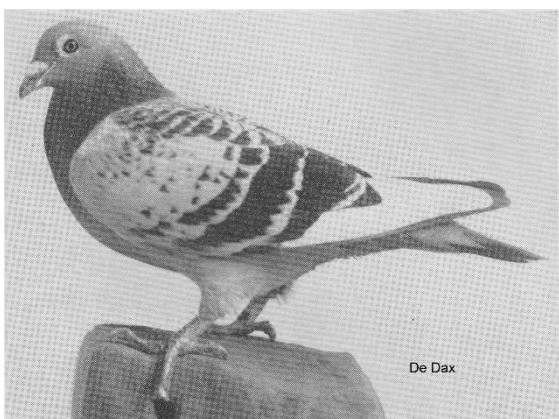
Grootmeesters uit het verleden

De beroemdste kinderen van dit koppel waren o.a.

* De blauwe doffer, de **"Kleine Blauwe"** B26-4199357 (was van '28) een buitengewoon vlieger en kweker. Onder Parijs vloog hij best maar op latere leeftijd behaald hij o.a. 2^e Bordeaux, 2^e Bordeaux, 5^e Bordeaux, 6^e Angoulême, 6^e Bordeaux (België – Holland 2456 d.) Slecht 6 duiven thuis de eerste dag, 13^e Dax, 42^e Angoulême, 106e Pau enz.

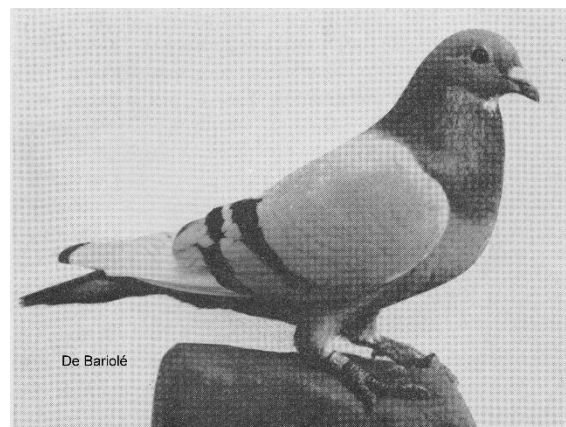
* De blauwe doffer, de **"Biarritz"** B30-4253761 wederom een briljant vlieger met o.a. 1e Biarritz, 7e Orléans, 7e Dax, 67e Dax, 71e Biarritz, 72e Tours, 378e Bordeaux etc. Voor de kweek was hij wellicht nog beter en werd vader en grootvader van diverse toppers in die tijd. Adolf Plisnier uit Waterloo, Hector Berlangée uit Aspelare en Charles Van der Espt te Oostende slaagden geweldig met kinderen uit de "Biarritz"

* De geschelpte witpen, de **"Dax"** B31-4244827 eveneens een begenadigd vlieger en kweker zowel onder als boven Parijs. Vloog o.a. 1e Nat. Narbonne, 2e St. Vincent (Dubb. Nat. 1e), 2e Dax, 4e Poitiers, 6e Dourdon, 14e Dax, 25e Biarritz, 37e Chateauroux, 40e Angoulême, 68e Dourdan, 66e Orléans etc.

Op de Olympiade in Keulen ('38) klasseerde hij zich als 2e achter de duif "Het Rêve" van Hector de Smet.

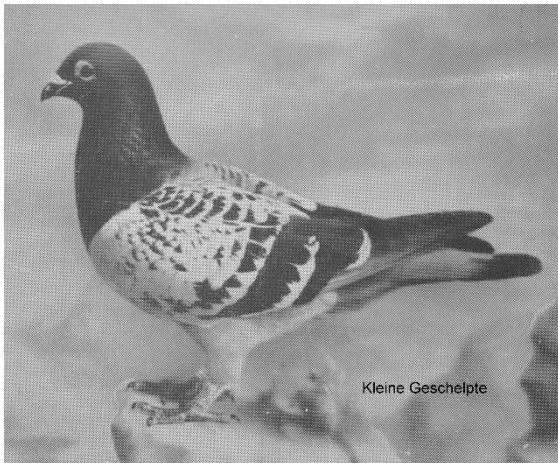
* De blauw bonte doffer, de **"Bariolé"** droeg een ring van '19 en was van '32 – B19-61035. Hij won o.a. 2e Nat. en Internat. Narbonne, 13e St. Vincent, 16e Bordeaux, 21e Angoulême, 21e St. Vincent, 31e St. Vincent, etc.

* De blauwe witpen doffer, de **"Barcelona"** B31-4244529 was vlg. Piet de Weerd een der mooiste vogels, puur van de kwaliteit, die er ooit bestaan hebben. Hij won o.a. 1^e Lourdes (14^e Nat. – 5^e Internat), 2^e Biarritz (24^e Nat.), 4^e Barcelona (106^e Nat.), 4^e Narbonne (4^e Nat.), 9^e Pau, 12^e St. Vincent (12^e Nat.), 30^e Bordeaux, 41^e St. Vincent etc.

Grootmeesters uit het verleden

* De licht geschelpte doffer en wel de primus inter pares van het hok Delbar, de **“Kleine Geschelpte”** of **“Kleine Lichte”** B32-4293562. Hij was een uitzonderlijk vlieger. Won o.a. 2^e en een 10^e Angoulême, 3^e Narbonne (16^e Nat.), 4^e Dax, 3^e Bordeaux, 5^e Biarritz, 10^e Chateauroux, 17^e Biarritz (9^e Nat.), 19^e Dax. En verder op diverse vluchten vanuit St. Vincent won hij een 3^e, 4^e, 10^e prijs. Als zesjarige won hij in 1938 de 2^e regionaal, 3^e Nationaal, en de 4^e Internationaal. Een jaar later, dus als 7 jarige won hij van dezelfde St. Vincent 1^e regionaal, 1^e Belgische Entente, 1^e Nationaal en 1^e Internationaal (2 uur en 10 vooruit).

Hij heeft voor zijn baas een fortuin gewonnen en mag als beste duif van het land worden beschouwd, aldus Maurice Delbar. Nadien heeft hij met diverse duivinnen heel goed kweek gegeven en zijn de kinderen ervan over de hele wereld verspreid. Hij is 17 jaar oud geworden en in 1950 bewoonden er tussen de 50 en 60 afstammelingen van de “Kleine Geschelpte” de hokken in Ronse.

En zusters van deze doffers waren uitstekende kweekduivinnen, zoals “Kleine Blauwe Duivin” en “Witpen”, beiden van '29 en de “Witvlek” van '32. Ook zij hebben hun steentje bijgedragen aan de geweldige opmars.

Naar de zware fond

Van 1924 tot 1931 behaalde Maurice steeds het kampioenschap in het Lokaal Unique te Ronse. Daarna begon hij aan het fond mee te spelen en in 1935 legden men hem al netjes beperkingen op en werd zo gedwongen zijn toevlucht te gaan nemen tot de regionale, provinciale en nationale concoursen. Dit werd een nieuwe en machtige impuls voor Maurice Delbar. En al snel zou blijken welk een macht en uithoudingsvermogen deze ongelofelijk sterke en ‘raszuivere’ Delbars bezaten en hoe groot hun fokwaarde was met het oog op versterking van andere fondrassen.

Maurice vloog op de grote vluchten met slecht 24 oude weduwnaars. Per vlucht mande hij max. 6 duiven in. Liever en vaker nog met minder. De jaarlingen werden enkel gespeeld tot vluchten van 600 km en daarna verder uitgroeien. Als jong werden ze heel voorzichtig opgeleerd. Zijn motto was, uit de besten kweken, op de jongen zuinig zijn en laten uitgroeien en als ze rijp waren de baan op. In de gloriejaren werden op de grote fond prestaties neergezet welke ieders verbeelding tarten en tot op heden onnavolgbaar zijn gebleven. Zo won hij in die jaren in een seizoen van 24 ingezette duiven op de nationale vluchten Biarritz, Narbonne en twee maal St. Vincent eventjes 24 nationale prijzen. Een wereldrecord.

Enkele memorabele uitslagen van het hok Delbar in de periode voor de tweede wereldoorlog.

1935 Dax Nationaal Entente Belge met vier duiven mee won hij 2-7-11 en 13 Angoulême Aalst interprovinciaal 1-2-3 en Delbar had er slechts 3 mee. Op de dag van lossing kwamen er slecht drie duiven door. 1937 vanuit Narbonne. Nationaal prijzen 1-2-4-5-9-18 en internationaal 1-2-4-6-16 en 65 en te weten dat er slecht 6 duiven werden ingezet. Hiermee verwerf hij onsterfelijke roem.

St. Vincent in 1938 met nationaal 1-3-5-13 en 14 en internationaal 2-4-12-31 en 32 met wederom 6 duiven mee.

Beide laatste vluchten werden vervlogen in lastige omstandigheden en kenden een aartsmoelijk verloop.

Grootmeesters uit het verleden

Op een dergelijke wijze wisten de Delbar duiven iedereen te overtuigen van hun macht en kracht.

Standaard type

De duiven van Maurice Delbar werden door Piet de Weerd als volgt beschreven en gekarakteriseerd. Het zijn prachtige standaard types met ogen als karbonkels, vol rijke kleur en tekening. Zo werd de "Dax" in 1938 als tweede geëvalueerd op de Duiven Olympiade in Keulen.

Ze munten uit in drie opzichten: - schitterende ogen, - 'nooit geziene' (zo perfect) kelen en berenkracht. Voor het overige zijn het eenvoudige vogels, rustig van aard, een beetje onbehouden, hoewel niet grof en met opvallend weinig neusvlees. Geen stroomlijn of voordelige vormen, maar krachtpaters tot en met.

Ogen en spieren, ziedaar het geheim van Maurice Delbar. Zijn duiven vliegen zuiver op hun bloedrijkdom en hun uithoudingsvermogen. Als zij vakkundig gevoerd zijn en goed uitgerust, komt er aan die macht geen einde. Het zijn locomotieven. Eenmaal in de lucht hangend moeten zij aan de karavaan trekken en sleuren.

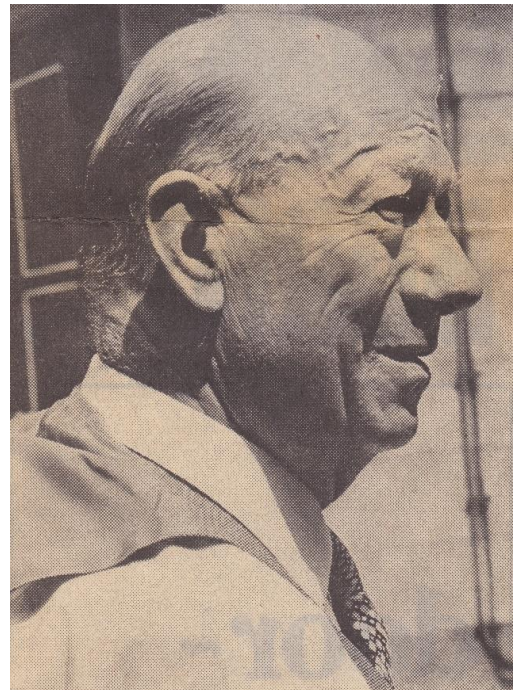
Hun spieren liggen in machtige bundels dwars op de kam, volkomen los, levend, taai en elastisch als Natuur Havea.

Tot zo ver Piet de Weerd.

Maurice Delbar vertelde zelf dat hij uitsluitend kweekte in bloedverwantschap. Niet gemakkelijk met vader en dochter of moeder en zoon, maar gerust met halfbroer maal halfzuster.

Kruising van de beste rassen gaf naar zijn ervaring geen 10 % goede nakomelingen, terwijl hij in bloedverwantschap zeker van 60% verzekerd was. Hij ruilde graag met vrienden welke het soort van hem bezaten. Sporadisch nam hij proeven met enkele jongen van een ander bekend ras met als doel te onderzoeken wat deze duiven waard waren. Als hij er al mee lukte werd ze direct teruggepaard aan zijn oude ras.

Maurice Delbar vertelde tevens dat de echte goede fondduiven zeldzaam zijn. Vooral deze die het gedurende vele jaren uithouden. Daarom mogen ze geen enkel gebrek hebben. Hij selecteerde zijn vlieg- en kweekduiven met strengheid. Prutsen aan de duiven werd er niet gedaan.

De geschiedenis gaat verder.

Eerder heeft U kunnen lezen over de opbouw en prestaties van de Delbar duiven voor de tweede wereldoorlog. Maar de geschiedenis van het hok Delbar gaat verder na de tweede wereldoorlog. Gelukkig bleef Maurice Delbar, zijn familie en zijn duiven tijdens de tweede wereldoorlog gespaard van alle ellende en kon er direct na de wereldoorlog begonnen worden met de wederopbouw.

Grootmeesters uit het verleden

De oude ingeteelde stam was er nog en zou de jaren die volgden laten zien dat ze weinig ingeboet hadden van hun kwaliteiten.

Maurice had drie principes waar hij steeds aan vast bleef houden. Deze principes waren: eenvoud – selectie en verzorging. Het is de basis van het hele duivenspel. Er zijn natuurlijk andere factoren die ook belangrijk kunnen zijn, maar welke niet of nauwelijks beïnvloedbaar zijn.

*Eenvoud. Dit wil zeggen dat Maurice het nooit té ver ging zoeken. Geen vergaring van allerlei rassen. Hij hield de basis smal en baseerde zich op enkele topduiven of rassen. Ook in de verzorging was hij heel eenvoudig. Granen werden afzonderlijk gevoerd en wekelijks thee in de fontein en in de winter knoflook erbij.

* Strenge selectie. Hierin ligt de basis van alles. Enkel het allerbeste mocht blijven en alle anderen werden onherroepelijk 'gekapt'. Hij zocht het steeds in het standaard type. Bij het in de hand nemen dient ze direct een evenwichtig gevoel te geven. De peervorm werd steeds nagestreefd. Geen <diepe> duiven en nooit twee witogen tegen elkaar. Tenslotte vond hij een zachte pluim ook belangrijk.

* De verzorging van de duiven dient steeds extra te zijn en dit van de eerste tot de laatste dag van het jaar. Geen enkel ogenblik werd er iets uit het oog verloren. De moderne duivensport vraagt de grootste inzet ook voor de liefhebber. Het is niet genoeg dat de duiven goed gezond zijn, de melker dient met alles rekening te houden zonder dat de aandacht verslapt.

Enkel hoogtepunten uit de periode na de tweede wereldoorlog waren o.a.

In 1947 werd hij kampioen van België op de fond en grote fond in Curegem-Centre.

In 1950 stond Maurice Delbar in het Officiële Kampioenschap van de Belgische Duivenliefhebbers Bond als 7^e geklasseerd (12 grote fondvluchten)

In 1965 Asduif grote fond met de B62-1022823 (1^e Angoulême, 1^e Perigueux en 3^e Pau)

In 1968 werd hij Nationaal fondkampioen

In 1969 won zijn "Musketier de 1^e Angoulême O.V.V.

In 1971 de 1^e Nat. La Souteraïne (6.280 d) met zomerjong op zitje.

In 1972 werd zijn "Kleine Blauwe" 1^e Provinciaal fondkampioen en 3^e Nat fondkampioen. Het was een kleinzoon van de "Ballon", welke weer een zoon was van de "Goede Blauwe" van 1947. (kleinzoon „Kleine Geschelpte“) Won in 1972: 7^e Nat. Brive, 25^e Nat. Cahors, 19^e Belgische Verbond Nat. en 39^e Nat. Tulle.

Anno 1988 stonden er 13 overwinningen op nationaal resp. internationaal vlak op naam van de duiven van Maurice Delbar op de vluchten St. Vincent (3x), Narbonne, Chateauroux, Angoulême (4 x), Vannes, Bordeaux, Perigueux, en La Souteraïne.

Grootmeesters uit het verleden

Zoon Mick "De Leeuw van Ronse"

Maurice was vader van drie zonen en allen waren al even geïnteresseerd in de duivensport van hun vader. Toen zoon Maurice, in de omgangstaal Mick genaamd, in 1955 zijn dienstplicht had vervuld werd zijn interesse voor de duiven van vader steeds meer om uiteindelijk in 1960 vader de helpende hand toe te steken. Voornamelijk hield hij zich bezig met het verzorgen van de jonge duiven en nam alle wijze lessen van vader ter harte. Een beter leermeester kan men zich eigenlijk niet bedenken. Samen vormden ze toen een tandem.

In december 1986 overleed de grote Maurice Delbar en stond zoon Mick voor het dilemma 'wat te doen'. Alle duiven publiekelijk verkopen of doorgaan met het erfgoed van vader?. Resoluut en met dezelfde ambitie als vader Maurice nam hij de fakkel over. En kwamen er geen duiven onder de hamer. Gedurende meer dan vijfendertig jaar had hij de hand van de meester aan het werk gezien en zo wilde hij op dezelfde wijze doorgaan. Eerst moest hij orde op zaken stellen en de hele kolonie onder de loep worden genomen. Vader Maurice had om sentimentele redenen geen afstand willen doen van de oudere crackduiven die hem zoveel sportvreugde hadden verschaft gedurende vele jaren. Voor

hem waren het de troetelkinderen van de kolonie en dagelijks liep hij langs de bakken om ze iets extra's te geven. In het voorjaar van 1987 begon Mick met de selectie van de ca. 200 aanwezige duiven en moesten er 60 a 70 het veld ruimen. Duiven waarvan gedacht werd dat er sleet op zat werden verwijderd. Verkocht werden ze niet, want wat niet goed genoeg voor hemzelf was ook niet goed voor een ander. De weduwnaarsploeg werd uitgedund tot 20 stuks en Mick moest proberen uit te blinken in bepaalde wedstrijden.

En het lukte hem wonderwel. Op het einde van 1987 kon hij zich Nationaal Marathon kampioen laten kronen. Voor deze nationale competitie kwamen de prijzen op de vluchten Montauban, Barcelona en Lourdes in aanmerking, behaald met de eerst-getekende. Slecht 14 van de 400 liefhebbers wisten drie prijzen te winnen. Op Montauban won hij de 110^e Nat. tegen 4.017 d. met zijn "Black Devil". Van Barcelona won de "Schone" de 207^e Nat. tegen 8.915 d. en op Lourdes werd het de 37^e van 2.758 d. wederom met "Black Devil". Het waren weer de duiven van deze machtige stam die zorgden voor dit huzarenstukje.

"Black Devil" BE81-4449197 mede winnaar van het Marathon Kampioenschap was een stayer van het oude soort en won van 1983 t/m 1986 o.a. : 7^e Nat. Montauban, 21^e Nat. Limoges, 29^e Nat. Brive, 38^e Nat. Bordeaux, 72^e Nat. Brive, 98^e Nat. Limoges, 112^e Nat. Brive en de 227^e Nat. Brive.

Grootmeesters uit het verleden

In 1987 won hij op Vierzon de 662^e Interprov. (7.823 d.), dan de 51^e Nat. Cahors (6.448 d.), 110^e Nat. Montauban (4.017 d.), 37^e Nat. Lourdes (2.758) en 100^e Nat. Perpignan (2.639 d.).

In 1988 vloog hij nog de 52^e Nat. Cahors (7.929 d.) en de 202^e Nat. Narbonne (6.732 d.)

Een stayer van formaat. Het werd een van de nieuwe hoekpeilers van de kolonie van Mick. Een zoon van "Black Devil" won in 1996 de 15^e Nationaal Barcelona en werd 3^e Gouden Vleugel in de Brugse Barcelona Club.

Momenteel woont Mick Delbar in Oeudeghien een dorpje even buiten Ronse en geniet er nog in het landelijke nog steeds van de duiven welke nog terug gaan naar de beroemde stamduiven van vader Maurice. Hij is inmiddels een krasse 83er en vol ambitie vliegt hij op zijn tuinhok met 20 oude weduwnaars en 12 jaarlingen. Daarbij 20 kweekkoppels en een 50 tal jonge duiven. In de loop van de jaren heeft hij enkele nieuwe duiven ingebracht. Deze kwamen van George Carteus uit Ronse, Marcel Vanden Abeele uit Ronse en Chris Hebberecht uit Evergem. De recentste blikvangers van Mick Delbar zijn o.a.

Zijn BE05-9008625 won de gouden vleugel met 4 maal Barcelona.

In 2007 werd hij 2^e Algemeen Kampioen en 6^e in het kampioenschap grote fond in de Belgische Verstandhouding. Samen met Marcel Vanden Abeele uit Ronse werd hij 2^e in het Zesdagen Kampioenschap.

In 2008 Asduif Grote Fond Derby Hainaut (Ca. 1500 leden) met zijn "Bernard" BE05-9008650 met o.a. de prijzen: 26^e Narbonne

(458 d.), 4^e Montauban (513 d.), 8^e Tarbes (339 d.)

Nationaal waren dit de prijzen 141^e (2215 d), 94^e (5438 d) en 164^e (4660 d).

Vooraf had hij op Creil de 22^e (526 d), Vierzon 26^e (241 d) en 654^e Nat. Brive (16.007 d.) gevlogen.

In de jaren 2010 en 2011 vloog hij nationaal nog de 567^e Brive (17.456 d.), 161^e Nat.

Montauban (7.203 d.), 30^e Nat. Narbonne (2.255 d.), 1062^e Nat. Montauban (6.654 d.),

20^e Nat. Tarbes (4.576 d.) en de 995^e Nat. Narbonne (6.330 d.) om in 2011 naar het

kweekhok te verhuizen. Hier weer een duif welke de oude stam duidelijk vertegenwoordigt.

In 2009, 1^e nationaal Brive Zone B en 18 prijzen van 20 ingezette duiven. Nat tegen 17.446 d. 50-567-804-881 etc.

Jarenlang had hij de wijze van kweken, methode van verzorgen en spelen van de duiven van vader Maurice bestudeerd en opgevolgd. Alles is nog steeds dezelfde gebleven zoals het vroeger thuis gebeurde. Kweken zoveel mogelijk binnen de familie (lijnenteelt) en sporadisch een kruising met vreemd bloed. Simpele verzorging met 4 mengelingen en enkele keren per week zelfgemaakte thee. Deze methode laat het toe dat ze op 6 en 7 jarige leeftijd nog steeds aan de kop van de nationale fondvluchten kunnen vliegen. Ze deden het vroeger zo en heden ten dage nog steeds.

Het ras Delbar heeft gezorgd dat er tot heden heeft gezorgd voor heel wat "koter", zoals Piet de Weerd de kweekwaarde van een ras bepaalde. Vandaag de dag is het ras nog steeds gewild en dat ondervind Mick jaarlijks. Soms is de vraag zo groot dat er van vliegen weinig terecht komt om de liefhebbers komende van heinde en verre niet teleur te stellen. Velen wisten de weg naar Ronse en Oeudeghien te vinden om iets te bemachtigen van dit machtige ras.

Een klein overzicht van liefhebbers welke in de loop van de vele jaren slaagden met de inbreng van de Delbar duiven.

Grootmeesters uit het verleden

*Hector Berlingée uit Aspelare die een onafscheidelijk vriend was van Maurice, kreeg er op het einde van de oorlog nog eens 24 jonge duiven. Hij mocht zijn keuze doen uit alle grote cracks. De moeder van zijn 1e Internationaal Barcelona 1949, de "Blauwe Berten" was een zuivere Delbar. Ook de vooroorlogse crack de "Kleine Blauwe" verbleef lange tijd in Aspelare. Een van de bekendste duiven van Berlingée was wel de "Oude Grijsze Delbar" van 1945. In de jaren '47 t/m 49 won hij o.a. een 2e, 2e en 5e Nat. Montauban.

*Piet de Weerd nam afstammelingen van de "Kleine Lichte" en "Kleine Blauwe" mee naar zijn kwekhokken op de Haagdijk in Breda en voorzag Jan Aarden van het beste hieruit. Het werden mede de stamduiven van het wereldberoemde Aarden ras en van hieruit vele anderen in alle werelddelen.

* Staf Dujardin uit Groede fietste al in de oorlogsjaren naar Ronse en haalde er van het beste en slaagde ermee als geen ander. Hij is nog steeds recordhouder van de meeste nationale overwinningen in Nederland.

*George Carteus werd na zijn huwelijk kastelein van een café op de markt in Ronse alwaar de plaatselijke duivenbond Unique zijn lokaal had. De legendarische Maurice Delbar hanteerde er de jaren de voorzittershamer. Vader Carteus had er in de naoorlogse jaren al een jong gekocht uit de wereldberoemde "Kleine Lichte". George kon er later nog een jong kopen uit de fameuze "Ballon" van Delbar en werd een excellent kweker.

*Günter Prange uit het Duitse Meppen had in 1964 een aanvlieger welke een van Maurice Delbar bleek te zijn. Hij mocht hem behouden en werd een van de hoeksteunen van zijn wonderkolonie. Later volgden er nog meer duiven van Delbar en zouden het hok Prange mede naar eenzame hoogte brengen.

*De overbekende "Meeuw" van Dr. Linssen uit Helmond welke via tandarts Vermeulen van Alfons Metsaars uit Rijen kwam, stamt van vaderskant uit een duivin welke een kleindochter was van de geschelpte witpen, de "Dax" van Maurice Delbar.

Enz. Enz.....

En zo zouden we na al het spitwerk nog een tijd je door kunnen gaan met het zoeken naar liefhebbers welke slaagden met de Delbar duiven. Dit zou echter te ver voeren. Wellicht zullen we hier en daar niet helemaal volledig zijn geweest doch het zal zeker de bekendheid en de waarde van het ras Delbar niet schaden.

Grootmeesters uit het verleden

Het wereldberoemde tandem Çois Huyskens en Jef Van Riel uit Ekeren- Donk

De reeks van beschrijvingen van liefhebbers uit het verleden bevatte tot nu toe liefhebbers die hun gloriejaren kenden in het begin van de vorige eeuw, in de periodes voor de eerste en tweede wereldoorlog. Nu zijn we voor de lezers gaan spitten naar gegevens over een van de meest succesvolle tandems tijdens de naoorlogse jaren. Hun hokken stonden in Ekeren-Donk en het tandem bestond uit François Huyskens (Frans, Çois of ook wel Sooi of Sus genoemd in de volksmond en door zijn vrienden) en Jef van Riel.

Direct na de twee de wereldoorlog sloegen ze de handen in elkaar en gingen ze aan de Kapelse Steenweg op den Donk een tandem vormen en binnen enkele jaren behoorden ze tot de top van het toenmalige bolwerk de Union van Antwerpen waar alle grootheden uit het verleden, zoals Havenith, Hermans, Horemans enz. de degens met elkaar kruisten. In hun korte periode van samenwerken, n.l. van 1945 tot 1956 legden ze zo'n meesterschap aan de dag dat ze wereldberoemdheid verwierven door hun ongelooflijke uitslagen van 100 tot 1000 km.

Ze speelden de Union aan "flarden" en zowel nationaal als internationaal werden de grootse successen behaald. In de periode tussen 1946 en 1956 waarin de ontbinding van het tandem plaats vond gevolgd door een totale verkoop in 1957, wonnen ze niet minder dan 1300 prijzen en 28 eerste kampioenschappen en behaalden de titel "Koning van de Union Antwerpen"
Wie waren nu beide liefhebbers.

Jef van Riel.

Jef van Riel wonende op den Donk, was van professie diamantslijper/handelaar en was geboren in 1899. Hij had de duivenmicrobe meegekregen van zijn vader Stan. Een leuke anekdote vertelde Jef later dat 'toen hij, kleine Jef, samen met een paar vriendjes duiven van pa van het nest namen en in de mand hadden gestopt om ze op te laten op ca. 1 km. Een der behendigste vriendjes zou ze dan loslaten en Jef zou ze thuis opwachten. Bij het lossen ontsnapten de meesten doch de beste duif raakte beklemd tussen de 'pollekens'. Ze wilden het duifje op de hand zetten en zo loslaten doch deze duif was nogal weerbarstig en het tweegevecht koste heel wat pluimen en het arme diertje moest het helaas met de dood bekopen, zo was hij in de strot geknepen.

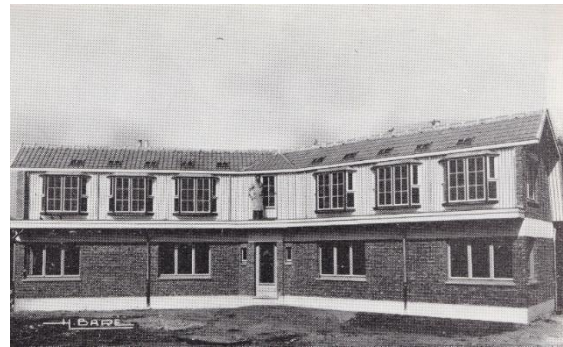

Grootmeesters uit het verleden

's Avonds laat was vader niet te genieten van hun daden en volgde er een flink rappel en flippen op het zitvlak. Met het experimenteren met vaders duiven was meteen een einde gekomen. Kenmerkend voor Jef van Riel was dat hij eigenlijk een zwijger was wiens tong lastig los te pellen was. In gezelschap van melkers kreeg men hem niet makkelijk aan de praat.

Mochten er b.v. duiven gekeurd worden en men vroeg hem naar zijn mening dan kreeg men er moeite uit "Als ge allemaal zegt dat het ne goeie is, zal het wel zó zijn". Toen men hem eens vroeg wat hij het belangrijkste vond in de liefhebberij "liefhebber, duiven of hokken" dan was zijn gevleugelde woord "Mijn besluit ? "Ik geef de melker tachtig percent Zet hem op een slecht hok met vodden van duiven..... zes maand later is zijn hok aangepast, volledig in regel..... een jaar later heeft hij de duiven zitten en speelt mee.... Pas dan op!.....". Hij was iemand met een groot observatie vermogen en als hij in de vroege ochtend de deur van het hok openschoof had hij het in een oogwenk gezien. "Die is in de regel, die is aan 't komen en bij die zal het nog wel aan paar dagen duren"

In 1921 nam hij de draad van vader over en ging met duiven spelen en zoals vader en de meeste liefhebbers uit die regio werd hij een Quiévrain-nist. Vluchten van amper 100 km. Hij toonde al snel zo'n groot meesterschap dat hij in 1936 werd uitgesloten in Mariaburg en Ekeren en gedwongen was zijn spel hoger op te kiezen. Zo trok hij ten strijde in de toen ter tijd bekende hogeschool van de duivensport, n.l. de "Union and Antwerpen".

Hier kon hij de strijd aanbinden met de besten van de provincie. Doch ook hier toonde hij binnen de kortste keren een zodanig meesterschap dat hij ook hier zijn beperking kreeg opgelegd. Dit ontstemde hem zodanig dat hij besloot om in de winter van 1937 op 1938 een zestigtal duiven te verkopen aan de Gebr. De Scheemaecker uit Schoten. Ook ging er een groot aantal duiven naar zijn vriend Çois Huyskens, wonende in Ekeren. Çois Huyskens had al eerder jonge duiven uit de beste kweekduiven gekocht van Jef van Riel. De rest ging naar de keuken en was Jef Van Riel van toen duivenmelker af. Doch de duivenmicrobe raakte hij niet kwijt en al snel ondervond hij dat het leven zonder de duiven voor een echte volbloed liefhebbers zoals hij was, niet voor te stellen was. Twee jaar later zag men hem terug bij zijn vriend Çois Huyskens. Hier zocht hij toen troost en verpozing en zou hij zou Huyskens met raad en daad bij gaan staan. In 1939 zou Jef Van Riel voor rekening van Çois een hele ronde jonge duiven gaan kopen bij de bekende liefhebber Frans Nuyens uit Mariaburg. In dat zelfde jaar al werd Çois Huyskens al bekroond met een serie prachtige uitslagen.

Grootmeesters uit het verleden

Helaas maakte de tweede oorlog een einde aan een schitterend begonnen en veelbelovende duivenmelkers loopbaan.

François Huyskens.

Çois Huyskens, verdiende zijn boterham op de kaaïen van de Antwerpse haven als ploegbaas in de Vemen of opslagplaatsen van goederen. Sinds 1929 beoefende hij de duivensport. Hij stond bekend als een mens met een opgeruimd en vriendelijk karakter en met een gezond stel hersenen. Hij kende de mensen maar liet zich niet in de luren leggen. Hij was toegankelijk en begrijpend.

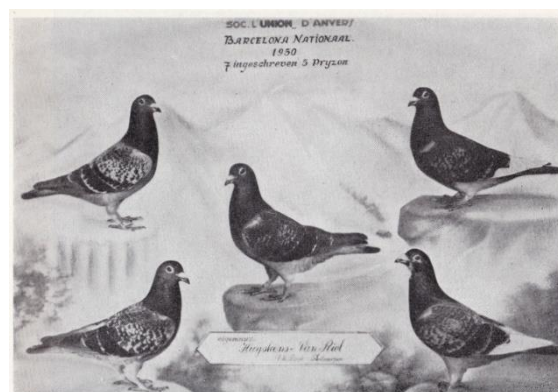
Helaas is er van hem maar weinig terug te vinden hoe hij in de liefhebberij terecht kwam, maar zoals gezegd was hij sinds de jaren '36 en later goed bevriend met Jef Van Riel en zaten er al van diens duiven vooraleer Van Riel besloten had te stoppen met de sport. Door de raad en daad van Jef en diens aankoop van de Nuyens duiven in 1939 kwam er schot in de prestaties van Huyskens. Doch de oorlog was de grote spelbreker aan een schitterend opkomende loopbaan.

Çois Huyskens wist tijdens de oorlog de beste duiven verborgen te behouden en na de lang verwachtte bevrijding zou hij samen met Jef Van Riel verder gaan in het tandem Huyskens-Van Riel.

De basis van de duiven zowel voor als na de tweede wereldoorlog.

Eens de bevrijding een feit komt Jef Van Riel terug bij Huyskens om weer over de duiven te klappen en al spoedig komen ze tot een akkoord om in de toekomst samen te gaan werden in het duivenspel onder de naam Huyskens – Van Riel. De oude hokken stonden nog in de hof bij Çois Huyskens. Later werd er een stuk grond gekocht in de buurt waarop een nieuw huis werd gebouwd voor Huyskens en in de tuin een duivenpaleis. Dit nieuwe duivenpaleis diende meteen als woning voor Van Riel. Men kon gaan bouwen aan een der roemrijkste duivenkolonies van naoorlogse jaren.

Eigenlijk is er nooit veel bekend geworden over de opbouw van hun duivenstam van Huyskens- van Riel doch geweten is dat het oude soort van Jef van Riel bestond uit duiven van Vincent Mariën uit Antwerpen en dit via Van Wetteren uit Antwerpen. Daarnaast duiven van Fierens uit Deurne, Henri Verwimp uit Ekeren (Oude Bleken), George de Jaegher uit Melden (Blauwe Grijssoog Duivin).

Grootmeesters uit het verleden

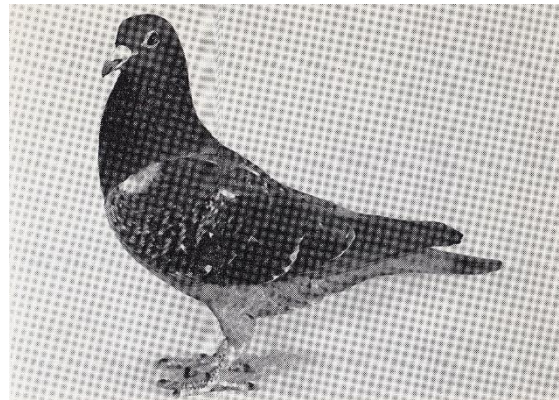
Later zijn hier de duiven bijgekomen van Frans Nuyens van Mariaburg.

Met voornoemde rassen vormde Jef van Riel voor de oorlog een stam duiven welke hem zoveel successen bracht dat hij haast overal werd uitgesloten of beperkingen kreeg opgelegd. Toen hij besloot te stoppen gingen er van deze duiven ook naar zijn vriend Çois Huyskens. Voor Çois Huyskens kocht Van Riel later ook nog eens duiven bij Frans Nuyens. Het oude ras bleef gedurende de oorlogsjaren goed bewaart en toen ze na de oorlog een tandem gingen vormen kon men eigenlijk verder gaan waar men voor de oorlog mee gedwongen was te stoppen.

Ook in de naoorlogse jaren blijven de Nuyens duiven de ruggengraat vormen van de kolonie. Alle kopvliegers van het hok hadden het bloed van het "Boerinneke" en de "Bange".

In de beginperiode van het tandem zaten er twee kweekkoppels welke inmiddels beroemd geworden waren. Het waren de "Oude Witzwinger" met zijn "Boerinneke" en haar broer de "Bange" met de "Kromme duivin". De "Oude Witzwinger" had Jef Van Riel meegebracht van Louis Michielsen uit Antwerpen. Hij was van 1936 en in zijn jaren een geducht kampioen. Hij was ongelooflijk sterk, een beer van kracht met een grote ietwat lompe vleugel eraan.

Het "Boerinneke" kwam van Frans Nuyens en was van '38 en was een klein rassig en oersterk karaktervogeltje. Een zwartkras met twee uit het oog springende eigenschappen. Een frame van ijzer en staal, bijna te dik voor zo'n kleine duif. Daarbij een gloeiend oranje geel oog in het kopje amper gezien. Het was een wringertje van jewelste.

Vroegere team Huijskens-van Riel, 'De 16.'

In 1946 is het verkocht aan Descheemaecker. Uit de "Oude Witzwinger" en het "Boerinneke" sproten o.a. de "Steek" met tientallen kopprijzen waaronder vier eerste prijzen in de "Union". Hij is weer vader van de "Zestien" welke 50 prijzen vloog van Quiévrain tot Barcelona (12e Intern. 3300 d.) Zijn broer de "Bliksem" won zeven eerste prijzen. En vele andere kampioenen. Het wonderkoppel twee bestaande uit de "Bange" van '39 (broer van het "Boerinneke") met de "Kromme Duivin" van '45 dochter van de "Grote Boer" van '39 (zoon van het "Boerinneke"), sproten o.a. de beroemde "Late Bange" welke als jaarling al een 3^e won van Angoulême. Verder kopprijzen tot Pau (10^e tegen 1096d) en de "Grote Lichte" eveneens een topduif met veel prijzen op de midfond en o.a. een 5^e Intern. Libourne (2431 d). Hij was de lieveling van Frans Huyskens. "Als hij op zijn rug kwam zitten was het gebakken en kon je er je beurs op zetten". En verder nog een veel van topduiven. Het verhaal van de aangekochte duiven van Jos van de Bosch uit Berlaar werd door Huyskens en Van Riel vaak met een mistige sluier omhuld doch soms ook bevestigd. Het verhaal verteld dat zowel Van Riel als Van den Bosch, beiden diamanthandelaren waren en elkaar dagelijks ontmoetten in "De Club", de diamantbeurs in Antwerpen. Naast het zakelijke was er ook het vertier in een van de lokale cafés waar de kaarten op tafel kwamen. Van den Bosch en Van Riel deelden vaak dezelfde kaarttafel en dan kwamen er ook wel gesprekken aan de orde over de duiven.

Grootmeesters uit het verleden

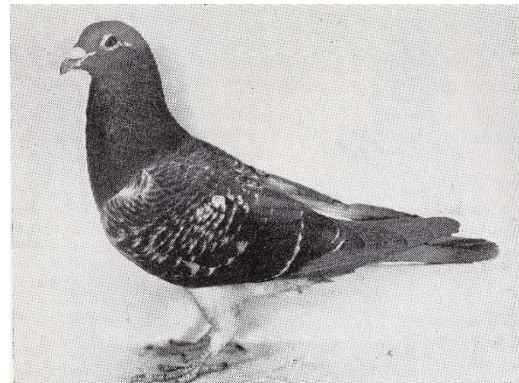
Van Riel, die nogal onder de indruk was van de resultaten van Van den Bosch, vroeg hem of er geen mogelijkheid bestond om een gehele ronde jonge duiven te kunnen kopen van de Berlaarse kampioenenkolonie. Dat was akkoord, maar de prijs was nogal aanzienlijk. René Stijnen, een goede vriend van Van Riel had er lucht van gekregen en stelde hem voor om de helft van de ronde jonge te kopen. Stijnen was eigenaar van een papierfabriek en rijk genoeg om mee te financieren. Ze zouden dan elk om de beurt een jong kiezen bij Van den Bosch tot de ronde verdeeld was. Jef Van Riel was niet van den domme en ging de dag voor hun afspraak al naar Berlaar toe en keurde er alle jongen. Dewelke hem bekoorden smeerde hij in met stront in de hoop dat René Stijnen deze zou laten zitten en de dag erna de voorkeur zou geven aan de propere jongen. En inderdaad Stijnen koos voor de propere jongen en Van Riel zei dan laconiek wel genoeg te nemen met de met de vuile jongen. Na afloop had hij wel zijn manden vol met hetgeen hij wilde. Ondanks deze anekdote was de kwaliteit van de van den Bosch duiven zo uitstekend dat zowel René Stijnen als Huyskens - Van Riel er beiden geweldig mee slaagden.

32. Het „Zotteke” van Huyskens—Van Riel te Ekeren-Donk

In '46 werd er uit twee duiven van Jos Van den Bosch het wereldberoemde “Zotteke” B46-6245094 geboren. Toen het voor de eerste keer de eerste gewonnen had in de Union was er belangstelling voor hem in het Antwerps Koffiehuis. Vijf grote brieven wilde een kampioen er voor op tafel leggen. “Dan is hij voor U” had Jef van Riel een beetje

onnadenkend losgelaten. “Kom het morgen maar halen”. Toen deze kampioen een dag later het “Zotteke” kwam bezien was hij erg ontgoocheld dat hij het liet zitten. Veertien dagen later vloog het weer de eerste in de Union van Orléans met zwaar weer en NO wind. Nu was de Kampioen bereid er tienduizend voor neer te tellen. Doch het “Zotteke” bleef op de hokken in Ekeren-Donk en zou er een prachtig palmares bijenvliegen. Het vloog van 1946 tot 1949: 47 prijzen waaronder 7 eerste prijzen, o.a. 1e Libourne Prov. 458 d. en 3e Nat. 2331 d., 1e Nat. St. Vincent Indépendente Luik, 1e Orléans Union etc.

34. De kweekdoffer „Steek” van Huyskens—Van Riel te Ekeren-Donk (vier eersten in de Antwerpse „Union”)

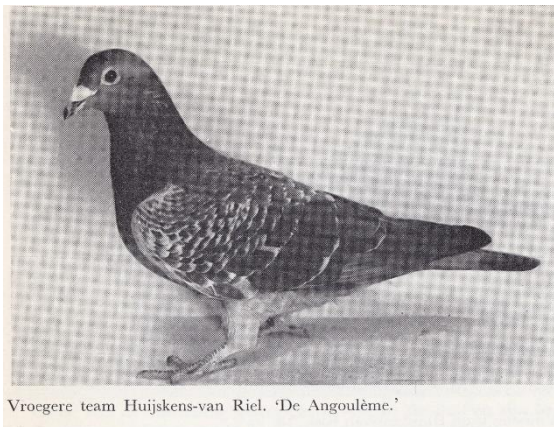
Karakteristiek voor de Huyskens – Van Riel duiven was dat ze:

- over het algemeen geschelpt van kleur waren sommigen met witte pluimen in de vleugel en een enkele bariolé (bont),
- lichaamsbouw van middelbare grootte,
- goede verhouding lichaam en vleugel en een stevige achtervleugel waar je niet doorheen pakt,
- bijna zonder uitzondering fluweelzachte pluim,
- ogen merendeels donkergeelbruin met kleine pupillen en duidelijk aftekening van de bloedvaten in de iris,
- de spieren zijn dik en soepel zonder dat de duif zwaar en rond is, de macht die de vleugel beweegt was voor hen de beslissende factor
- de keel van de duiven diende perfect te zijn anders werden ze snel geruimd,
- als model zagen ze het liefst een ietwat diepere duif (min of meer de V – vorm)

Grootmeesters uit het verleden

Ze zijn er van overtuigd dat temperament, kracht, soepelheid en uithoudingsvermogen de grote beslissende factoren zijn. Intelligentie en uithoudingsvermogen werden getest door de mand. In de hand waren het echte persoonlijkheden en echte wringers. Dit liet hen toe om op alle fronten en vooral bij zwaar weer steenvroeg te vliegen tot Barcelona toe. Çois Huyskens en Jef van Riel hielden hun stam vrij zuiver en waren niet bang voor nauwe inteelt. Onder bepaalde omstandigheden kon men niet anders. De moeilijkste taak voor beiden was om het bijbrengen van gelijkwaardig kruisingsmateriaal. Ze vonden het geen kunst om in een kruising goede jongen te kweken uit hun topduiven, doch veelal gaven deze gekruisten minderwaardige nakomelingen. Ze deden aan beperkte compensatie "wat bij de ene duif ontbreekt wordt bij de koppelgenoot in aanvulling gezocht". Zij letten zeer scherp op de bijzondere begaafdheden van bepaalde duiven zoals b.v. het vliegen bij hard weder. Het keuren was niet aan hen. Ze deden proefparingen en de mand zou uitsluitend geven en het eindoordeel uitspreken.

Vroegere team Huijskens-van Riel. 'De Angoulême.'

Ze bepaalden voor het seizoen hun doelstellingen en stelden hun programma af op het behalen ervan. Tenslotte waren het ook hun duiven welke van een hoge kwaliteit waren. In de naoorlogse periode was de spelmethode van het weduwschap nog vrij nieuw, doch Çois en Jef perfectioneerden het systeem en wisten de duiven perfect gezond te houden.

De doffers zaten vrij op het hok en kregen hun eten op de vloer en dronken uit een gemeenschappelijke drinkpan. 's Morgens en 's avonds kregen de duiven een training van min 30 minuten en alles zonder vlag o.d. Kort voor de inkorving werden ze op enkele honderd meters gelapt en vonden hun duivin in de nestbak.

Totale verkoop

In 1956 gaf Jef van Riel te kennen dat hij het punt bereikt waarop hij verzadigd was en er werd besloten om het tandem op te heffen in goede verstandhouding. Van Riel wilde zelfstandig verder gaan. Hij nam hokken en duiven over doch kort erna besloot hij te stoppen. Alle duiven, zijn de 285 stuks, werden in twee publieke verkopen op 15 januari 1957 te Brussel en 20 januari te Antwerpen gebracht. Het werd de meest beroemde veiling ooit.

Grootmeesters uit het verleden

Leopold (Pol) Bostijn uit Moorslede België.

Het einde van het jaar staat weer voor de deur en hopelijk kunnen we ondanks de coronapandemie met z'n allen weer een sfeervolle en gezellige kerst en jaarwisseling gaan vieren met familie en vrienden. En voor het opvullen van de stille uurtjes rondom de feestdagen zijn we voor onze lezers zijn we weer eens in het verleden van de duivensport gaan pluizen om er een verhaal van een legendarische vedette te kunnen gaan schrijven. Hierbij viel de keuze op Leopold ofwel Pol Bostijn uit de West-Vlaamse gemeente Moorslede. Grote internationale bekendheid verwierf hij door zijn fenomenale prestaties op de grote fondvluchten, zowel voor als na de tweede wereldoorlog. Vijftien nationale overwinningen wist hij in zijn loopbaan te behalen. En wie heeft er nooit in de boeken of duivenbladen kunnen lezen over zijn gedenkwaardige uitslag in op nationaal Pau in 1950. Hij mande toen 6 duiven in en won 1-2-3-4-34 en 110 en dit deed de hele wereld versteld staan. Verder in het verhaal geven we een kort overzicht van zijn topprestaties.

Pol tijdens keuring "Benoni"

Een harde leerschool

Pol Bostijn stond bekend om zijn grote affiniteit tot de natuur. Dit was zijn leermeester. Mede dankzij de kennis van de natuur werd hij een der groten die mede de faam van de Belgische reisduif over de wereld heeft gemaakt. Zelf was hij ook een echte natuurbonk en heel vaak relateerde hij zaken uit de natuur met het houden van dieren zoals de duiven. Zijn jeugd ging niet over rozen. Geboren in 1909 in Moorslede en amper 5 jaar oud werd hij geconfronteerd met het uitbreken van de oorlog in 1914. Het gezin Bostijn vluchtte zoals velen zouden doen, naar Frankrijk.

Hier vonden ze onderdak op een boerderij en moesten ze meehelpen op de boerderij om kost en inwoning te verdienen. De nog jonge Pol werd aangesteld als beheerder van de koeien op de boerderij. Een hele klus voor een broekventje en daarbij moest hij ook soms runderen naar het slachthuis brengen in Parijs en dit betekende toen ter tijd dat men enkele dagen onderweg was. En hoorden er zelfs overnachtingen bij aan de rand van een bos of weiland.

Grootmeesters uit het verleden

Er waren toen nog geen hulpmiddelen zoals nu en werd de weg te voet, per trein en in de veewagen afgelegd. Voor een jongeling als Pol zeker geen sinecure en deze harde leerschool vormde hem zoals hij bekend stond. Een school heeft hij nooit kunnen volgen. Hij was een man van weinig woorden en had meer op met de natuur en dieren dan met de mensen. Zijn karakteristieke houding was soms achteloos ergens tegenaanleunen met een 'bels sjekkie' tussen zijn lippen. Zijn vrienden leerde hij graag de kneepjes van het vak maar iemand die met schone schijn kwam lag er seffens weer snel uit. Hij voelde snel aan met wie hij te doen had. Hij was recht voor de raap maar een ruwe bolster rond een blanke pit. Als je bij hem in de smaak viel dan liet hij zijn gevoelige kant zien en was niets hem te veel.

Inmiddels was hij weer naar Moorslede teruggekeerd en toen hij 23 jaar oud was trouwde met Julia Rosseel. In die tijd noemden de Engelsen de rivier de Leie de "Golden River" vanwege de vele tonnen vlas die er 'geroot' werden. En dat "rotten" betekent eigenlijk "rotten". Het vlas werd in de Leie gestapeld tot de bast wegteerde en de vlasvezel makkelijker vrijkwam. Na een hele serie bewerkingen zoals 'boten', 'repelen', 'rotten', 'brakelen', 'zwingelen' en 'hekelen' werden er vezels gesponnen en verwerkt tot het kostbare lijnwaad. Van beroep werd Pol Bostijn een handelaar in het vlas en in die tijd kende de vlasnijverheid gouden jaren. Van vlasboeren kocht hij het vlas en vervoerde het naar de vlasbewerkingsindustrie.

Een start met twee kweekkoppels

Bostijn was van huis uit geen duivenliefhebber maar had een grote de liefde voor de dieren. Op de vlasmarkt en ook erna bij een pint in het café ontmoette hij er duivenliefhebbers en hun verhalen boeiden hem zo zeer dat hij duiven zou gaan houden. In het jaar dat hij trouwde werd hij dan ook duivenmelker en in de hangar van het vlas bouwde hij zijn duivenhokken. Hij zat liever bij zijn duiven dan dat hij zijn handen uit de mouwen stak om te werken. Voor de duiven was hem niets te veel. Zijn loopbaan begon met samen zetten van twee kweekkoppels en zij bestonden uit: * **"De Kleine"** welke van 1932 was en een beroemde Asduif op het hok van Adiel Talpe uit Dadizele. Hij vloog nooit verder dan 275 km en won veel koprijzen en daarbij een aanzienlijk aantal eerste prijzen. Hij werd gekweekt uit een doffer van Vincent Mariën en een duivin van Juliën Mathijs uit Vichte (Mariën x Vandevelde).

Grootmeesters uit het verleden

* **“De Wittentik”** een doffer van 1930 en hij kwam via Michel Moermans uit Roeselare. Deze had bij een zekere Hippolyte van Camp uit Roeselare een duiver ten geschenke gekregen. De vader was een doffer van Mariën en de moeder een duivin van Leopold Lamote uit Moeskroen (Vandevelde uit Oudenburg-Comminne)

* **“Wittekele”** van 1930 een duivin welke eveneens bij Adiel Talpe was aangekocht en was een dochter van de “Bordeaux” 1ste Bordeaux te Gent. Hierin zat het soort van Gustje Verstraete uit Balgerhoek. De moeder van het “Wittetikje” was de goede “Angoulême duivin” van Alfons de Coninck uit Wevelgem.

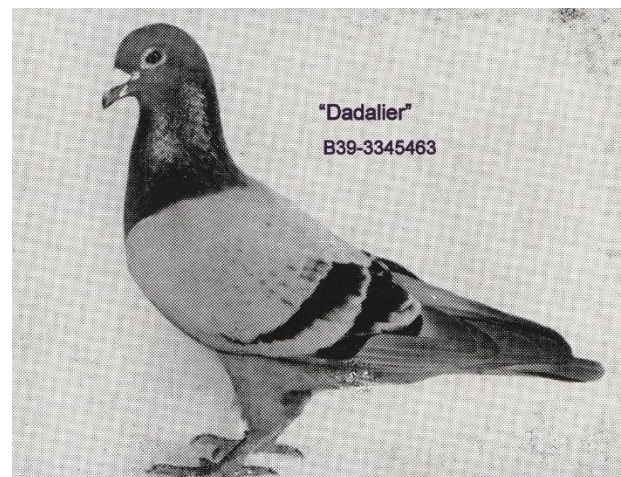
* **“Blauwe Duivin”** van 1932 welke ook was aangekocht bij Adiel Talpe en was een dochter van de “Plouvier”. Plouvier was een groot kampioen uit Moeskroen. Het was overwegend het ras van Vanderveld-Comminie-Mariën.

Met deze duiven en de goede raad die hij meekreeg van zijn vrienden kon Bostijn zich al vrij snel vestigen tussen de betere liefhebbers. Amper vier jaar was hij duivenmelker toen hij mede aan de wieg stond van de in 1936 opgerichte “De West-Vlaamse Vereniging”.

Aloïs Stichelbout.

Als Pol na de marktijd graag een pot bier pakte in het plaatselijke café zaten er ook handelaren alias duivensjarels zoals Aloïs Stichelbout, Daniel Labeeuw, Rudolf Verhoeve, Marcel Derumeaux (zoon van Alfons). En dan hadden ze het niet alleen over hun vak als vlashandelaar maar uiteraard ook over de duiven. Bij dit groepje behoorde ook de eerder vernoemde Adiel Talpe.

Hij was geen vlashandelaar maar tabakshandelaar in Dadizele en het is bij hem waar Bostijn zijn eerste duiven haalde waarmee hij zijn twee eerste kweekkoppels zou vormen en er meteen succes mee had. En vooral met de duiven van Talpe bleef Pol Bostijn successen behalen tot in 1950. Weliswaar had hij door de jaren heen deze Talpe duiven gekruist met andere West-Vlaamse fondrassen. Eerst speelde hij op de korte vluchten maar dat hield hij al gauw voor gezien. Hij zou een fondspeler worden want dit lag meer in zijn aard. Hij maakte een kruising van zijn duiven met duiven van Michel Moermans uit Beveren-Roeselare en kweekte hij een van zijn bekendste duiven uit, n.l.

“De Daladier” (B39-3345463). Vader was de “Eeuwige Tweede” welke uit de eerder vernoemde “Kleine “(Talpe) x “Plouvier duivin” kwam. Moeder was uit een doffer van Moermans x een duivin van Talpe (Verstrate x Deceuninck) en was een zuster van Bostijn fameuze Bordeaux vliegers. De “Daladier” zou zich ontpoppen al een kweker van wereldformaat. Zoals gezegd troffen de vlashandelaren alias duivenmelkers elkaar in het café nadat de vlasmarkt was beëindigd.

Grootmeesters uit het verleden

Zo leerde hij in het begin der dertiger jaren ook Aloïs Stichelbout uit Lauwe kennen. Ze werden goede vrienden en deze vriendschap leidde ertoe dat er ook duiven van Stichelbout naar Moorslede kwamen. En natuurlijk gingen er nadien ook duiven van Bostijn naar Stichelbout. En het waren zeker niet de minste welke duiven van Stichelbout kwamen. Een zoon uit de "Bleke" x "Het Oud Zwart" (zijn eigen moeder) gaf de "Jonge Bleke" van Bostijn. Het was een oorlogsduif en heeft nooit uitgevlogen en verhuisde naar het kweekhok. Volgens Pol een duif welke flauw was, smal in de schouder, een povere pluim en eigenlijk al versleten voor zijn tijd. Op het kweekhok bewees hij echter zijn waarde. Bostijn koppelde deze "Jonge Bleke" met diverse duivinnen van het Talpe soort of met gekruiste Talpes. Hieruit sproten diverse kampioenen zoals de "Bolle" van '44 (moeder is een dochter van de "Daladier") met o.a. 3de Nat Pau in 1950, 3de Nat. Libourne, 4de Prov. Barcelona, 8ste Nat. St. Vincent enz. en zijn halfbroer de "Kleine" welke in 1950 de 2de Nat. Pau vloog. Bostijn was al heel snel ervan overtuigd dat de Stichelbouts kostbare kweekduiven waren. Later kwamen er ook Stichelbout duiven via Michel Descamp-Verhasten en Daniel Labeeuw.

De Gebroeders Oscar en Gerard Cattrijsse

Pol Bostijn onderhield met Aloïs Stichelbout een goede vriendschap. Daarnaast was Pol een even grote vriend van Oscar en Gerard Cattrijsse uit Moere. Er werd met de broers aan samenkweek gedaan en beiden werden er duidelijk beter door. Zo koppelde Pol in 1947 zijn "Daladier" met een zuster van de wereldberoemde "45" van de Gebr. Cattrijsse.

Hieruit sproten o.a. de "Oscar" een fantastische fondvlieger en zijn nestzuster "Zus Oscar" een geweldige kweekduivin. Een tweede kruising werd gedaan met een zoon van de "Daladier" met weer een zuster van de "45" van Cattrijsse. Voor beiden één ei en hieruit kwam bij de Gebroeders Cattrijsse de fameuze "Kweekduivin" welke met de "Oud Zwartje" de ouders werden van o.a. de wereldberoemde "87" en de "Witterug". Een volgende kruising kwam tot stand in 1951 toen de Cattrijsses hun "Pol", gekweekt uit de "De Dulle Blauwe" (Bostijn (Stichelbout) met een 4de nat Pau)), aan een zus van de "45" koppelden en zij werden de ouders van de "Blauwen Tik Barcelona" en de "Oude Bismarck" enz. bij de gebr. Cattrijsse. Door een samenloop van omstandigheden zouden de Cattrijsse duiven niet hun echte waarde kunnen bewijzen in Moorslede.

Werelduitslag nationaal Pau 1950.

De uitslag welke Pol Bostijn in 1950 op nationaal Pau neerzetten ging als een gouden uitslag de boeken in over de duivensport. Pol nam deel met 6 duiven welke in bloedvorm verkeerden. Dit waren de "Zieke", de "Bolle", de "Blauwe", de "Sjarel", de "Kleine" en nog een nieuweling die aan zijn proefstuk toe was. De volgende ochtend rond half acht viel de "Sjarel", een halve Vander Espt, dan twintig minuten later de "Kleine" gevolgd door de "Bolle" die tien minuten later aankwam. Beide zijn zonen van de "Jonge Bleke" van Aloïs Stichelbout. Een kwartier later was de "Dulle Blauwen" ook present. Samen zorgden zij voor een uitslag welke nooit geëvenaard werd.... 1-2-3-4 Nationaal Pau. De "Zieke" een blauw gehamerde van het soort van Tremmery, welke dat jaar al een 8ste Nationaal St. Vincent had gewonnen was nog niet thuis.

Grootmeesters uit het verleden

Een uur later kwam hij aan met een schotwond en zonder staart. Hij won de 34ste Nationaal. De nieuweling won tenslotte de 110de Nationaal.

Verlies van huis, haard en duiven

België is altijd een draaischijf voor de internationale handel in vlas en vlasvezels geweest. De geschiedenis gaat terug tot in de 14de eeuw. De vlashandelsindustrie aan de Leie groeide door de jaren heen van een neventeelt tot voorname exportindustrie. Vanaf de 19de eeuw is Kortrijk het onbetwiste mekka van het vlas. De vlashandel bracht Bostijn gouden jaren, maar helaas ook magere jaren. In de jaren 50 ondervond Pol diverse tegenslagen waaronder een ernstig ongeval, waardoor hij genoodzaakt was op krukken te lopen. Daarnaast zat "De commerce seffens zat op zijn gat...". Zoals Pol het samenvatte voor zijn vrienden. Bostijn vertelde niet zo graag over die tweede zwarte periode in zijn leven. Eigenlijk betekende dit voor hem dat hij als vlashandelaar in die periode failliet ging. Hij moest zijn villa op de Breulstraat verkopen, welke hij in de gouden jaren had kunnen bouwen. Niet alleen zijn villa doch ook zijn duiven was hij verplicht te verkopen. Al de duiven werden toen zonder uitzondering verkocht aan zijn goede vriend Noël De Scheemaecker voor het kweekstation. Op aandringen van Pol mocht hij zes laatjes behouden. Gedurende lange tijd mocht hij er zelfs niet aan denken met het duivenspel te herbeginnen. Dat viel hem zwaar tegen want de duiven waren alles voor hem. Door het ernstige ongeval werd hem ook elke illusie ontnomen om ooit nog aan duivenprijkskampen te kunnen deelnemen. Maar met de wilskracht die hij bezat kon hij het opbrengen om heel veel te oefenen met zijn benen en het zou hem ook uiteindelijk lukken om weer te lopen.

Met dezelfde wilskracht waarmee hij zijn ongeluk weer te boven zo zou hij ook later in de duivensport terug keren. Mede met de zes laatjes, welke Noël De Scheemaecker hem liet behouden, hebben het hem mogelijk gemaakt om opnieuw in de duivensport de top te bereiken. Inmiddels was in de hangaar aan de Sparrestraat werd een noodwoning gebouwd.

Doch eigenlijk niet geschikt om in te wonen. Het was er altijd koud en nat en zelfs drassig. Later bouwde hij nog een geriefelijke en luchtige veranda voor de woning en was het al een stuk leefbaarder. Daar zouden Pol en Julia hun verdere leven slijten.

Een nieuwe start

Pol Bostijn had zijn duiven wel verkocht, maar er bleef voldoende motivatie, kennis en relaties over om toch weer terug te keren in de duivensport. Mede door zijn ongeval had het wel een tijd geduurd voor hij de draad weer echt oppakte. In de hangaar werd een duivenkweekstal gemaakt waar in het begin de zes laatjes huisden. En later trachtte hij dezelfde rassen terug te verkrijgen waarmee hij vlak na de oorlog zo'n succes mee had. De Stichelbout duiven ging hij terug halen bij o.a. Michel Descamps-Van Hasten en Daniel Labeeuw en meerdere liefhebbers die Stichelbouts op hun hok hadden. Hij wilde alleen het neusje van de zalm zoals hij altijd had gehandeld. Dus geen tweede keus. Zo kwamen er van Descamps Van Hasten kinderen van de "(Jonge) IJzeren" van '57. En deze kreeg de naam "IJzeren", en was van 1963. Het werd bij Bostijn een waardevolle kweekduif. Met een zus van de bekende "Benoni werden ze de ouders van de "Pasport" van '67. Zie verder.

Grootmeesters uit het verleden

Met een andere zoon, de "Oude Kennedy", uit de "(Jonge) IJzeren" welke Pol te leen kreeg van Michel lukte het hem om nog meer interessante kruisingen te maken. Een kleinzoon vloog als jaarling al een 1ste uit Tours en de 4de Nat.

Angoulême. Ook van Daniel Labeeuw kwamen het Stichelbout soort en wel een dochter van de "Goede Blauwe Sproete", 1ste Nat. Libourne. In die periode was de kolonie van Bostijn doorspekt met duiven van het Stichelbout soort. Het waren de "Remi's", "Kennedy's", "IJzeren's" welke men heel vaak in de afstamming van de beste duiven van die tijd terug kon vinden. In de loop der jaren haalde Bostijn er wel 20 bij Descamps-Van Hasten.

Ook bij de gebroeders Cattrijsse en na het overlijden van Oscar Cattrijsse (in '64) bij Gerard en nog later bij Maurice Beuselincq probeerde hij nog van zijn oude soort terug te halen. Dit via de lijn van de "87" en de "Blauwe Tik Barcelona". Bij Oscar Devriendt haalde hij het soort van de "Zwarteband". Bij Germain van Landegehm uit Deinze haalde hij het soort van de "Karel" van Vander Espt. En geleidelijk aan bouwde Bostijn weer aan een taai fondsoort. In het begin der 60'er jaren scheen er weer een beetje licht aan het einde van de tunnel.

Enkele topduiven uit de 60 en 70er jaren.

"De Benoni" B63-3278268" 1ste Internationaal Pau in 1970

De Benoni was een puur natuurtalent en vloog in zijn carrière een geweldig palmares bijeen, om zijn loopbaan te bekronen - op 7-jarige leeftijd nota bene - met de vermelde 1ste internationaal Pau... Hij vloog daarvoor: 8ste Nat. Limoges, 9de Nat. Périgueux, 35ste Nat. Brive, 35ste Nat. St. Vincent, 50ste Nat. Montauban, 62ste Nat. Périgueux enz.

In totaal 10 keer top 100 nationaal waarvan 3 keer top 10...

Vader is de "Schone Blauwen 581" van '62. Uit de "Oude Devriendt" een zoon van de "Zwarteband" (1ste Nat. St. Vincent) van Oscar Devriendt met een zuster van de "87" van Cattrijsse.

Moeder "Geschelpt Duivin 965", zij was van '59. Uit de "Sproete" (1ste Nat. Libourne) van Daniel Labeeuw (dus weer Stichelbout) met een kleindochter van de 1ste Nat. Pau, de "Sjarel" van Bostijn Eigenlijk was dit koppel waaruit Pol de "Benoni" kweekte een toevalstreffer, ze zaten niet eens op het kweekhok. En het verhaal doet de ronde dat de hele duiven carrière en wereldwijde roem van Pol Bostijn aan een zijden draadje heeft gehangen met deze "Benoni" of beter gezegd met zijn vader de "Schone Blauwen".

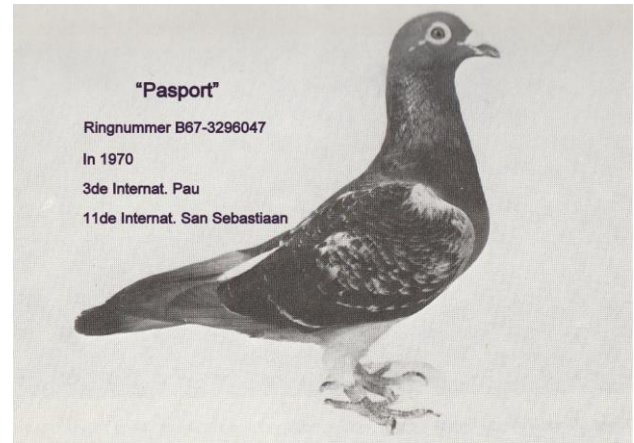
Grootmeesters uit het verleden

In 1963 had Pol een jonge doffer met ringnummer 3278268 ("Benoni" hij had toen nog geen naam) welke voor de tweede opeenvolgende week als eerste duif op de klep zat bij Bostijn. Hij vroeg aan zijn vrienden op zijn wijze "Wa voor een duuve dat da wa...? Zijn echtgenote Julia die elke jaar de hele de duivenadministratie bijhield zocht naar de afstamming van deze "duuve" die steeds vroeg was.

Het relaas was pijnlijk. "Die jonge blauwe komt uit dat zomerjong, die schone blauwe jaarling die van Dourdan achtergebleven is bij het invliegen...". Bostijn vloekt een aantal keer en gromde binnensmonds "'t moe were wel passen...". (Het zal je maar overkomen). Doch het geluk zat aan zijn zijde. Op een najaar dag viel er een blauwe duif op de nok van de loods en nadat ze na enige moeite binnen was geloodst kon Bostijn zijn ogen niet geloven. Het was "De Schone Blauwe" vader van de jonge blauwe welke telkens vroeg was. En met diens terugkeer begon eigenlijk de vermaarde loopbaan van Bostijn, welke daarna als een komeet de lucht inschoot. De "Schone Blauwen" verhuisde naar het kweekhok met zijn "Geschelpte Duivin" naar het kweekhok en hieruit kwamen haast enkel goede duiven. 'Het kan verkeren' zei wie ook weer... Maar de "Benoni" was niet de enige topper in zijn familie. Een hele serie topvlieger of topkweker, bij Bostijn de geschiedenisboeken ingegaan.

Ze luisteren naar namen als de "Jonge Benoni", de "Eddy", de "Adjutant", de "Mao", de "Roger", de "123", de "Jerome", de moeder "To Be", de moeder "Pasport", de moeder "030", de "Dikken", de "Tarzan", de "Cendré" enz.

Vanaf 1970 regen de successen zich aan elkaar met nationale overwinningen uit Pau, Ruffec, Biarritz, Narbonne, Argenton, Brive. St. Vincent enz.

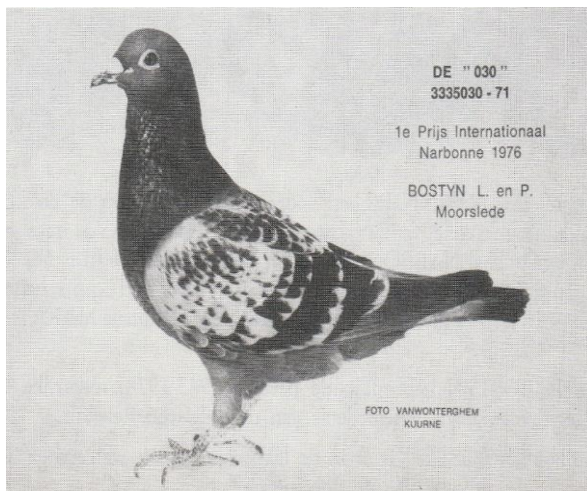

"De Pasport" B67-3296047

Met o.a. in 1970 een 3de Intern. Pau (1401 d) en 11de Intern. San Sebastiaan (924 d). **Vader** is de "IJzeren" van '63 een zoon van de "(Jonge) IJzeren" van Descamps-Van Hasten met en zuster van de "St. Vincent" (Klare Remi" – Stichelbout) **Moeder** is de "Cendré Witpen 700" een dochter uit voornoemde kweekkoppel "Schone Blauwen" met de "Geschelpte Duivin" Labeeuw, dus zus van "Benoni" Een volle broer van de "Pasport" is de "Kousse" en deze won o.a. 6de Nat. St. Vincent (2645 d), 12de Intern. Pau (1232 d), 10de Intern. Biarritz (987 d) en 15de Intern. Pau 91416 d)

Grootmeesters uit het verleden

"De Geschelpte 030" B71-3335030 – 1ste Intern. Narbonne in 1976

Vloog in 1978 ook een 26ste Nat. Montauban.

Vader is de "Donker Geschelpte Wittepen 326" van '68 en is van het oude ras Duquesnoy.

Moeder is het "Geschelpt 551" van '70 en weer een zuster van "Benoni"

De Chico B74-3400228 - 1ste Nat. Argenton in 1976 en 1ste Nat. Brive in 1978

Op het hok van Bostijn was de "Chico" een van de vele topduiven en wellicht een van de besten. Naast zijn twee nationale overwinningen vloog hij verder een 2de Nat. Tulle

Vader is de "Benoni II" van '71, won o.a. de 2de Nat. Limoges en is een zoon van de

"Benoni" met een duivin van het ras Vandervelde Oudenburg.

Moeder is de het "Blauw" van '71 en een dochter van de "Blois", 1ste prijs Prov. Blois als jonge duif (oud ras Duquesnoy) met een zuster van de "Benoni"

De Gebr. Decroix uit Rumbekke kochten een kleindochter van de "Chico" en kweekten er hun "Geschelpte Chico" uit en deze won in 1983 voor Noël en Aimé de 1ste nationaal Cahors tegen 5222 duiven. Zijn vader was ook een halve Bostijn uit de "Pasport" lijn, dus ook "Benoni" bloed.

Nieuwe inbreng.

Pol Bostijn wilde alleen maar duiven op zijn hokken van het allerbeste van liefhebbers welke op de grote fondvluchten jaren geweldig bleven presteren. Naast de Cattrijsse inbreng kwamen er in de loop van de tijd nog duiven van Tremmery van Oudenburg, Charles Vander Espt Oostende en Duquesnoy-Broutin uit het Franse Neuville-en-Ferrain. Duquesnoy had al meerdere malen in de interlands tussen Vlaanderen en de Franse grensstreek zijn kunnen getoond. Op de verkoop van Duquesnoy kocht Bostijn vijf duiven. Uit zuivere of gekruiste Duquesnoys gaven deze duiven weer een nieuwe generatie topduiven zoals de eerdergenoemde "Chico", de "Blois" met 1ste Prov. Blois, "De 030" met 1ste Nat. Narbonne. Het soort van Duquesnoy kwam er ook via Vervisch.

Grootmeesters uit het verleden

Een fragment uit de topprestaties 1950-1978

1950: 1-2-3-4 Nat. Pau
1970: 1-3 Nat. Pau
1971: 1 Nat. Ruffec
1972: 1 Internat. Biarritz
1973: 1-2-5 Nat. Nat. St. Vincent
1974: 1 Internat. Pau
1976: 1 Internat. Narbonne
1976: 1 Nat. Argenton
1977: 1 Interprov. Angoulême
1978: 1 Nat. Brive

Volgens Pol Bostijn

Pol Bostijn had op zijn levensweg altijd een nauwe relatie met hetgeen in de natuur gebeurde en het was voor hem de grote leermeester. De wetten van de natuur paste hij ook toe op zijn duivenhok. Hij was een buitengewoon waarnemer zonder vooroordelen. Onderstaande enkele van zijn stellingen welke hij toepaste op zijn duivenhokken.

- * Des te dieper en langer de winterslaap van de natuur is, des te groter haar ontplooiing na deze lange rustperiode. Veel duivenliefhebbers begaan de fout hun duiven tijdens de winter te goed te voederen. Hun duiven ondergaan zodoende de winter niet. Daarom verdedigen ze zich niet en bijgevolg hernieuwen ze hun donspluimpjes niet.
- * Hetgeen in de natuur het langst slaapt, kent in de lente een fantastische ontwakking en bloei kent. Bij de duiven is deze fantastische ontwakking een bloeiende forme.
- * Goede duiven komen voor uit de jongen van goede en ik ben zelfs geneigd te geloven dat zij vooral voortkomen uit de jongen van de jongen van goede duiven.
- * In de natuur is alles in evenwicht. Een liefhebber die met de natuur spot is vroeg of laat verloren.

* Na een inspanning geeft men de duiven een min of meer langdurige rust en een lichte voeding, vertrouw op de natuur en het instinct van de duif om haar reserves op te bouwen.

* Geloofde aan de gehechtheid van een duif aan haar eerste nestbak. Daarom verhuisde hij nooit een duif van het ene naar het andere hok. De gehechtheid gaat waarschijnlijk samen met bepaalde kenmerken van een klein deeltje van het hok. In dit geval de plaats van de nestbak.

Als hij een duif observeerde of beoordeelde dan sloeg hij de plank niet vaak mis. Als hij ergens op bezoek was dan haalde hij heel vaak de beste duiven uit de groep enkel door observeren.

Een slimme duif verraadde zich toch wel, was zijn mening. Hij kon als geen ander een duif beoordelen op haar vlieg- en recuperatievermogen. Bostijn was een vakman.

Gezien de prestaties uit zijn gloriejaren en zijn vakmanschap mag men hem gerust rangschikken tussen de groten uit de Belgische duivensport.

Grootmeesters uit het verleden

Tenslotte

Na zijn glorieperiode werd het een beetje stil rondom Bostijn. In 1975 ging hij samenspelen met zijn kleinzoon Paul. Doch de glorie doofde langzaam uit. Op 21 juni 1985 overleed de grote Pol en kwam er een einde aan de eens zo roemrijke duivenmelkersloopbaan. Hij was toen 76 jaar. Het verhaal zal zeker niet helemaal volledig en compleet zijn doch wij hebben getracht de wereldberoemde Pol Bostijn uit Moorslede en enkele van zijn vermaarde duiven weer even in het voetlicht te plaatsen.

Grootmeesters uit het verleden

De wereldvermaarde Gebroeders Janssen uit Arendonk

Van onze hoofdredacteur kreeg ik de vraag gesteld om voor deze kersteditie een stukje te schrijven over een van de grootmeesters uit het verleden van de duivensport. Hierbij noemde hij de naam van de legendarische Gebroeders Janssen uit Arendonk. Een naam welke door duivenliefhebbers over de hele wereld nog altijd met veel ontzag wordt uitgesproken. De Gebroeders Janssen schaarden zich tussen de grote ambassadeurs welke de Belgische duivensport over onze aardbol uitdroegen. Hoeveel liefhebbers uit alle hoeken van de wereld zijn er in al die jaren heen door het witte poortje aan de Schoolstraat 6 in Arendonk gegaan om kennis te maken met de beroemde broers en/of er iets van hun onovertrefbare duiven te kunnen bemachtigen. Hoeveel zijn er niet met een duifje van amper 10 dagen oud vertrokken om er een hele succesvolle kolonie duiven mee op te bouwen. Ondanks hun succes zijn het steeds heel sympathieke en eerlijke mensen gebleven en zij leefden samen in een gezin en in aller eenvoud en alleen voor hun duiven. Zeker geen makkie om van deze beroemdheden een kort verhaal te schrijven uit een zeer rijke duivengeschiedenis. We hebben getracht om in dit korte verhaal een indruk te geven wie de gebroeders Janssen waren, hoe ze leefden en welke duiven voor de wereldsuccessen zorgden. Met dank aan Ad Schaerlaeckens, die toestemming gaf om zijn imposante boekwerk "Gebroeders Janssen uit Arendonk, beroemdste duivenliefhebbers aller tijden" en enkele foto's te mogen gebruiken als leidraad voor dit verhaal.

Het begin van de roemrijke duivenfamilie Janssen

De geschiedenis van de roemrijke duivenfamilie Janssen uit Arendonk begon eigenlijk in het jaar 1886 toen Henri Janssen, in de volksmond ook Driek(ske) genaamd en geboren in 1872, toetrad tot het gilde der duivenliefhebbers. Al van jongs af was hij bezeten van duiven en amper 14 jaar oud zaten er al duiven op zolder op het Begijnhof. Het duurde niet of hij liet zien dat hij een succesvol duivenliefhebber zou gaan worden.

Hij was toen beter bekend onder de naam "Driekske den Pauw". Arendonk kende in die periode nog geen duivenmaatschappij en moest er ingemand worden in Oud-Turnhout. Samen met enkele duivenmelkers uit Arendonk werden ze in 1913 grondlegger van een plaatselijke duivenclub "De Snelle Duif", welke heden ten dage nog bestaat. In de periode van 1908 tot 1914 bezat Driekske al zeer goede duiven waaronder een duivin "Het Blauwke" welke 20 eerste prijzen wist te behalen op de snelheidsvluchten. In die periode won ook al diverse hoofdprijzen met enkele fietsen.

Grootmeesters uit het verleden

Hij trouwde met Pauline en zij werden ouders van negen kinderen met name Frans, Fons, Jef, Vic, Irma, Adriaan, Charel, Marie en Louis. Allen geboren tussen 1895 en 1913. Henri was ook een fervent kanariekweker en van kanariekwekers is algemeen bekend dat ze graag in niet al te nauw familieverband kweken om de kleur- of zang kwaliteiten van hun vogels te behouden. Henri en ook zijn zonen behielden middels de familiekwiek en in niet al te nauw verband, hun met zorg opgebouwde stammetje duiven graag samen en een enkele keer werd er maar iets toegevoegd. Als men de afstamming van de beroemde duiven van weleer zou opmaken zou men de onderlinge verwantschap duidelijk kunnen terugvinden.

Henri was een rustig persoon die van de natuur hield en alles wat met duiven te maken had, had ook te maken met de natuur. Zodoende deed hij b.v. nooit aan winterkweek of speelde hij duiven op weduwschap. Met heel veel geduld, observatie, kennis en een ontzagelijke liefde voor de duiven bouwde hij met hulp van zijn familie een eigen stammetje duiven op die zijn weerga haast niet kende. In de 20er jaren begonnen ook de zonen zich intensief met de duivensport bezig te houden en tot aan de dood van Henri in september 1949 beoefenden zij de duivensport als een gezinsport. Na het overlijden van vader Henri sloeg de familie de handen in elkaar en samen zouden zij het levenswerk van vader Henri voortzetten. Ze verdeelden de taken onderling met betrekking tot de duiven, familiegebeuren en alles wat er verder nog mee gemoeid was.

Adriaan, Charel, Louis, Vic en Jef

Zo was **Adriaan**, soms ook Jaan of Janeke genoemd, eigenlijk de spil waar het bij het duivengebeuren aan de Schoolstraat een beetje om draaide. Van jongs af aan was hij betrokken bij de duivensport van vader. Hij was een fijn melker en een zachtaardig en verlegen persoon. Hij zei maar weinig en was de goedheid zelf. Hij was ook degene die zich voor de verzorging van de duiven instond in de periode dat ze alleen nest speelden. Toen er voor het eerst weduwnaars rond het huis vlogen hield Adriaan zich nog voornamelijk bezig met de nestduiven en dit tot het laatste toe. Hij kende de afstamming van alle duiven als geen ander. Charel en Louis moesten hem steeds vragen waar deze en gene duif uit voortkwam. Hij wist als geen ander met de nestduiven te spelen. Hij overleed in 1981 op 74-jarige leeftijd en liet een grote leemte achter bij zijn familie.

Ook **Charel** heeft steeds voor de verzorging van de duiven ingestaan, samen met Adriaan. Vader Henri was altijd gekant geweest tegen het spel met weduwnaars. Dit vond hij onnatuurlijk. Doch na zijn dood werd er in familieoverleg besloten om met een klein hokje weduwnaars te gaan vliegen en Charel zou zich hierover gaan ontfermen. In 1951 werd er met vier weduwnaars gestart en deze presteerden zo buitengewoon dat ze besloten om het aantal uit te breiden. Doch er hebben nooit meer dan 16 weduwnaars gezeten. Charel was een bijzonder vitaal persoon. Hij sleet zijn broek op het duivenhok en was er van 's morgens vroeg tot 's avonds laat mee bezig. Hij zorgde ook voor kraakheldere hokken en soms werd er wel vijf keer per dag gepoetst en zeker als er bezoek kwam. **Jef** was degene die ervoor zorgde dat de duiven werden ingemand en regelde alles m.b.t. de constateurs, reinigde de schotels en nam ook de zorg van het hondje op zich. Broer **Vic** bemoeide zich helemaal niet met de duiven van vader en broers. Vogels en voetbal interesseerden hem meer.

Grootmeesters uit het verleden

Louis was de man die zich bezighield met de kweekduiven en de administratie. Hij was ook als het ware de spreekbuis van de familie voor de vele gasten. Louis noteerde alles over de kweek- en vliegresultaten van de duiven. Als er dan liefhebbers op bezoek waren voor een duifje te kopen was het Louis die van de koper alles in een groot schrift opschreef. Voor de koper schreef hij de afstamming dan achter op het eigendomsbewijs en later op de stamkaart en voorzag deze van een stempel en paraaf. Met de gang van zaken op het duivenhok bemoeide hij zich niet. Dit liet hij over aan zijn vader en broers, doch was wel goed op de hoogte van het reilen en zeilen op de hokken. Eigenlijk gebeurde altijd alles in overleg met elkaar. Na de dood van zijn broers bleef Louis wel nog doorgaan met de duiven als was het enkel om de liefhebberij en de liefhebbers, welke nog iets van de beroemde Janssen duiven wilden hebben, hierin te voorzien. Er bleven tot 2012 nog steeds een 26-tal duiven op de hokken.

Moeder Pauline en zus Irma

Moeder Pauline en zus Irma deden samen het huishouden voor de hele familie en zij zorgden eveneens dat de vele bezoekers goed werden onthaald. Soms had moeder Pauline het laatste woord als er besloten moest worden of een bepaalde duif het erf mocht verlaten of er een liefhebber geholpen moest worden met iets heel goeds.

Frans, Fons en Marie

Drie kinderen uit het kroostrijke gezin verlieten het ouderlijke huis. Fons en Frans waren eveneens verwoede duivenmelkers. **Frans** woonde in Arendonk en behoorde er met het soort van thuis mee van de besten. **Fons** zou in Baarle-Hertog gaan wonen en zou er eveneens zeer goed met duiven gaan vliegen. Hij heeft in de verdere uitbouw van de Janssen duiven een groot aandeel gehad. Hij was degen die er voor zorgde dan het soort van Fonne Ceulemans en Jef Schoeters z'n intrede zou doen bij de Janssens. **Marie** trouwde met niemand minder dan duivenliefhebber Tist Eyssen, eveneens wonende in Arendonk. Tist Eyssen zou eveneens mede door de duiven van

schoonvader en schoonbroers een wereldnaam opbouwen.

Alles in aller eenvoud.

Liefhebbers welke gelegenheid hadden de gebroeders Janssen ooit bezochten en er een heuse villa met grote oprijlaan en achter de woning riante hokken verwachtte, waren verrast toen ze de Schoolstraat in Arendonk inreden en er op nummer 6 een doodgewone woning aantroffen welk voor de eerste wereldoorlog was gebouwd. Het beroemde witte poortje langs de zijgevel verschaftte toegang tot de hof achter de woning. Op de binnenplaats stond een klein hokje hetgeen zij 'de ren noemden'. Hierop zaten enkele kweekkoppels en oudere duiven. Links ervan een verhoogd tuinhok waarop de jonge duiven waren gehuisvest. Voor het jonge duivenhok stond een open ren. Hier verbleven de weduwduivinnen. Hetgeen direct bij het betreden van de binnenplaats opviel was de waterput onder de perenboom. Uit deze put haalden ze het drinkwater voor hun duiven. De nestduiven en weduwnaars waren gehuisvest in de hokken op de zolder van het woonhuis. In het dak staken enkele kleppen.

Grootmeesters uit het verleden

Eigen ware belevenis.

In het begin der 70er jaren was ikzelf in de gelegenheid om de gebroeders enkele keren te mogen bezoeken. In gezelschap van Hein Cuijpers uit Heerlen, die zijn bestelde jonge duif mocht komen afhalen, togen we naar Arendonk. Het was een vreemde gewaarwording op het moment van binnenrijden van de Schoolstraat en parkeren van de auto voor nummer 6 waar de beroemde broers woonden. Bij het binnenlopen via het witte poortje langs het huis, werden wij begroet door het vriendelijke hondje en al snel stond een van de broers op de binnenplaats om ons te ontvangen. Na een hartelijke begroeting werden wij in de woonkamer ontvangen met een klein flesje bier. Als er bezoek kwam toog een van de broers naar de hokken om er alvast even de krabber door te halen. Na een babbeltje over hoe het was en hoe ze gevlogen hadden togen we naar de ruime zolder. Hier waren drie hokken voor de vliegduiven. Op de grote zolder stonden zakken met afzonderlijke granen en zaden opgeslagen. In diverse grote zinken teilen bewaarden ze het voer hetgeen de duiven dagelijks kregen opgedist. De hokken van de nestduiven en weduwnaars waren net zo eenvoudig als de hokken zelf. De duiven zaten direct onder de Boomse pannen en je kon door de spleten heen naar buiten kijken. Hier en daar stak een glazen pan. Onder de klep was een lange plank aangebracht waarop de duiven gevoerd werden. De nestbakken voor de nestduiven en weduwnaars konden ze voor de helft dichtmaken met een soort klapdeur.

Erachter stond de schotel. De weduwnaars rusten op houten blokken. De hokken zagen er kraakhelder uit en je kon zien dat de schrobber er vaak zijn werk deed. Na enkele van hun toppers te mogen bewonderen, mocht Hein Cuijpers zijn duifje van ca. 8 tot 10 dagen in ontvangst nemen. Weer beneden in de woonkamer werkte Louis de administratie bij en kreeg hij het eigendomsbewijs met achterop een stempel en handtekening van Louis en noteerde hij de naam van de vader en de moeder van het duifje. Gezien Hein Cuijpers er al enkele keren op bezoek was geweest, kon hij gericht vragen stellen om een en ander over de duiven te weet te komen. Louis en Charel stonden hem dan zo goed mogelijk te woord. Als er dan plots een auto voor de deur stopte, was de conversatie te einde en was het tijd om afscheid te nemen en op te stappen. De volgende gast kreeg dan hun aandacht.

Weduwnaars in bad op de inkorfdag

Ons tweede bezoek was op een zaterdagmorgen in het vroege voorjaar. Toen we er rond 10 uur arriveerden vertelde Vic ons, na het binnenlopen via het witte poortje, dat Louis en Charel achter in de tuin waren. Na een vriendelijke begroeting zagen wij duiven op het dak zitten en rondvliegen. Louis vertelde ons dat zij die namiddag moesten inkorven voor Quiévrain en nu hadden zij de weduwnaars een half uurtje eerder een bad op het hok gegeven en daarna mochten zij uitvliegen.

Grootmeesters uit het verleden

Op onze vraag 'waarom nu op de dag van inmanden een bad en daarna uitvliegen', vertelde Louis dat de duiven van Quiévrain op de vlucht-dag een wind in de staart zouden hebben en om de weduwnaars rustig in te manden kregen zij dus een bad en mochten zij uitvliegen. Tijdens het gesprek klonk er plots een schrill fluitje en toen wij onze ogen naar het dak richtten was er nog slechts één duif te zien. De overige waren in een mum van tijd naar binnen. De buitenblijver was een weduwnaar welke een week eerder nog de 1e had gewonnen. Hij zou dit weekend thuisblijven omdat hij niet in bad was geweest, niet goed mee trainde en nu niet luisterde bij het binnenroepen, aldus een verklarende Louis. Ze waren bang hem te verliezen. Menig liefhebber zou zo'n eersteprijswinnaar weer meteen inmanden voor zo'n korte vlucht, ondanks zijn aarzelingen. Zo waren de broers nu eenmaal. Liever een goede duif thuishouden dan hem kwijtraken en hen hartzeer bezorgen.

Allerlei

De gebroeders hebben steeds veel aandacht besteed aan het voer en het voeren van hun duiven. Dit gold voor de kwaliteit van de individuele granen, peulvruchten en zaden alsmede de samenstelling en de hoeveelheid van het voer. Op de grote zolder van het huis stonden zakken met afzonderlijke peulvruchten en granen met daarin een stok om het voer regelmatig om te roeren. Daarnaast stonden diverse zinken teilen met voer welke ze zelf mengden. Door al de jaren heen voeren ze hun eigen algemene mengeling welke bestond uit mais (tot ca. 50%) vitsen, erwten en bonen en een beetje tarwe, dari en gerst. Soms en beetje schommelende percentages naar gelang het weer en tijd van het jaar. Peulvruchten en granen werden soms geweekt om de kiemkracht te beoordelen. 's Morgens kregen de weduwnaars alleen klein zaad, bestaande uit lijnzaad, koolzaad, zonnepitten, wit zaad en gepelde haver. De nestduiven en jonge duiven kregen een iets ruimere mengeling doch ook hier zat er 's morgens kleinzaad bij. De nestduiven werden driemaal daags

gevoerd. Als de duiven van de vlucht terugkwamen kregen ze een lichtere mengeling en werden ze goed gevoerd. Zowel de weduwnaars als de nestduiven kregen de mengeling waarbij haast op de korrel werd gevoerd. Door al de jaren heen hadden Charel en Adriaan een goed gevoel gekregen wat de duiven nodig hadden. In de winterperiode werd er meer gerst aan de mengeling toegevoegd. De broers zijn altijd wars van medicijnen geweest, zoals vader Henri dit ook was. Alles ging er volgend de natuur. Ze zijn wel altijd voorstander geweest van thee welke ze uit de handel kregen en afwisselden met een thee gemaakt van zelf geplukte kruiden, zoals weegbree en witte dovenetel. In de ruiperiode werd de thee aangevuld met muiltzaad. In de zomerperiode gaven ze na de wedvlucht steeds 1 dag honing in het water. Wortelen stonden in de winterdag ook regelmatig op het menu. Alleen in noodgevallen zou men medicijnen toedienen. Van het geven van vitamines wilden ze niets weten omdat ze er niet in geloofden. Bezoekers die duiven in de hand mochten nemen bemerkten al heel snel de perfecte gezondheid, perfecte uitstraling en zachte pluim van de duiven.

Louis en Charel op het nesthok

Grootmeesters uit het verleden

Meer dan 100 jaar duivensport

Henri Janssen en zijn zonen Louis, Adriaan en Charel hebben in hun actieve loopbaan steeds duiven weten te kweken welke met veel gemak eerste- en kopprijzen wisten te winnen. Steeds weer doken er duiven op welke met kop en schouders boven alles uitstaken en de roem van de Janssens verder de wereld in droegen. Over de periode van voor de eerste wereldoorlog is weinig bekend over de oorsprong van de duiven welke vader Henri op zijn hok had. Veelal kwamen deze van goede liefhebbers uit de omgeving. Toch wist hij zich toen al snel te onderscheiden en won veel eerste prijzen en prijzen in natura, zoals velo's. Vader Henri was een verwoed kanariekwaker en had al snel begrepen dat als je in het soort van de goede zangers en zuivere kleuren wilde blijven, het alleen maar in stand kon houden door er in familie-kweek en in niet in een te nauwe graad, mee verder te gaan. Deze kweekmethode paste hij en later ook zijn zonen eveneens toe bij de duiven (tot neef – niet koppelingen). Uiteraard hadden zij ook begrepen dat het alleen kon als er een goed soort onder de pannen zat met een heel hoogwaardige kwaliteit en met gemak eerste- en kopprijzen wisten te winnen. De basis van hun jarenlange successen vindt zijn origine terug in een drietal basishokken. De duiven van deze origine kruisten ze in en deden daarna aan familiekweek.

De voerplank op het nesthok

Fonne Ceulemans Berlaar

Na de eerste oorlog, in het jaar 1919, kwamen er via zoon Fons, die toen het vaderland diende, duiven uit het Vosse soort van Alfons (Fonne) Ceulemans uit Berlaar. Hiermee zouden de Janssens mede de basis gaan leggen van hun wereldberoemde duivenstam. Uit deze lijn stamt nog het wereldberoemde "Wondervoske" van 1945.

Jef Schoeters Herenthout

Het zou tot 1928 duren eer er weer iets nieuws aan de Janssen stam werd toegevoegd. Nu kwamen er duiven van het soort van bierbrouwer Jef Schoeters uit Herenthout. Fons had van dit soort al onder de pannen en via hem kwamen ze ook bij zwager/schoonzoon Tist Eyssen terecht. En via Tist kwamen de eerste Schoeters duif naar de Janssens in Arendonk. Het Schoeters soort kwam er ook via maalter Cas Goossens, huisvriend van Schoeters. Hieruit kwamen de schalies. Ook op een verkoop van Goossens in 1936 kochten ze twee Schoeters duiven. Bij Schoeters zelf haalden ze later duiven en wel uit diens "Oude Lichte", "Bordeaux duivin" en "Aap".

George en Victor Fabry Luik

Een verdere kruising werd gedaan in 1960. Einde der 50er jaren kochten George en Victor Fabry uit Luik, in Arendonk een doffer genaamd "De Trage", uit de "Blauwe van '48". Hierbij deden zij de belofte er een jong van naar Arendonk terug te brengen. "De Trage" gekoppeld aan de "Heroïne" van Fabry, gaf de "Halve Fabry" en in Arendonk werd hij na een succesvolle vliegcarrière in de Janssen stam ingebracht. En met veel succes

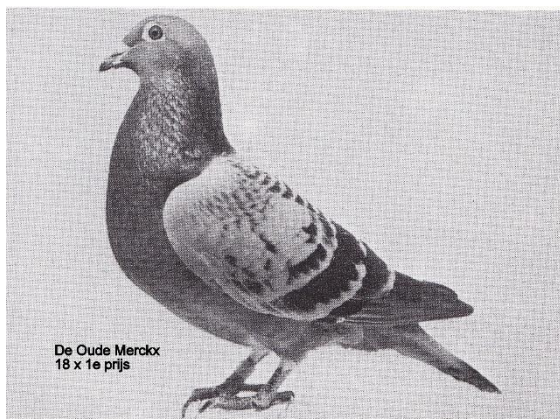
Grootmeesters uit het verleden

Zomaar enkele wereldberoemde duiven van de Gebroeders Janssen

De late doffer welke door vader en zonen Janssen aankocht werd bij Cas Goossens was de **"Schalieblauwe van '32"**. Het was een kleinzoon van de "Aap" van Schoeters. Hieruit kweekten zij de **"Oude Witoog van '33"**. Een van de basisduiven van het hok van vader en zonen Janssen. Een halfbroer van de "Oude Witoog" was de "Late van 35" die later de naam kreeg **"De Rappe"**. Deze crack zou in Arendonk 15 x de 1^e prijs spelen.

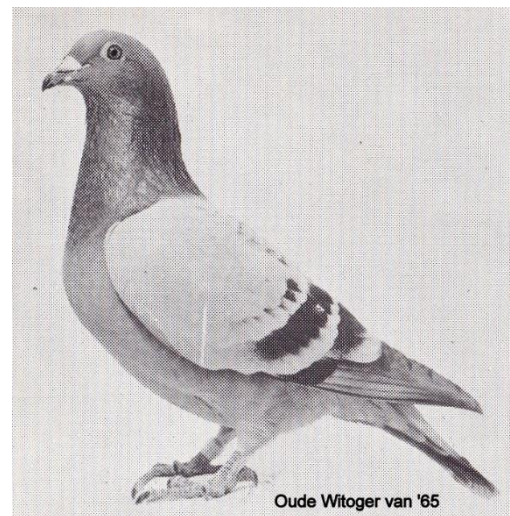
Een volle zus van de "Oude Witoger", namelijk de **"Dikke Duivin van '36"**, zou samen met de "Vos van '39" de ouders worden van het met roem overladen **"Wondervoske van '45"**. Het "Vosse soort" welke tot op het laatst terug te vinden was in de Janssen stam, gaat terug naar de "Vos van '26" afkomstig van Fonne Ceulemans

Het "Wondervosje van 45" werd een van de stamduiven van na de Tweede Wereldoorlog. Via haar zoon de **"Vos van '49"** werd zij dan grootmoeder van de **"Bange van '51"** eveneens een basisduif van de Gebroeders Janssen. Hieruit kweekten zij een hele serie topduiven zoals de **"Stier van '55"** en de **"Bange van '59"**.

Uit de "Stier van '55" kweekten zij de **"Donkere Stier van '63"** en gekoppeld aan **"'t Kleintje"** van '65, welke op zich weer een dochter was van de "Bange van '59", werden zij de ouders van hun fenomeen en vooruitvlieger pur sang, namelijk de **"De Merckx"**. De "Merckx" vloog niet minder dan 18 keer een 1^e prijs. Ook als kweekduif kende de "Merckx" zijn gelijke niet en werd vader van de even illustere **"019"** welke eveneens 18 keer een 1^e prijs wist te winnen voor de broers. Ook de **"Velo"** met 15 eerste prijzen en de **"Jonge Merckx"** met 15 eerste prijzen waren zonen van de "Merckx".

Uit een 'Broer 019' werd de al even wondere **"Schouwman"**, met zes keer een 1^e prijs, gekweekt. De "Jonge Merckx" werd op zijn beurt weer een topkweker en velen in de internationale duivenwereld boekten grote successen met nazaten uit de duif.

Ook de **"Oude Witoger van 65"** (BE65-6371177) hoort in dat rijtje 'illustere kweekduiven' thuis. Enkele van zijn meest beroemde kinderen waren de voornoemde "Raket", het **"Rakkertje"** (4 x 1e)

Grootmeesters uit het verleden

Een al even klasrijke kweekduif, maar in de rijke archieven van de Janssen-duiven minder beschreven (vermoedelijk omdat hij slechts aan enkele wedvluchten deelnam), maar daarom niet minder belangrijk, is de **“Blauwe van 48”** (uit de lijn van de “Schalieblauwe van 32”), die gekoppeld met het **“Schoon Licht van 51”** (dochter “Wondervoske”) misschien wel het beste kweekkoppel vormde dat ooit op de kweekzolder te Arendonk vertoefd heeft. Eén van zijn befaamde dochters is het **“Blauwke van 54”** (met 15 x 1e prijzen), moeder van de ‘Stier van 55’ (grootvader van de ‘Merckx’).

De **“Geeloger”** van ’67, komende uit “Lichte Witoger van ’66” (een kleinzoon van de “Bange van 51”) was eveneens een fenomenaal pointeur, met 16 x 1e prijzen achter zijn naam.

Het zijn slechts enkele namen van duiven, noem ze gerust ‘iconen’, die de naam Janssen ‘wereldberoemd’ hebben gemaakt! Van 1945 tot 1954 haalden ze om en bij de 154 eerste prijzen! De daarop volgende jaren gingen ze gewoon op dit elan door, met jaren van 30 eerste prijzen en meer. Hun laatste grote wapenfeit werd behaald in 1989 door de **“Chantilly”** (BE89-6150123) op een prestigieus interregionaal concours met deelname uit de Belgische en Nederlandse Kempen, waar deze klepper met klank de zege wegkaapte voor de neus van om en bij de 2.000 duiven.

Een deel van het zolderhok, de ren en het interieur van het zolderhok van de Gebr. Janssen, zoals ze nu nog te zien zijn in het museum van Fa. Natural

Einde van een Mythe

Na de dood Louis Janssen, in april 2013 kwam er een einde aan de meer dan 100 jaar durende mythe van wellicht de allergrootste en onovertreffbaar duivenliefhebbers uit de geschiedenis van de duivensport. De Gebroeders Janssen verwierven niet alleen door hun overweldigende prestaties wereldbekendheid maar tevens door hun duiven welke een over-dominante kweekwaarde hadden.

Op wellicht duizenden hokken over de hele wereld kwam dit tot uiting. Heel veel liefhebbers werden er eveneens wereldberoemd mee. Arendonk werd het Mekka van de duivensport en ter gedachtenis aan de roemrijke Janssen familie werd er na de dood van Louis een reconstrueerde gemaakt van de woonkamer en het interieur van het speel- en kweekhok van de Gebroeders Janssen. Jef de Scheemaecker van de fa. Natural uit Antwerpen werd ontwerper en beheerder van dit unieke museum. Liefhebbers die ooit in Arendonk waren kunnen in dit museum hun bezoek aan Arendonk haast weer herleven. Na de dood van Adriaan en Charel werd er niet meer met duiven gevlogen en hield Louis slechts een nog 23-tal duiven van hun soort op de hokken, om de vele vragen naar ‘een jongske’ van de Janssen duiven te kunnen voldoen. In april/mei 2012 werden deze laatste 23 oude duiven en 2 piepers van 2012 publiekelijk verkocht en hield een mythe rondom een wereldberoemde duivenstam op te bestaan. Dat ze nog erg gewild waren bleek uit de gemiddelde opbrengst van meer dan €20.000 euro. Voor velen nog een waar collector item. Het verhaal zal zeker niet helemaal volledig en compleet zijn doch wij hebben getracht de wereldberoemde Gebroeders Janssen uit Arendonk en enkele van hun vermaarde duiven weer even in het voetlicht te plaatsen.

Grootmeesters uit het verleden

Vraaggesprek met Dokter Arthur Bricoux uit Joliment.

Duivensport kent nauwelijks of weinig geschiedkundige informatie over het ontstaan van onze hedendaagse postduif en van de grondleggers van onze huidige duivenrassen. In o.a. het boek "de Postduif van A-Z" van C.A.M. Spruijt uit Gouda wordt het ontstaan van de duivensport in België en Nederland in het kort beschreven.

In België is de duivensport ontstaan omstreeks de jaren 1810. Toen werd er reeds met duiven gevlogen in wedstrijdverband. Weliswaar waren dit kroppers die op korte afstanden werden losgelaten. Later ontstond er een postduivenras welke uit een drietal loten bestond, n.l. het Luikse kortbek ras, de Antwerpse vogel en de Gentse duif. In Nederland dateert de postduivensport van omstreeks 1840. Verder is er van Nederlandse grondleggers weinig of niets vastgelegd of nauwelijks iets terug te vinden.

Na de tweede wereldoorlog verschenen er een aantal boeken over bekende Nederlandse fondrassen, zoals van der Wegen, Aarden en Van Wanrooy.

In België verschenen uit de hand van Jules Gallez uit Meulebeke, directeur-hoofdopsteller van de Belgische Duivensport, "De geschiedenis van de Belgische Reisduif" in een zevental leerzame boekdelen. Naast beroemde Belgische orgineduiven beschrijft hij ook de grondleggers van vele bekende duivenrassen waarvan de roots van onze hedendaagse postduif nog terug gaan. Denk maar aan een Wegge, Ulens, Grooters, Hansenne, Havenith, Hermans, Delbar Stichelbout, Vander Espt, Bricoux en nog vele anderen. In een ander boekwerkje, n.l. "De Moderne Methoden der groote Belgische kampioenen" uitgegeven in 1940 door N.V. Ancienne Maison Louis Sanders", fabrikant der duivenspecialiteiten <Brux> stond een zeer interessant interview met een der grootste kampioenen die de duivensport ooit kende, n.l. dokter Arthur Bricoux uit Joliment. In de jaren 1919 tot en met 1939 was hij de onbetwiste meester der nationale concoursen. In de jaren 1930 tot 1939 won hij 14 eerste prijzen en 12 tweede prijzen in de grote fondwedstrijden, hetgeen voor die tijd een ongekend iets was. In 1940 kwam er helaas een einde aan de roemrijke geschiedenis van dit ras toen het in aftocht kerende Franse leger al de duiven van Dr. Bricoux had gedood. Het ras Bricoux verspreidde zich al snel over de gehele wereld en was een van de rassen welke de standing van de Belgische postduif de grootste eer bezorgde.

Grootmeesters uit het verleden

Dr. Bricoux was een duivenliefhebber waarnaar met de grootste bewondering werd opgezien. Toentertijd betichte men hem al van oneigenlijk gebruik van middelen om zijn duiven sneller te doen vliegen.

Men zei ook dat hij nooit zijn geheimen prijs gaf en deze geheimen meedroeg in zijn graf, omdat hij geen geheimen kende. Het interview met Dr. Bricoux werd in 1946 opgenomen, toen hij 70 jaar oud was en sedert 1944 weer een nieuwe start maakte in de duivensport.

Dr. Bricoux was ook een van de eersten die het weduwschap uitoefende. Rond de jaren 1918 of zelfs eerder was er tegen zijn weduwnaars haast niet te vliegen.

Enkele uitslagen uit die periode. (Helaas staat er niet overal het deelnemende aantal duiven vernoemd.) Bron "Lente-zomer-herfst-winter op het duivenhok" P. De Weerd

19 juni 1921 : Angouleme derby nationaal 2-37-58-71-88-111-127-129-132

15 juli 1923 : Dax Grand Prix Nationaal (ca. 4000 dvn) 1 (1 uur vooruit) 2-22-29-31-65 (op de dag van lossing kwamen slecht 4 duiven thuis)

7 juni 1925 : Vendome te Brussel (Martinet) 2-8-9-10-13-47-72-73-82-94-97-98-99-135-165-210-247-249-273

4 juli 1927 : Dax Nationaal 2-7-13-23-32-57-62-69-110-169 en 273

14 juli 1928 : Dax Nationaal 1-7-9-17-39-57-81-94-97

22 juni 1929 : St. Vincent Nationaal (2551 dvn) 1-7-8-24-45-48-92-93-138-152-176

20 juli 1930 : Pau Nationaal 3-7-11-19-21-32-84-96-100-115-165

Een naoorlogse paar Bricouxduif: de Rode Barcelona 8254099-46 van de gebr. Danbriere (Bricoux). De Rode Barcelona won 18339 nat. Barcelona, 27086 internat. Sainp-Vicent, 78425 internat. Bilbao en 32929 internat. San Sebastian.

Voor onze lezers hebben wij het oorspronkelijke interview dat door een medewerker van Brux bij Dr. Bricoux werd afgenomen, hierbij overgenomen.

Sinds hoelang bent U, Dr. Bricoux reeds in de duivensport?

Dit jaar (1946) is het precies 52 jaar geleden dat ik beoefenaar ben van de duivensport. De duivenliefhebberij had mij reeds aangetrokken en lang voor mijn universitaire studies was ik reeds duivenliefhebber. Het is voor mij een passie geworden..., iets waarvan men niet kan weerstaan, iets dat sterker is dan ons zelf. In al die jaren heb ik mij gehouden aan een eigen methode en mijn uitslagen zijn U voldoende bekend.

Met welk soort duiven hebt ge de onvergankelijke Bricoux-stam opgericht?

Dit is een hele geschiedenis. Aanvankelijk heb ik duiven gehaald bij Hirion te Solre sur Sombre. Daarna volgde een paar duiven van de Brusselse kampioen André Sluys. Na de oorlog 1914 – 1918 vormden volgende duiven de basis van mijn hok: Beeckman, Brussel en Carlier van Binche, die de zuivere Lorette's bezat. Een tijd later volgden twee duiven van de toen beroemde Baclène uit Walcourt. Hiermede ben ik in de periode van 1920-1921. Toen volgde nog één aanwinst van Rousseau uit Jemeppe en tenslotte volgde een verwisseling uit de "Oude Grijsje" van Paul Sion uit Tourcoing. Deze laatste kruising heeft bijzonder goede uitslagen gegeven.

Dan houdt U vooral aan kruisen?

Ja en neen. Laat mij toe U te zeggen dat ik veel doe aan bloedverwantschap, maar aan alles is er paal en perk. Dit neemt niet weg dat men moet kruisen.

Wat meent U dan over de vooropzetting van een Hollandse geleerde dat de duif inteeltresistent is, terwijl de kip en ander klein vee het niet is?

Ik kan er geen geloof aan hechten. Het is vast en zeker dat directe en voortgezette bloedverwantschap tot verval leidt. De invloed van het midden laat geen uitsluitende inteelt toe.

Grootmeesters uit het verleden

Wie dan niet kruist, komt tot het verval. De jongen worden kleiner, ontwikkelen zich niet zoals het behoort en laat de duif nu bestand zijn tegen inteelt, tegen den invloed van het midden, is zij het zeker niet.

We weten en kennen het belang van dien invloed. Is die invloed gunstig dan zal alles ons toelachen. Is die invloed ongunstig dan liggen tegenslagen voor de hand.

Maar, beste dokter, hoe vat gij dan de kruisingen op?

Ziehier, dat is heel eenvoudig.

Ik breng dan sujetten op mijn hok voortkomend van kolonies die aan bloedverwantschap doen en uitsluitend aan bloedverwantschap. Wie met succes wil kruisen moet zuivere rassen nemen. Wie zegt zuivere rassen bedoelt rassen uitsluitend in bloedverwantschap geteeld. Wie geen mengelmoes wil te doen hebben neme dus voor kruisingen absoluut zuivere stammen. Dat is een eerste aanduiding. Maar opgepast nu. De producten, de jongen van de kruisingen, men moet ze eerst grondig beproeven alvorens te kruisen met telgen van het hok voort te zetten. Iedere kruising brengt niet het gewenste resultaat. Daarom zeker spelen en U eerst overtuigen van de waarde.

Doet U dan de jongen reizen. Of trieert U in de hand?

Vooreerst moet U niet vergeten dat ik me uitsluitend op de verre vluchten heb toegelegd. Mijn ganse methode is daarop gebaseerd. Daarom ook doe ik nooit of nooit mijn jonge duiven het eerste jaar reizen. Dat schaadt aan hun toekomst en het dient tot niets.

Weduwschap en trucjes met jongen, ziedaar wat ze doodt. Het is belachelijk. Ik keur de jongen zowat op de hand. Natuurlijk wordt er rekening gehouden met de afstamming: de waarde der ouders. De producten van een kruising worden ook zo behandeld doch vooraleer dan terug onder mijn ras gemengd te worden moeten ze de baan op.

Welke zijn dan volgens U de lichamelijke eigenschappen waaraan een goede duif moet voldoen in de hand?

Ik zal U dadelijk zeggen dat de lichamelijke schoonheid voor het minst tussenkomt in de hoedanigheid van de duif. In schoonheidstoonstellingen ja, maar in de vluchten van geen belang. Ik houd vooral aan:

1. Een sterke en stevige vork
2. Goed gepierde duiven.
3. Zijdeachtig zacht gepluimte
4. Wat de vleugel betreft, ik ben van oordeel dat de fonduif een sterke achtervleugel moet bezitten. Het kan waar zijn en het is aan te nemen dat de duif met kortere achtervleugel beter past voor de kleine en gemiddelde afstanden. Die mening heb ik me van dit alles gevormd aan de hand van de praktijk en mijn uitslagen.

Speelt U, of liever hebt U ooit het natuurlijke spel gespeeld, dokter?

Ja, voor den oorlog 1914 – 1918 en ook voor mijn jaarlingen als U wilt. Niet dat het weduwschap gemakkelijker is, verre van daar. Men heeft het heel wat gemakkelijker de juiste duif te kiezen bij natuurlijk spel dan op weduwschap. Het is zoo moeilijk de duiver in volle form er uit te halen in weduwspel. Allen draaien en keren en schijnen opgeruimd. Men staat voor een heel probleem. Kan men de duiven op jongen spelen of op 't broeden dan moet zijn ogen maar den kost geven om te zien welke duif eerst moet gezet worden. En wat natuurlijk spel ook nog vereenvoudigd is het volgende: men heeft een duif die bijvoorbeeld goed vliegt op jongen. Welnu iedere maal men ze op jongen al hebben, al ze een merkwaardige prestatie leveren. De gelegenheid tot die prestaties keert automatisch terug.

Zeker heeft het weduwschap voordelen, maar ook nadelen. Onder de voordelen spelen het goed binnengaan en vooral dat de weduwduiver langer duurt een groten rol.

Grootmeesters uit het verleden

Hebt U ooit last gehad met weduwduivers die den eetlust verliezen?

Verliezen niet, verminderen wel. Maar dan heb de remedie bij de hand en die is: de duur van de gedwongen vlucht verhogen. En tenslotte nog: steeds de duivin tonen, voor de inkorving en bij de thuiskomst. De duiver blijft zo meer duiver en wordt niet moedeloos.

En, dokter, wat denkt U over het spel met de jaarlingen?

Wanneer ik U een raad mag geven, dan ze nooit en nooit spelen op weduwschap. Dat vooral doodt ze, geloof me vrij. Wat het spel betreft, ik zal U zeggen dat ik ze niet speel, enkel opleer. Ze doen dan afstanden van 100 tot 250 km.; naar gelang het past. Maar let op, uitsluitend op natuurlijk spel en zonder enige voorbereiding. Ik bekommer mij niet om hun nestpositie, ik ga niet na, hoe ze zitten voordelig of onvoordelig. Ze gaan de mand in en krijgen hun eerste lessen.

Dan laat U toch die jaarlingen kweken?

Ja, als ge dat zo noemen wilt. Ik laat ze doen zoals ze willen. Ze mogen rustig aan kweken, maar nogmaals ik let er niet op hoe de jaarlingen de mand ingaan, ook niet hoe ze terug komen en wanneer. Mijn enigste doel is ze vertrouwd te maken met de reizen. Dat is alles.

En de tweejarige duiven dan?

Ja, deze komen al in de vluchten en moeten nagenoeg tot 600 km. Hetzij een Angoulême-vlucht. De beste ouderdom om aan de volle fond deel te nemen is 3 jaar.

En wat denkt U over de trucjes en nog trucjes waarover zoveel gewag wordt gemaakt?

Ik heet het kinderspel en uitvinderij. Ik vertrouw er me niet op.

En mag ik, beste dokter, ook een en ander weten over de door U toegediende voeding?

Och heel eenvoudig. In de winter geef ik gerst en haver en een klein weinig lijnzaad. Gerst is bijzonder goed en gaat het vroegtijdig leggen tegen. Het is ook een uitmuntend bloedzuiverend middel.

Tijdens de vluchten bonen, engelse erwten, vitsen, tarwe, en een desert van maïs en rijst en wat koolzaad en hennep. Nooit geen mengeling. Graan per graan wordt gegeven. Tijdens het speelseizoen geef ik regelmatig wat rijst om de laxerende werking van de kleine zaden wat tegen te gaan. Rijst sluit de ingewanden als ik me zo mag uitdrukken. Tijdens de rui geef ik vooral veel lijnzaad, een weinig koolzaad, verder bonen, tarwe, maïs en vitsen. Dus zoals U ziet heel eenvoudig. Ik heb nooit enige plagen (ziekten) op mijn hok gehad. Een bewijs dat mijn voedermethode goed is.

En, beste dokter, nu wil ik U toch wat vragen: u weet dat er heel wat nopens Uw wonderbare prestaties wordt verteld. Sommigen beweren zelfs dat U “toverachtige” insputingen doet aan Uw beestjes?

Ik weet dat er meer dan een legende werd verspreid....En ik vraag me dikwijls af hoe het mogelijk is. De schoonste onder hen is wel de volgende: ik heb ze zelf gehoord..... Ik beluisterde namelijk het gesprek van een groepje liefhebbers, die me denkkelijk niet herkend hadden. En ziehier wat er werd uitgekraamd. Aan een liefhebber uit het Doornikse zou ik een duif voor groot geld hebben verkocht. Die duif won geen prijzen en de liefhebber was mistevreden. Ik zou hem dan gezegd hebben dat hij er maar eens mede bij mij moest komen. Wat hij ook deed. Dan zou ik, steeds volgens gezegd verhaal, de duif genomen hebben en er me mede verwijderd hebben. Enkele minuten later zou ik er mede teruggekeerd zijn en zou ik gezegd hebben: “Nu, zet die duif maar voor alles wat er te verdienen is”. Wat de liefhebber ook gedaan had en werkelijk het was raak geweest..... Ze won den eersten prijs met het grote geld. Bij de eerstkomende inkorving zou de liefhebber teruggekomen zijn en zou ik nogmaals zijn duif “ingespoten of behandeld hebben... Nogmaals den eersten prijs met minuten vooruit. De derde maal zou ik dan tenslotte gezegd hebben: “Luister, ik heb U bewezen dat het een goede duif is, wat meer is U hebt ruim de koopsom terug en nu wil ik me niet langer meer met de duif bezig houden”

Grootmeesters uit het verleden

Tot daar in enkele woorden die samenspraak. Ik heb er heel wat vreugde aan beleefd. Alles van die historie is natuurlijk van naad tot draad uitgevonden evenals zovele andere legenden, waarvan mij nu en dan een echo bereikt.

Dan meent U, dokter, dat inspuitingen enz., tot het domein der legenden behoren en blijven?

Voorzeker, hoe kan het anders? Ik ontken niet dat er mogelijk een uitslag, alhoewel nog te betwijfelen en illusievol, zou te bereiken zijn als volgt:

Eerst en vooral op kleine vluchten. Verder dan zou men bij de loslating moeten tegenwoordig zijn en de duiven vooraleer ze het vertrek nemen een dosis cafeïne moeten kunnen toedienen. En dan nog valt te onderzoeken welke de uitwerking hiervan zou wezen op de duif. De uitwerking van cafeïne op het menselijk organisme is ons bekend. In deze gedachtegang is het geheim der inspuiting een absoluut onmogelijk iets, niets anders dan een hersenschim. Vandaar dan ook dat de hele historie van mijn "inspuitingen" niet de moeite waard is opdat ernstige mensen er ook een ogenblik aandacht aan besteden.

Maar, beste dokter, gezien Uw wondere en nooit geëvenaarde uitslagen hebt U dan werkelijk, ja hoe zouden we zeggen, niet iets speciaals?

Volstrekt niet. Het grootste geheim is de duiven in gezondheid bewaren en vooral leren zien op het hok. Veel liefhebbers willen niet zien. Anderen getroosten zich de moeite niet om liefhebber te zijn. Ze hebben liever te "fantaseren" en geloof te hechten aan het dwaaste en onzinnigste. Ze hebben maar gehoor voor geheimen en "geheime" doenwijzen, als wanneer ik zeg en beweer dat er in onze sport geen geheimen zijn, wel meer goede duiven dan goede liefhebbers.

En hebt U nooit ziekten of plagen op Uw hok gehad?

Wat men noemen kan, ware plagen neen. Overall is al eens een duif ziek. Maar tussen plagen en een paar afzonderlijke gevallen is een groot verschil.

En wat denkt U over de vleugelziekte?

Ja, dat komt al eens voor. Ik meen dat ze toe te schrijven is hetzij aan rhumatisme, hetzij aan vermoeidheid. Al de gevallen zijn te verschillend om juiste oorzaken aan te geven.

Wat meent U over de behandeling van de vleugelziekte met urotropine?

Ja urotropine is een specifieke ontsmetter der urinewegen. Sommige gevallen kunnen verholpen worden dank dit produkt. Echter men kan zich steeds de vraag stellen: "En wat zou er gebeurd zijn wanneer we dit produkt niet hadden gebruikt". Niet vergeten dat genezing ook vanzelf kan intreden. Het ene geval is het andere niet en bepaald erge gevallen zijn voor mij ongeneesbaar.

Kunt U ons ook een en ander vertellen over Uw mooiste uitslagen?

Dit zou ons zo oneindig ver brengen. Wel haal ik terloops aan dat ik bijna overall eerste prijzen heb gewonnen, zowel op Bordeaux-Gent, als Bordeaux-Brussel en St. Vincent te Luik. Op een Libourne vlucht te Charleroi bestatigde ik eens de 3 eersten. Verder heb ik meer dan een duif die hetzelfde jaar meer dan een eerste prijs wonnen. Zie ten andere mijn eerste prijs op de Nationale vlucht van de "Belgische Entente" in 1938 op St. Vincent. Die duif heeft meerdere eerste prijzen op haar actief.

En, beste dokter, hebt U ons nog een of ander bijzonders te zeggen of mede te delen voor onze lezers?

Alleen dit, men moet zich specialiseren. Ik heb me voornamelijk toegelegd op de verre vluchten en ben ten volle gelukt. Wel doe ik aan enkele vitesse- en halve fondvluchten mede, omdat ik verplicht ben, maar door de band houd ik er niet aan.

Grootmeesters uit het verleden

Ik stel me de liefhebberij zo voor:

Men kan maar het een of het andere willen, want wie teveel wil krijgt niets.

De vitesse-speler moet zich op zijn spel toelagen. Hij heeft er misschien belang bij vroeg zijn duiven te paren en zijn jongen te spelen het eerste levensjaar, meer nog, er absoluut uit te halen wat hij kan. Hetzelfde geldt ook voor de halvefond-speler. Maar in fond vat ik het anders op. Het fondspel is en blijft het spel dat de meeste genoegdoening geeft en vooral het zijne bijdraagt tot het behoud van de faam van de Belgische reisduif in het buitenland.

Wat denkt U over de geringe deelname van de Vlaanderse liefhebbers aan de grote nationale vluchten?

Ik weet niet wat ervan te denken. Zeker hebben de liefhebbers gelegenheid genoeg in eigen centra, maar men heeft mij ook verteld dat meerderen de deelname daar lieten omwille van hun meer ongunstige ligging. Natuurlijk met weder en wind blijft af te rekenen, maar het is een feit, moest een Vlaamse deelname ernstiger en waardevoller zijn, het zouden geduchte concurrenten blijven.

Niet vergeten dat de goede duif, de werkelijke goede duif, het overal kan halen, wat meer is, de invloed van de wind is voor sommige vluchten om zo te zeggen nul.

Andere vluchten als de Nationale Angoulême van de Luikse Tentoonstelling in echte "drijfvluchten". Al de duiven gaan dan over en de eerste prijzen zitten in de verste punten. Maar ik ben van mening dat de liefhebbers uit de Vlaanderen voorzeker geen schrik moeten hebben. Ook daar zitten wat men noemen kan "Bazen"

We hebben na deze interessante samenspraak ook de hokken van Dokter Bricoux bezocht. Denk nu maar niet dadelijk dat die hokken in zo'n grote mate van andere verschillen. Integendeel. Luister nu:....

Langs een ijzeren draaitrap, midden in de woning aangebracht, begeven we ons naar Bricoux's "heilighdom" zullen we maar zeggen.

Een binnentreden daar brengt U onmiddellijk volgende indruk:

- 1) Niet de minste reuk op het hok, dus een ideale verluchting. Zelfs een paar vensters staan wagenwijd open..
- 2) Overvloedige verlichting. Het is er als het ware een venster. De vensters hebben de hoogte van het hok zo te zeggen.

Drie hokken zijn aanwezig

- a) het hok der weduwnaars;
- b) het hok der natuurduiven;
- c) het hok voor de jonge duiven.

Bij wintertijd worden de nestbakken gewoonweg dichtgesloten en komen voor de nestbakken gewone "rayons" met enkele zitplaatsen. Deze "rayons" worden voor de nestbakken geschoven. Zo denken de duiven veel minder aan nestelen. Iets en daarop leggen we nadruk: Wie bij dokter Bricoux een buitengewone en kostelijke installatie meent te zullen vinden is deerlijk ontgoocheld. Geen paleis, maar het nodige. Goed verlicht. Goed verlicht. Kraakdroog. Alle gezondheidseisen in acht genomen. In andere woorden: de uitwerpselen niet laten ophopen. Onze lezers kunnen zich een klein gedacht vormen van dokter Bricoux installatie met de foto die wij er over publiceerden (zie vorige aflevering) Nog te vermelden. Het was mooi om te zien hoe de duiven op de portie gerst toevlogen die ze bij ons bezoek ontvingen. En aan dokter Bricoux om te herhalen welk belang hij hecht aan gerst bij wintertijd. Gerst is een uitmuntend bloedzuiverend middel, verfrissend dus en wat meer is, het gaat het leggen bij de duivinnen tegen. Op het hok vonden we ook het klassieke gritbakje. Grit mogen we niet zeggen, want in het bakje met drie afdelingen vonden we in het eerste rode baksteen, in het tweede geklopte kalkmortel en in het derde wat gewoon keukenzout.

Grootmeesters uit het verleden

En zo eindigde ons bezoek bij België's onvergankelijke grootmeester in de duivensport: Dokter Bricoux van Joliment. Zijn ambtsbezigheden beletten hem ons nog langer van zijn kostbare tijd toe te staan. We zijn dan huiswaarts gekeerd, maar altoos nadenkend en peinzend op "het werkelijke" dat we er gehoord en gezien hebben. Geen geheimdoenerij, maar vooral werkelijkheidszin en een juiste kijk op de zaken. Daaraan dient het nooit geëvenaarde succes van dokter Bricoux toegeschreven. En dan met welke begeestering, met welke liefde spreekt hij over onze en zijn sport? En we besluiten dan: Dokter Bricoux is de onovertreffbare meester. Dokter Bricoux is de eerste om te getuigen dat het "innerlijke" of de waarde van de duif alleen te ontdekken is door de reisman en dat tussen schoon en goed soms een verschil van dag en nacht bestaat. Dokter Bricoux is de eerste om het bij het eenvoudige te zoeken. Dit in tegenstelling met zovelen voor wie alleen het ingewikkelde..... welkom is en de vermeende weg tot succes.....

